

Bruxelles, 10. srpnja 2023.
(OR. en)

11502/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0227(COD)**

**AGRI 379
AGRILEG 122
SEMENCES 28
PHYTOSAN 40
FORETS 81
CODEC 1299**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	6. srpnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 414 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o proizvodnji i stavljanju na tržište bilnog reproduksijskog materijala u Uniji, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031, 2017/625 i 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ (Uredba o biljnom reproduksijskom materijalu)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 414 final.

Priloženo: COM(2023) 414 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 5.7.2023.
COM(2023) 414 final

2023/0227 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o proizvodnji i stavljanju na tržište bilnog reproduksijskog materijala u Uniji, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031, 2017/625 i 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ (Uredba o biljnom reproduksijskom materijalu)

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 414 final} - {SWD(2023) 410 final} - {SWD(2023) 414 final} -
{SWD(2023) 415 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pravila Unije za proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala poljoprivrednih kultura, povrća, loze i voćnih sadnica na snazi su od 1960-ih. Obuhvaćaju sljedeće direktive (pod zajedničkim nazivom „direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala”):

- Direktiva Vijeća 66/401/EEZ o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja¹,
- Direktiva Vijeća 66/402/EEZ o stavljanju na tržište sjemena žitarica²,
- Direktiva Vijeća 68/193/EEZ o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje vinove loze³,
- Direktiva Vijeća 2002/53/EZ o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta⁴,
- Direktiva Vijeća 2002/54/EZ o stavljanju na tržište sjemena repe⁵,
- Direktiva Vijeća 2002/55/EZ o stavljanju na tržište sjemena povrća⁶,
- Direktiva Vijeća 2002/56/EZ o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira⁷,
- Direktiva Vijeća 2002/57/EZ o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja⁸,
- Direktiva Vijeća 2008/72/EZ o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala povrća, osim sjemena⁹, i
- Direktiva Vijeća 2008/90/EZ o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća¹⁰.

Uz to, Direktivom Vijeća 98/56/EZ¹¹ uređuje se stavljanje na tržište poljoprivrednog reproduksijskog materijala ukrasnog bilja.

¹ Direktiva Vijeća 66/401/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (SL L 125, 11.7.1966., str. 2298.).

² Direktiva Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica (SL 125, 11.7.1966., str. 2309.).

³ Direktiva Vijeća 68/193/EEZ od 9. travnja 1968. o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje vinove loze (SL L 93, 17.4.1968., str. 15.).

⁴ Direktiva Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 193, 20.7.2002., str. 1.).

⁵ Direktiva Vijeća 2002/54/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena repe (SL L 193, 20.7.2002., str. 12.).

⁶ Direktiva Vijeća 2002/55/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena povrća (SL L 193, 20.7.2002., str. 33.).

⁷ Direktiva Vijeća 2002/56/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira (SL L 193, 20.7.2002., str. 60.).

⁸ Direktiva Vijeća 2002/57/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (SL L 193, 20.7.2002., str. 74.).

⁹ Direktiva Vijeća 2008/72/EZ od 15. srpnja 2008. o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala povrća, osim sjemena (SL L 205, 1.8.2008., str. 28.).

¹⁰ Direktiva Vijeća 2008/90/EZ od 29. rujna 2008. o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća (SL L 267, 8.10.2008., str. 8.).

Direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala prvi su put evaluirane 2008. Ta evaluacija i dodatne studije provedene 2013. i 2022. u vezi s prethodnim prijedlogom revizije zakonodavstva i ovim Prijedlogom potvrdile su da su direktive znatno utjecale na slobodno kretanje, dostupnost i kakvoću biljnog reproduksijskog materijala na tržištu EU-a. To je zakonodavstvo stoga bilo izuzetno važno za stvaranje jedinstvenog tržišta biljnog reproduksijskog materijala u EU-u. Međutim, u tim je studijama utvrđeno i da je zakonodavni okvir složen i rascjepkan, zbog čega će vjerojatno i dalje postojati nesigurnosti i razlike u njegovoj provedbi u državama članicama. To stvara nejednake prilike za stavljanje na tržište za specijalizirane subjekte i za stavljanje biljnog reproduksijskog materijala na tržište u Uniji. Zakonodavni okvir treba uskladiti i s najnovijim znanstvenim i tehnološkim dostignućima te s novim ciljevima politika u pogledu izazova povezanih s održivošću, klimatskim promjenama i bioraznolikošću.

Ovim se Prijedlogom uvodi novi pristup, prema kojem jedinstvena uredba zamjenjuje sve direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala. Predloženom Uredbom o biljnom reproduksijskom materijalu nastoji se uskladiti provedba, povećati učinkovitost, smanjiti administrativno opterećenje i poduprijeti inovacije. Posebno se uzima u obzir potreba da se osigura prilagodljivost proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala promjenjivim poljoprivrednim, hortikulturnim i okolišnim uvjetima, da se suoči s izazovima klimatskih promjena, da se potiče zaštita agrobiološke raznolikosti te da se ispune sve veća očekivanja poljoprivrednika i potrošača u pogledu kakvoće i održivosti biljnog reproduksijskog materijala.

Prijedlogom se nastoji olakšati i tehnički napredak u proizvodnji i oplemenjivanju bilja za biljni reproduksijski materijal, u skladu s brzim razvojem europskih i globalnih standarda. Njime se stvara okvir za uvođenje digitalnih tehnologija i prihvaćanje novih tehnologija, kao što je uporaba biomolekularnih tehnika za utvrđivanje autentičnosti sorti.

Opći je cilj ove inicijative svim vrstama korisnika osigurati biljni reproduksijski materijal visoke kakvoće i raznolikosti izbora, prilagođen sadašnjim i budućim predviđenim klimatskim uvjetima, koji će zauzvrat pridonijeti sigurnosti opskrbe hranom, zaštiti bioraznolikosti i obnovi šumskih ekosustava. Dostupnost sorti i osnovnog materijala s pojačanim značajkama održivosti te pristup njima ključni su za poboljšanje održivosti osiguravanjem stabilnosti prinosa poljoprivredne proizvodnje i produktivnosti šumskih ekosustava. Konkretni su ciljevi:

- povećati jasnoću i usklađenost pravnog okvira pojednostavnjenim, pojašnjenim i usklađenim osnovnim pravilima o temeljnim načelima predstavljenima u modernom pravnom obliku,
- omogućiti uvođenje novih znanstvenih i tehničkih dostignuća,
- osigurati dostupnost biljnog reproduksijskog materijala prikladnog za buduće izazove,
- podupirati očuvanje i održivo korištenje biljnih i šumskih genetskih izvora,
- uskladiti okvir za službene kontrole biljnog reproduksijskog materijala,

¹¹ Direktiva Vijeća 98/56/EZ od 20. srpnja 1998. o stavljanju poljoprivrednog reproduksijskog materijala ukrasnog bilja na tržište (SL L 226, 13.8.1998., str. 16.).

- poboljšati usklađenost zakonodavstva o biljnom reprodukcijском materijalu sa zakonodavstvom o zdravlju bilja.

Predložena uredba dio je Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

Nakon savjetovanja s državama članicama i dionicima zaključeno je da Direktiva Vijeća 98/56/EZ i dalje na odgovarajući način ispunjava potrebe sektora poljoprivrednog reprodukcijского materijala ukrasnog bilja, pa ona nije uključena u područje primjene ovog prijedloga uredbe.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Posljednjih se godina poljoprivredna politika u Uniji smatra strateški važnom za samodostatnost, zaštitu poljoprivredno-prehrambenih sustava i sigurnost.

U tom se kontekstu podnosi predložena uredba. Dio je i općih politika iz europskog zelenog plana¹² i s njime povezanih strategija: strategije „od polja do stola”¹³, strategije za bioraznolikost¹⁴ i strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama¹⁵.

Prijedlog je u skladu sa strategijom „od polja do stola”, kojom se prehrambeni sustavi nastoje učiniti pravednima, zdravima i ekološki prihvatljivima, a time i održivijima, uz istodobno osiguravanje raspoloživosti biljnog reprodukcijского materijala, a time i sigurnosti poljoprivredne proizvodnje i sigurnosti opskrbe hranom. Njegov je cilj pridonijeti održivoj proizvodnji hrane i prilagodbi klimatskim promjenama usmjeravanjem oplemenjivanja bilja prema većoj održivosti. To se postiže uvođenjem pravila za ispitivanje i stavljanje na tržište sorti koje imaju vrijednost za održivi uzgoj i uporabu.

Prijedlogom se dodatno podupiru očuvanje i održivo korištenje biljnih genetskih izvora te pridonosi agrobiološkoj raznolikosti uvođenjem blažih i prilagođenih pravila o ekološkim sortama, čuvanim sortama, mrežama za očuvanje sjemena i razmjeni sjemena u naravi među poljoprivrednicima. Njime se usto olakšava proizvodnja i stavljanje na tržište biljnog reprodukcijского materijala iz heterogenog materijala koji ne pripada nijednoj sorti.

Naposlijetku, prijedlogom se stvara okvir za uvođenje digitalnih tehnologija za evidentiranje svih aktivnosti certificiranja, elektroničko podnošenje podataka o sortama iz država članica putem jedinstvenog portala (portal EU-a za biljne sorte) i mogućnost izdavanja elektroničkih službenih oznaka u kasnijoj fazi, u skladu s Europskom digitalnom strategijom¹⁶.

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europski zeleni plan (COM/2019/640 final).

¹³ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav (COM(2020) 381 final).

¹⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote (COM(2020) 380 final).

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama (COM(2021) 82 final).

¹⁶ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće (COM(2021) 118 final).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovim se Prijedlogom uvode pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala u Uniji, koja su potrebna za ostvarivanje ciljeva zajedničke poljoprivredne politike. Stoga je pravna osnova ovog Prijedloga članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), koji pruža pravnu osnovu za donošenje odredaba potrebnih za ostvarenje ciljeva zajedničke poljoprivredne politike.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prema članku 4. stavku 2. točki (d) UFEU-a u području poljoprivrede i ribarstva, osim očuvanja morskih bioloških resursa, primjenjuje se podijeljena nadležnost između EU-a i država članica.

Od donošenja direktiva o stavljanju na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala sva su područja njegova stavljanja na tržište u vrlo velikoj mjeri uređena na razini Unije. Donošenje direktiva uvelike je pridonijelo uspostavi unutarnjeg tržišta bilnog reprodukcijuskog materijala. Procjenama učinka provedenima 2013. i 2023. potvrđeno je da su pravila EU-a o stavljanju na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala općenito pozitivno utjecala na slobodno kretanje, raspoloživost i kakvoću bilnog reprodukcijuskog materijala na tržištu Unije te su time olakšala trgovinu unutar Unije. Rascjepkanost tržišta bilnog reprodukcijuskog materijala na 27 različitih nacionalnih sustava prouzročila bi ozbiljne prepreke kretanju bilnog reprodukcijuskog materijala na unutarnjem tržištu i povećala financijsko opterećenje povezano s registracijom sorti i potrebnim kontrolama njegove kakvoće i autentičnosti. Stoga se odgovarajući ciljevi politike bolje mogu ostvariti isključivim reguliranjem na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Kao što je navedeno u poglavlju 7.4. procjene učinka priložene ovom Prijedlogu, predložene mjere ograničene su na mjere koje je potrebno poduzeti na razini Unije kako bi bile djelotvorne i učinkovite. Kako bi se ispunile te potrebe i uzele u obzir važne razlike između vrsta i različitih tipova bilnog reprodukcijuskog materijala, direktive o stavljanju na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala zamijenit će se jedinstvenom uredbom o biljnom reprodukcijuskom materijalu, čiji je cilj obuhvatiti sve elemente potrebne za proizvodnju i stavljanje na tržište širokog spektra bilnog reprodukcijuskog materijala: sjemena, podloga, grana, gomolja, malih biljaka, cijelih stabala, poljoprivrednih usjeva, krumpira, povrća, loze, voćnih sadnica i drugih.

Ta se vrsta instrumenta smatra najprikladnijom jer je ključni element prijedloga uspostava usklađenih pravila za proizvodnju i stavljanje na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala. Jedinstveni zahtjevi za biljni reprodukcijuski materijal najprikladniji su način da se osigura i. visoka razina njegove kakvoće za korisnike, ii. pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i jednaki uvjeti za subjekte te iii. održiva poljoprivredna proizvodnja i proizvodnja hrane.

Potrebno je osigurati da sve države članice primjenjuju iste visoke standarde, od kojih su mnogi dogovoreni na međunarodnoj razini, i tako smanje mogućnosti odstupanja za snižavanje standarda, osim ako je predloženom uredbom drukčije dopušteno. Takvim se standardima štite i interesi specijaliziranih subjekata i tržišno natjecanje jer se ukida primjena različitih i diskriminatornih pravila preko granica država članica.

Kako bi tehničke zahtjeve prilagodile svojim posebnim agroekološkim uvjetima, države članice mogu, pod određenim uvjetima i privremeno te ako je to opravdano, na temelju odobrenja Komisije utvrditi strože nacionalne zahtjeve za kakvoću biljnog reproduksijskog materijala. Nadalje, državama članicama omogućuje se fleksibilnost u provedbi pravila o ispitivanju sorti u smislu vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu na načine koji su prilagođeni lokalnim agroekološkim uvjetima.

- **Odabir instrumenta**

Prijedlog dolazi u obliku uredbe Europskog parlamenta i Vijeća. Druga sredstva ne bi bila prikladna jer se ciljevi mjere najučinkovitije mogu postići potpuno usklađenim zahtjevima na razini Unije, kojima se osigurava slobodno kretanje biljnog reproduksijskog materijala.

3. **REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA**

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Vijeće¹⁷ je 2019. zatražilo od Komisije da objavi studiju o opcijama Unije da ažurira postojeće zakonodavstvo o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala¹⁸. Ta je studija potkrijepljena vanjskom studijom za prikupljanje podataka¹⁹. U toj je studiji utvrđeno pet ključnih problema postojećeg zakonodavstva. Problemi su se odnosili na:

1. neusklađenu provedbu zakonodavstva koja dovodi do nejednakih uvjeta za subjekte;
2. složene i nefleksibilne postupke, koji rezultiraju složenim postupkom donošenja odluka;
3. krutost pravnog okvira koja uzrokuje poteškoće u rješavanju pitanja politike utvrđenih u europskom zelenom planu i s njime povezanim strategijama;
4. nedostatak usklađenog okvira za službene kontrole koji se temelji na procjeni rizika, što dovodi do nejednakih uvjeta za službene kontrole; i
5. nedostatak odredaba u pravnom okviru u kojima se u obzir uzima znanstveni i tehnološki napredak.

Zahtjev Vijeća iz 2019. sadržavao je klauzulu o reviziji. Ta je klauzula omogućila Komisiji da iznese zakonodavni prijedlog ako se to na temelju ishoda navedene studije pokaže prikladnim.

¹⁷ Odluka Vijeća (EU) 2019/1905 od 8. studenoga 2019. o zahtjevu Komisiji da podnese studiju o opcijama Unije da ažurira postojeće zakonodavstvo o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala te prijedlog ako to bude potrebno s obzirom na rezultate studije (SL L 293, 14.11.2019., str. 105.).

¹⁸ Radni dokument službi Komisije, „Studija o opcijama Unije da ažurira postojeće zakonodavstvo o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala” (SWD(2021)90 final).

¹⁹ ICF (2021.) *Data gathering and analysis to support a Commission study on the Union's options to update the existing legislation on the production and marketing of plant reproductive material* (Prikupljanje i analiza podataka kojima se potkrepljuje studija Komisije o opcijama Unije da ažurira postojeće zakonodavstvo o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala). <https://doi.org/10.2875/406165>.

- **Savjetovanja s dionicima**

Procjena učinka priložena predloženoj Uredbi o biljnom reprodukcijском materijalu uključivala je brojna savjetovanja sa svim vrstama dionika. Savjetovanja su obuhvaćala: početnu procjenu učinka, javno savjetovanje, radne skupine s nadležnim nacionalnim tijelima i dionicima te bilateralne sastanke s organizacijama dionika.

- U okviru savjetovanja o početnoj procjeni učinka prikupljeno je 66 odgovora iz 16 zemalja, a u okviru javnog savjetovanja primljeno je 2 449 odgovora iz 29 zemalja.
- Dokumentе o stajalištu dostavilo je 39 ispitanika u okviru početne procjene učinka te 181 ispitanik u okviru javnog savjetovanja.
- Provedena su ciljana savjetovanja kako bi se prikupile konkretnije povratne informacije od nadležnih nacionalnih tijela i MSP-ova te je na taj način prikupljeno 25 odgovora odnosno 251 odgovor.
- U ciljanoj anketi koju je proveo vanjski konzultant i kojom se podupire Komisijina procjena učinka prikupljeno je 99 odgovora.
- Osim toga, konzultant je proveo 43 detaljna razgovora i organizirao fokusnu skupinu u kojoj je sudjelovalo 10 osoba.

Savjetovanja s dionicima pokazala su da u sektoru biljnog reprodukcijского materijala postoji opća potpora održavanju postojećeg regulatornog sustava i njegovih dvaju osnovnih stupova registracije sorti (na temelju različitosti, ujednačenosti, postojanosti) i, prema potrebi, vrijednosti za uzgoj i uporabu te certificiranja biljnog reprodukcijского materijala. Nadležna nacionalna tijela i svi dionici koji predstavljaju industriju sjemena naglasili su da postojeći sustav dobro funkcionira i da industrija biljnog reprodukcijского materijala u Uniji dobiva međunarodno priznanje za visoku kakvoću proizvedenog sjemena kojim se trguje.

Jedan je od glavnih ciljeva revizije proširiti procjenu značajki biljnog reprodukcijского materijala koje pridonose održivoj proizvodnji. Oplemenjivači bilja i većina nadležnih nacionalnih tijela prepoznali su da postojeći zahtjevi u pogledu vrijednosti za uzgoj i uporabu poljoprivrednih biljnih vrsta već pridonose tom cilju jer omogućuju prihvaćanje sorti sa značajkama kao što su otpornost na bolesti, učinkovitost hranjivih tvari, otpornost na sušu i povećani prinos. Dionici su podržali uvođenje zahtjeva za ispitivanje novih sorti povrća, voćnih sadnica i loze s obzirom na takve značajke, no ne u obliku trenutne vrijednosti za uzgoj i uporabu poljoprivrednih biljnih vrsta jer su uporabe vrlo raznolike, posebno za biljni reprodukcijский materijal. Gotovo svi ispitanici naglasili su potrebu za fleksibilnošću kako bi se odgovorilo na različite uvjete u Europi.

Svi su se dionici složili s potrebom za odstupanjima od osnovnog sustava registracije sorti i certificiranja biljnog reprodukcijского materijala kako bi se ispunili ciljevi relevantni za očuvanje i održivo korištenje biljnih genetskih izvora, ekološku proizvodnju i proizvodnju na rubnim područjima. Međutim, mišljenja su se razlikovala u pogledu stupnja takvih odstupanja, od poziva na potpuno izuzimanje razmjene u naravi, aktivnosti očuvanja i stavljanja na raspolaganje na tržištu vrtlarima amaterima, do mišljenja da su postojeća odstupanja dovoljna i da ih nije potrebno proširiti. Nekoliko nevladinih organizacija pozvalo je na to da se novim zakonodavstvom izričito provedu prava poljoprivrednika kako su definirana u Međunarodnom ugovoru o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu i Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima seljaka. Glavni argumenti protiv potpunog

izuzeća pitanja su zdravlja bilja, poštovanja oplemenjivačkih prava na biljnu sortu i izbjegavanja nejednakih uvjeta tržišnog natjecanja te potrebe da se osigura minimalna kakvoća i sljedivost biljnog reprodukcijanskog materijala.

Većina subjekata složila se da je poželjno uskladiti zahtjeve za službene kontrole. Mišljenja su bila podijeljena o tome treba li službene kontrole u okviru zakonodavstva o biljnom reprodukcijanskom materijalu uključiti u područje primjene Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ zbog zabrinutosti oko mogućeg povećanja administrativnog opterećenja. Gotovo sva nadležna nacionalna tijela i subjekti bili su protiv uključivanja sustava certificiranja biljnog reprodukcijanskog materijala kao takvog u Uredbu o službenim kontrolama. Većina nadležnih nacionalnih tijela i subjekata imala je koristi od uključivanja u smislu učinkovitijih kontrola stavljanja na tržište i kontrola uvoza. Većina dionika u svim kategorijama pozvala je na zadržavanje određene fleksibilnosti u organizaciji službenih kontrola i svođenju troškova na najnižu razinu.

Većina dionika složila se da bi uporaba biomolekularnih tehnika i digitalnih rješenja mogla biti korisna te je pozvala na donošenje pravnog okvira kojim bi se omogućila primjena najnovijih tehnologija, u skladu s razvojem međunarodnih normi.

Detaljne informacije o savjetovanjima s dionicima navedene su u poglavlju 5.2.5. i Prilogu 2. procjeni učinka za predloženu Uredbu o biljnom reprodukcijanskom materijalu.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Vanjski konzultant kojeg je angažirala Komisija proveo je studiju kojom se potkrepljuje procjena učinka²¹. Konzultantsko društvo i njegovi stručnjaci u raznim su fazama studije blisko surađivali s relevantnim službama Komisije.

Konzultant je prikupio dodatne podatke i primjedbe putem analize dokumentacije, ciljane ankete, fokusne skupine, detaljnih razgovora s dionicima, studije slučaja o razmjeni sjemena u naravi među poljoprivrednicima i kvalitativne usporedne analize iskustava država članica s čuvanim sortama voćnih sadnica i loze. U popratnoj studiji razmatrali su se definicija problema, argumenti za djelovanje EU-a, ciljevi intervencije politike i osnovni scenarij. Ocijenjeni su mogući učinci triju opcija koje je predložila Komisija, od kojih je svaka sadržavala varijacije do 19 posebnih mjera.

Popratna studija omogućila je razrađivanje opcija politike i odabir najpoželjnije među njima.

²⁰ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

²¹ ICF (20223.), *Study supporting the Impact Assessment for the revision of the plant and forest reproductive material legislation* (Studija kojom se podupire procjena učinka za reviziju zakonodavstva o biljnom i šumskom reprodukcijanskom materijalu). <https://data.europa.eu/doi/10.2875/4381>.

- **Procjena učinka**

Ovaj se Prijedlog temelji na procjeni učinka, o kojoj je Odbor za regulatorni nadzor 17. veljače 2023. dao pozitivno mišljenje sa zadržkama.

Dva su glavna problema koja se ovim Prijedlogom nastoje riješiti, kako je utvrđeno postojećim pravnim okvirom o biljnom reprodukcijском materijalu:

1. unutarne tržište neusklađeno je i karakteriziraju ga različiti uvjeti za subjekte i biljni reprodukcijски materijal koji je stavljen na tržište u državama članicama. Provedba različitih aspekata zakonodavstva razlikuje se među državama članicama jer i. zakonodavstvo ostavlja prostora za tumačenje, ii. države članice pokušavaju pronaći praktična rješenja za prevladavanje strogih odredaba i iii. zakonodavstvo nije pravodobno usklađeno s novim znanstvenim i tehnološkim dostignućima;
2. zakonodavstvo nije usklađeno s ciljevima europskog zelenog plana i s njime povezanim strategijama. Točnije, u skladu s postojećim zakonodavstvom, genetski raznolike sorte, biljni reprodukcijски materijal obuhvaćen aktivnostima mreža za očuvanje sjemena i sjeme koje razmjenjuju poljoprivrednici i dalje podliježu zahtjevima za registraciju sorte. To je prilično nerazmjerno jer takve sorte, sjeme i materijal ne mogu uvijek ispuniti te zahtjeve. Nadalje, sve učestaliji ekstremni vremenski uvjeti, u kombinaciji s nedovoljnom procjenom značajki održivosti pri registraciji novih sorti, uzrokuju pritisak na stabilnost prinosa, a time i na otpornost poljoprivredno-prehrambene proizvodnje.

Opći je cilj ove inicijative svim vrstama korisnika osigurati raspoloživost biljnog reprodukcijskog materijala visoke kakvoće i raznolikosti izbora, prilagođenog sadašnjim i budućim predviđenim klimatskim uvjetima.

Pri procjeni učinka objedinjene su sve moguće mjere za analizu. Temeljila se na: i. vanjskoj studiji o prikupljanju podataka kojom je potkrijepljena studija Komisije o Unijinim mogućnostima ažuriranja zakonodavstva o biljnom reprodukcijском materijalu, ii. studiji kojom je potkrijepljena procjena učinka koju je proveo vanjski konzultant, iii. raznim aktivnostima savjetovanja s dionicima, iv. javnom savjetovanju putem interneta te v. detaljnim razgovorima.

Raznolike, složene i često međusobno povezane mjere razvrstane su u tri opcije politike, koje se uspoređuju sa scenarijem „bez promjene politika”. Ocijenjene su tri opcije. Opcijom 1. omogućena je najveća fleksibilnost, dok je opcijom 3. omogućeno najveće usklađivanje kako bi se smanjile razlike u načinu provedbe zakonodavstva. Opcijom 2. uravnotežena je potreba za fleksibilnošću s višim stupnjem usklađenosti kako bi se prevladali problemi koji proizlaze iz razlika u tumačenju.

Sve su opcije sadržavale niz zajedničkih elemenata: i. pojednostavnjene administrativne postupke i fleksibilniji proces donošenja odluka; ii. pojednostavnjena pravila za ekološke i čuvane sorte; i iii. usklađivanje sa zakonodavstvom o zdravlju bilja.

1. ***Opcija 1. – najviša razina fleksibilnosti:*** prvom opcijom utvrdili bi se minimalni zahtjevi za službene kontrole biljnog reprodukcijskog materijala, ali bez povezivanja s Uredbom o službenim kontrolama. Donijele bi se smjernice o uporabi inovativnih postupaka proizvodnje, biomolekularnih tehnika i digitalnih rješenja. Ojačala bi se postojeća procjena novih sorti poljoprivrednih biljnih vrsta s obzirom na značajke koje pridonose održivoj proizvodnji. Uvela

bi se dobrovoljna procjena za povrće i voćne sadnice. Aktivnosti mreža za očuvanje sjemena, stavljanje na raspolaganje na tržištu vrtlarima amaterima i razmjena biljnog reprodukcijanskog materijala u naravi među poljoprivrednicima izuzeli bi se iz područja primjene zakonodavstva.

2. **Opcija 2. – uravnotežavanje fleksibilnosti i usklađivanja (najpoželjnija opcija):** drugom opcijom službene kontrole biljnog reprodukcijanskog materijala obuhvatile bi se područjem primjene Uredbe o službenim kontrolama, ali uz pojednostavnjene kontrole uvoza na odgovarajućim mjestima unutar Unije, kako bi se osigurala usmjerenija i učinkovitija provedba postojećih pravila. Osnovna načela uporabe inovativnih postupaka proizvodnje, biomolekularnih tehnika i digitalnih rješenja bila bi uključena u zakonodavstvo. Procjena novih sorti s obzirom na značajke koje pridonose održivoj proizvodnji postala bi zahtjev za sve skupine kultura, ali uz fleksibilnost provedbe za države članice u skladu s njihovim agroekološkim uvjetima. Aktivnosti mreža za očuvanje sjemena, stavljanje na raspolaganje na tržištu vrtlarima amaterima i razmjena u naravi među poljoprivrednicima podlijegali bi manje strogim pravilima kako bi se potaknulo povećanje genetske raznolikosti biljnog reprodukcijanskog materijala i zajamčila minimalna kakvoća.
3. **Opcija 3. – najviša razina usklađivanja:** trećom opcijom službene kontrole biljnog odnosno šumskog reprodukcijanskog materijala obuhvatile bi se područjem primjene Uredbe o službenim kontrolama, uz strože kontrole uvoza na graničnim kontrolnim postajama, za što bi bila potrebna posebna uvozna dokumentacija kako bi se ojačala i u potpunosti uskladila provedba. Detaljna i obvezujuća pravila uporabe inovativnih postupaka proizvodnje, biomolekularnih tehnika i digitalnih rješenja uključila bi se u zakonodavstvo. Procjena novih sorti s obzirom na značajke koje pridonose održivoj proizvodnji postala bi zahtjev za sve kulture, s detaljnim i usklađenim zahtjevima i metodologijama za sve države članice. Aktivnosti mreža za očuvanje sjemena, stavljanje na raspolaganje na tržištu vrtlarima amaterima i razmjena u naravi među poljoprivrednicima podlijegali bi općim zahtjevima zakonodavstva o biljnom reprodukcijanskom materijalu kako bi se postigla ujednačena pravila za sve segmente tržišta.

Komisija je na temelju rezultata procjene učinka zaključila da je druga opcija najbolja za učinkovito i dosljedno ostvarivanje svih ciljeva revizije zakonodavstva o biljnom reprodukcijanskom materijalu.

Najpoželjnijom opcijom povećat će se učinkovitost za subjekte i nadležna nacionalna tijela zahvaljujući: i. proširenim mogućnostima subjekata da provode aktivnosti pod službenim nadzorom, ii. usklađivanju sa zakonodavstvom o zdravlju bilja, iii. uvođenju službenih kontrola koje se temelje na riziku i iv. mogućnosti primjene biomolekularnih tehnika i digitalnih rješenja u sustavima za registraciju sorti i certificiranje biljnog reprodukcijanskog materijala. Obvezni postroženi zahtjevi u pogledu održivosti u kombinaciji s fleksibilnošću prilagodbe lokalnim agroekološkim uvjetima pridonijet će održivoj poljoprivredno-prehrambenoj proizvodnji i sigurnosti opskrbe hranom jer će sorte koje su prikladnije u promjenjivim agroklimatskim uvjetima imati stabilniji prinos.

Najpoželjnija opcija prouzročit će znatne gospodarske troškove za subjekte i nadležna nacionalna tijela zbog potrebe za dodatnim ulaganjima kako bi se provele dodatne procjene održivosti sorti povrća i voća. Međutim, oni su razmjerni ciljevima

i srednjoročno će biti uravnoteženi koristima koje proizlaze iz održivosti poljoprivredno-prehrambene proizvodnje. Uravnotežit će se i s prilagodbom klimatskim promjenama u odnosu na, primjerice, smanjenu uporabu resursa ili veću stabilnost prinosa. Druge mjere ne dovode do novih obveza za subjekte, već im pružaju nove mogućnosti ili manje stroge uvjete za pristup tržištu.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlogom se uvodi jednostavniji i manje opterećujući regulatorni režim, osobito za stavljanje na raspolaganje na tržištu vrtljarima amaterima i biljni reprodukcijski materijal, u svrhu očuvanja i održivog korištenja biljnih genetskih izvora.

Prijedlogom se specijaliziranim subjektima daje mogućnost da, ako to žele, certificiraju biljni reprodukcijski materijal pod službenim nadzorom nadležnih tijela. Pruža im se i mogućnost provođenja tehničkih ispitivanja u prostorima oplemenjivača pod službenim nadzorom nadležnog tijela za ispitivanje sorti kako bi se dokazalo da takve sorte imaju vrijednost za održivi uzgoj i uporabu. Obje mogućnosti specijaliziranim subjektima daju veću fleksibilnost i više opcija za planiranje poslovanja.

Nadalje, prijedlogom se uvode manje stroga i prilagođenija pravila o:

- (a) pristupu tržištu za ekološke i čuvane sorte;
- (b) biljnom reprodukcijskom materijalu namijenjenom krajnjim korisnicima (kao što su vrtlari amateri);
- (c) biljnom reprodukcijskom materijalu namijenjenom isključivo određenim bankama gena, organizacijama i mrežama, koje ga i čuvaju;
- (d) sjemenu koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi.

Nekoliko će se postupaka pojednostavniti. Sve mjere pojednostavnjenja idu u prilog znatnom broju MSP-ova i mikropoduzeća, koji čine većinu tog sektora. Osim toga, iz područja primjene prijedloga u potpunosti se izuzima biljni reprodukcijski materijal koji se prodaje ili prenosi na bilo koji drugi način, besplatno ili uz naplatu, između osoba za njihovu privatnu uporabu i izvan njihove trgovačke djelatnosti, kao i biljni reprodukcijski materijal koji se upotrebljava isključivo za službeno ispitivanje, oplemenjivanje, inspekcijske preglede ili izložbe ili u znanstvene svrhe. Naposljetku, prijedlogom se uvode nove mjere koje se odnose na digitalizaciju sektora u području biljnog reprodukcijskog materijala i pravila o biomolekularnim tehnikama kako bi se povećala učinkovitost i djelotvornost registracije sorti i certificiranja biljnog reprodukcijskog materijala.

- **Temeljna prava**

Predloženom uredbom poštuju se sve odredbe Povelje Europske unije o temeljnim pravima, osobito tako što se utvrđuju pravila čiji je cilj sloboda poduzetništva, sprječavanje diskriminacije te zaštita potrošača i okoliša.

4. **UTJECAJ NA PRORAČUN**

Prijedlog nema utjecaj na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

• **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Do pete godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe i svakih pet godina nakon toga države članice dužne su Komisiji podnositi izvješće o nekoliko aspekata Uredbe, osobito o primjeni odstupanja i politika za očuvanje i održivo korištenje biljnih genetskih izvora, agrobiološkoj raznolikosti i pojednostavnjenim postupcima za male proizvođače. To je potrebno kako bi se preispitala djelotvornost tih novih politika i razmotrilo jesu li potrebna poboljšanja. To se konkretno odnosi na izvješćivanje o sljedećem:

- količinama certificiranog i standardnog biljnog reproduksijskog materijala te površinama iskorištenima za njegovu proizvodnju po godini i po vrsti, uz navođenje količina koje se iskorištavaju za ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju;
- količinama biljnog reproduksijskog materijala iz heterogenog materijala koji se stavlja na tržište te površinama iskorištenima za njegovu proizvodnju po godini i po vrsti;
- količinama biljnog reproduksijskog materijala iz čuvanih sorti i vrstama koje se stavljaju na tržište po godini i po vrsti;
- broju specijaliziranih subjekata koji se koriste odstupanjima za stavljanje predmetnih vrsta na tržište za krajnje korisnike, predmetne vrste i ukupne količine biljnog reproduksijskog materijala po vrsti;
- broju banaka gena, organizacija i mreža sa zakonskim ili drugim deklariranim ciljem očuvanja biljnih genetskih izvora i predmetnih vrsta;
- količinama, utvrđenima po vrsti, za sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi;
- količinama koje su odobrene po vrsti biljnog reproduksijskog materijala namijenjenog ispitivanjima i pokusima za oplemenjivanje novih sorti;
- količinama biljnog reproduksijskog materijala po rodovima i vrstama koje se iskorištavaju u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi;
- količinama biljnog reproduksijskog materijala po rodovima i vrstama uvezenima iz trećih zemalja;
- broju specijaliziranih subjekata s poslovnim nastanom na državnom području države članice.

• **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

i. Područje primjene

Predloženom uredbom zamijenit će se deset direktiva o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala. Primjenjivat će se na popis vrsta poljoprivrednih kultura, povrća, voćnih sadnica i loze koje su od posebne gospodarske i društvene važnosti za Uniju, kao što je sigurnost opskrbe hranom.

Neće obuhvaćati šumski reprodukcijski materijal, koji je trenutačno uređen Direktivom Vijeća 1999/105/EZ. Podnesen je zaseban prijedlog da se ta direktiva zamijeni novom uredbom Europskog parlamenta i Vijeća.

Prijedlogom se neće obuhvatiti ni reprodukcijski materijal za ukrasno bilje.

Izuzet će se i biljni reprodukcijski materijal koji se izvozi u treće zemlje.

ii. Zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište

U predloženoj uredbi zadržana su dva glavna stupa direktiva o stavljanju na tržište biljnog reprodukcijskog materijala: registracija sorti i certificiranje pojedinačnih partija biljnog reprodukcijskog materijala.

Prijedlogom se uvodi opće pravilo da se biljni reprodukcijski materijal smije proizvoditi i stavljati na tržište samo ako pripada sortama upisanim u nacionalne registre sorti i unaprijed definiranim kategorijama: „predosnovni”, „osnovni”, „certificirani” i „standardni” materijal ili sjeme. Predviđena je i registracija heterogenog materijala, koji nije sorta ni mješavina sorti, te klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reprodukcijskog materijala.

Biljni reprodukcijski materijal koji je predosnovno, osnovno, certificirano i standardno sjeme ili materijal mora se proizvoditi i stavljati na tržište u skladu s primjenjivim međunarodnim normama za te kategorije i odgovarajuće vrste. Te su norme pravila i propisi Programâ Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnom prometu ⁽²²⁾ („Programi OECD-a za sjeme”), norme za sjemenski krumpir Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) te pravila o uzorkovanju i ispitivanju sjemena Međunarodnog udruženja za ispitivanje sjemena (ISTA).

Usklađenost biljnog reprodukcijskog materijala sa zahtjevima za kategorije predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena ili materijala mora se potvrditi inspekcijskim pregledima, uzorkovanjem i ispitivanjem koje provode nadležna tijela („službeno certificiranje”) i potvrditi službenom oznakom. Prijedlogom se uvodi popis vrsta čije se sjeme može proizvoditi i stavljati na tržište samo kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme. To je u skladu s postojećim pravilima iz direktiva o stavljanju na tržište biljnog reprodukcijskog materijala i odgovarajućim međunarodnim normama. Osim toga, utvrđena su manje stroga pravila o standardnom sjemenu i materijalu za određene kategorije.

U okviru modernizacije sustava certificiranja odgovornosti se povjeravaju specijaliziranim subjektima. Prema prijedlogu nadležno tijelo moći će ovlastiti specijalizirane subjekte i da: i. certificiraju biljni reprodukcijski materijal („certificiranje pod službenim nadzorom”) i ii. ispišu službenu oznaku.

Prijedlogom se uvode pravila za označivanje, pakiranje, plombiranje i partije biljnog reprodukcijskog materijala. Temelje se uglavnom na pravilima i propisima Programa OECD-a o sjemenu i na iskustvu stečenom provedbom direktiva o stavljanju na tržište biljnog reprodukcijskog materijala.

²²

Odluka o reviziji Programâ OECD-a za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnom prometu [[OECD/LEGAL/0308](#)] („Programi OECD-a za sjeme”).

Sjemenske sorte moći će se proizvoditi i stavljati na tržište u mješavinama s drugim sjemenskim sortama istih ili drugih rodova ili vrsta obuhvaćenih ovom Uredbom. Međutim, države članice imaju mogućnost dopustiti proizvodnju i stavljanje na tržište mješavine sjemena sa sjemenom koje nije obuhvaćeno područjem primjene Uredbe, u svrhu očuvanja genetskih izvora i prirodnog okoliša.

Naposljetku, provest će se ispitivanja nakon kontrole na parceli kako bi se provjerila sortna autentičnost i čistoća pojedinačnih partija sjemena. Za provjeru sortne autentičnosti i čistoće mogu se provoditi biomolekularni testovi.

iii. Odstupanja

Prijedlogom se uvodi fleksibilan pristup za određene aktivnosti, biljni reprodukcijski materijal i sorte. U tim se slučajevima utvrđuju manje strogi zahtjevi na temelju iskustva stečenog provedbom direktiva o stavljanju na tržište biljnog reprodukcijskog materijala, međunarodnih normi, a posebno potrebe za podupiranjem agrobiološke raznolikosti i očuvanja genetskih izvora.

U tom kontekstu prijedlogom se uvode manje stroga pravila za čuvane sorte, heterogeni materijal, biljni reprodukcijski materijal koji se prodaje krajnjim korisnicima (kao što su vrtlari amateri), biljni reprodukcijski materijal koji se stavlja na tržište za banke gena, organizacije i mreže ili među njima te sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi.

Prijedlogom se nadalje utvrđuju odstupanja za stavljanje na tržište i. biljnog reprodukcijskog materijala za oplemenjivače radi razvoja novih sorti, ii. biljnog reprodukcijskog materijala iz još neregistriranih sorti koje se upotrebljavaju za umnažanje biljnog reprodukcijskog materijala ili ispitivanja, iii. biljnog reprodukcijskog materijala u slučajevima privremenih poteškoća u opskrbi te iv. sjemena koje još nije konačno certificirano. Utvrđuju se i odstupanja za hitne mjere i privremene pokuse.

iv. Uvoz

Uvoz biljnog reprodukcijskog materijala iz trećih zemalja bit će dopušten samo ako se procjenom utvrdi da ispunjava zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reprodukcijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji. Takva će se procjena zasnivati na detaljnom razmatranju informacija koje je dostavila treća zemlja i njezina relevantnog zakonodavstva. Temeljiti će se i na zadovoljavajućem ishodu revizije koju Komisija provede u predmetnoj trećoj zemlji, ako se ta revizija smatrala potrebnom.

v. Specijalizirani subjekti

Specijalizirani subjekti moraju biti upisani u registre koji se vode i ažuriraju u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 radi pojednostavnjenja jer su u vrlo velikoj mjeri već obuhvaćeni područjem primjene te uredbe. Specijalizirani subjekti moraju ispuniti određene osnovne zahtjeve kako bi osigurali da su odgovarajuće upoznati s biljnim reprodukcijskim materijalom koji je pod njihovom kontrolom te rukovanje njime. Biljni reprodukcijski materijal koji se stavlja na tržište među specijaliziranim subjektima podlijeget će zahtjevima sljedivosti.

vi. Registracija sorti

Prijedlogom se uvodi opće pravilo da biljni reprodukcijski materijal mora pripadati registriranim sortama. U njemu se dodatno utvrđuju postupak i uvjeti za registraciju tih sorti.

Prijedlogom se predviđa da sorta mora biti upisana u barem jedan nacionalni registar sorti. Ta će činjenica biti dovoljna kako bi se omogućilo da se sorta odmah stavi na tržište u cijelom EU-u. Ta će se sorta prijaviti i u registar sorti Unije putem portala EU-a za biljne sorte, koji će sadržavati pregled svih sorti koje se smiju stavljati na tržište.

Sorte će se registrirati u dvjema kategorijama:

- i. sorte sa službenim opisom koje se podvrgavaju ispitivanju različitosti, ujednačenosti i postojanosti; i
- ii. čuvane sorte sa službeno priznatim opisom, čiju različitost, ujednačenost i postojanost nije potrebno testirati i koje podliježu manje strogim zahtjevima za stavljanje na tržište.

Sorte koje podliježu ispitivanju različitosti, ujednačenosti i postojanosti (službeni opis) dodatno će se testirati radi utvrđivanja njihove vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu. Predloženom uredbom područje primjene procjene vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu proširuje se s poljoprivrednih kultura (postojeće područje primjene direktiva o biljnom reprodukcijskom materijalu) na vrste povrća i voćnih sadnica kako bi se osigurao širi i održiviji pristup za cijeli sektor biljnog reprodukcijskog materijala. Da bi bile registrirane, te sorte moraju općenito donijeti poboljšanje u usporedbi s drugim sortama istih rodova ili vrsta u pogledu sljedećih aspekata:

- prinos, uključujući stabilnost prinosa i prinos u uvjetima poljoprivrede niskog ulaganja,
- tolerancija/otpornost na biotički stres, uključujući bolesti bilja uzrokovane nematodama, gljivama, bakterijama, virusima, kukcima i drugim štetnim organizmima,
- tolerancija/otpornost na abiotički stres, uključujući prilagodbu promjenjivim klimatskim uvjetima,
- učinkovitija uporaba prirodnih resursa, kao što su voda i hranjive tvari,
- smanjena potreba za vanjskim unosima, kao što su sredstva za zaštitu bilja i gnojiva,
- značajke koje povećavaju održivost skladištenja, dorade i distribucije,
- kakvoća ili prehrambene značajke.

Ti su aspekti važni kako bi se osiguralo da nove sorte pridonose održivoj poljoprivrednoj proizvodnji koja ispunjava gospodarske, okolišne i šire društvene potrebe.

Ispitivanje različitosti, ujednačenosti i postojanosti zbog njegove će važnosti provoditi samo nadležna tijela. Prostore koje služe za takva ispitivanja revidira Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO), koji je stručan u tom sektoru.

Međutim, ispitivanje vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu mogu provoditi i specijalizirani subjekti pod službenim nadzorom nadležnih tijela. To je opravdano jer je područje primjene vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu

prošireno na više vrsta i potrebno je osigurati raspoloživost objekata za ispitivanje. Nadležna tijela revidirat će prostore koje koriste specijalizirani subjekti.

Smatrat će se da su sorte kojima je dodijeljeno oplemenjivačko pravo na biljnu sortu u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2100/94 ili zakonodavstvom države članice različite, ujednačene i postojane te da imaju odgovarajući naziv za potrebe predložene uredbe. Nadležna tijela mogu upotrebljavati i testove različitosti, ujednačenosti i postojanosti te vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu drugih tijela država članica za upis sorte u svoje nacionalne registre.

Prijedlogom se nadalje utvrđuju pravila o podnošenju, sadržaju, službenom ispitivanju i datumu podnošenja zahtjeva za registraciju sorte, tehnička ispitivanja i organizaciju, dodatna pravila o tehničkom ispitivanju, povjerljivosti, privremenom izvješću o ispitivanju i privremenom službenom opisu, izvješću o ispitivanju i konačnom službenom opisu, ispitivanju naziva sorte i odluci o upisu sorte u nacionalni registar sorti.

Razdoblje registracije sorte trajat će 10 godina kako bi se potaknule inovacije i zamjena tih sorti novima. Za sorte voćnih sadnica i sadnog materijala loze razdoblje registracije trajat će 30 godina zbog duljeg vremena potrebnog za dovršetak proizvodnog ciklusa tih vrsta. Razdoblje registracije bit će podložno produljenju.

Prijedlogom se utvrđuju pravila za održavanje, dokumentiranje i uzorkovanje registriranih sorti kako bi se osigurala njihova autentičnost i djelotvorna kontrola tijekom cijelog razdoblja njihove registracije.

vii. Izmjene drugih akata Unije i završne odredbe

Predložena uredba obuhvaća izmjenu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća²³ kojom se pojašnjava da su regulirani nekarantenski štetni organizmi uređeni isključivo tom uredbom. Nadalje, uvodi se mogućnost da se oznaka OECD-a za uvezene biljni reproduksijski materijal kombinira s biljnom putovnicom u jedinstvenom formatu.

Prijedlogom se dodatno uvodi izmjena Uredbe (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća kako bi se pravila o biljnom reproduksijskom materijalu uključila u područje primjene zakonodavstva Unije o službenim kontrolama. Osnovna pravila i načela službenih kontrola primjenjivat će se i na proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala, uključujući ona za ovlasti nadležnih tijela, delegiranje zadaća i certificiranje. Komisija će prema potrebi biti ovlaštena za donošenje posebnih pravila za službene kontrole stavljanja na tržište biljnog reproduksijskog materijala i specijaliziranih subjekata. U slučaju uvoza opća pravila primjenjivat će se na temelju rizika.

²³

Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

Naposljetku, predloženom uredbom izmjenjuje se Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ o ekološkoj proizvodnji kako bi se ažurirao sadržaj „biljnog reproduksijskog materijala” i „ekološkog heterogenog materijala” kako je navedeno u toj uredbi. Prijedlogom se osigurava i da su sva pravila o biljnom reproduksijskom materijalu iz ekološkog i neekološkog heterogenog materijala utvrđena isključivo predloženom uredbom.

Predložena uredba početak će se primjenjivati tri godine od stupanja na snagu kako bi se nadležnim tijelima i specijaliziranim subjektima omogućilo dovoljno vremena za prilagodbu novim odredbama. Komisija će isto tako imati dovoljno vremena za donošenje potrebnih delegiranih i provedbenih akata. Za primjenu novih zahtjeva u pogledu ispitivanja vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu novih sorti voćnih sadnica i povrća primjenjivat će se dodatno prijelazno razdoblje od dvije godine.

²⁴ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o proizvodnji i stavljanju na tržište bilnog reproduksijskog materijala u Uniji, izmjeni uredaba (EU) 2016/2031, 2017/625 i 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ (Uredba o biljnom reproduksijskom materijalu)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

1. Pravila Unije za proizvodnju i stavljanje na tržište bilnog reproduksijskog materijala poljoprivrednih kultura, povrća, loze i voćnih sadnica na snazi su od 1960-ih. Proizvodnja i stavljanje na tržište bilnog reproduksijskog materijala na području Unije uređeni su direktivama Vijeća 66/401/EEZ ⁽²⁾; 66/402/EEZ ⁽³⁾; 68/193/EEZ ⁽⁴⁾; 2002/53/EZ ⁽⁵⁾; 2002/54/EZ ⁽⁶⁾; 2002/55/EZ ⁽⁷⁾; 2002/56/EZ ⁽⁸⁾; 2002/57/EZ ⁽⁹⁾;

¹ Još nije objavljeno.

² Direktiva Vijeća 66/401/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja (SL L 125, 11.7.1966., str. 2298.).

³ Direktiva Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica (SL 125, 11.7.1966., str. 2309.).

⁴ Direktiva Vijeća 68/193/EEZ od 9. travnja 1968. o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje vinove loze (SL L 93, 17.4.1968., str. 15.).

⁵ Direktiva Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 193, 20.7.2002., str. 1.).

⁶ Direktiva Vijeća 2002/54/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena repe (SL L 193, 20.7.2002., str. 12.).

⁷ Direktiva Vijeća 2002/55/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena povrća (SL L 193, 20.7.2002., str. 33.).

⁸ Direktiva Vijeća 2002/56/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemenskog krumpira (SL L 193, 20.7.2002., str. 60.).

⁹ Direktiva Vijeća 2002/57/EZ od 13. lipnja 2002. o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja (SL L 193, 20.7.2002., str. 74.).

2008/72/EZ⁽¹⁰⁾ i 2008/90/EZ⁽¹¹⁾ („direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala”). Ti pravni akti čine pravni okvir za proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala te su stoga bili izuzetno važni za stvaranje unutarnjeg tržišta biljnog reproduksijskog materijala u Uniji.

2. Procjenama učinka koje je Komisija provela 2013. i 2023. potvrđeno je da su te direktive imale znatan utjecaj na slobodno kretanje, raspoloživost i visoku kakvoću biljnog reproduksijskog materijala na tržištu Unije te su stoga olakšale trgovinu njime unutar Unije.
3. Međutim, pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala potrebno je prilagoditi znanstvenim i tehničkim dostignućima u području tehnika poljoprivredne i hortikulture proizvodnje i oplemenjivanja bilja. Osim toga, zakonodavstvo treba ažurirati na temelju promjena međunarodnih normi i iskustva stečenog primjenom direktiva o biljnom reproduksijskom materijalu. Ta je pravila potrebno pojasniti kako bi se olakšala usklađenija provedba. Stoga bi direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala trebalo zamijeniti jedinstvenom uredbom o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala u Uniji.
4. Biljni reproduksijski materijal polazni je materijal za proizvodnju bilja u Uniji. Stoga je neophodan za proizvodnju sirovina za hranu i hranu za životinje te za učinkovitu uporabu biljnih resursa. Pridonosi zaštiti okoliša, kakvoći prehranbenog lanca i opskrbi hranom u cijeloj Uniji. U tom se pogledu čini da su raspoloživost, kakvoća i raznolikost biljnog reproduksijskog materijala izuzetno važni za prelazak na održive prehranbene sustave na koje se poziva u strategiji „od polja do stola”¹², poljoprivredu, hortikulturu, zaštitu okoliša, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, sigurnost opskrbe hranom i hranom za životinje te za gospodarstvo općenito.
5. Kako bi se postigao taj prelazak na održive prehranbene sustave, pri donošenju zakonodavnih akata Unije trebalo bi stoga uzeti u obzir potrebu osiguranja prilagodljivosti proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala promjenjivim poljoprivrednim, hortikulturnim i okolišnim uvjetima, suočavanja s izazovima klimatskih promjena, zaštite i obnove bioraznolikosti te ispunjavanja sve većih očekivanja poljoprivrednika i potrošača u pogledu kakvoće i održivosti biljnog reproduksijskog materijala.
6. Područje primjene ove Uredbe trebalo bi obuhvaćati samo biljni reproduksijski materijal određenih rodova i vrsta koji ima povećanu gospodarsku i društvenu važnost. Tu bi važnost trebalo procijeniti ovisno o tome čine li takvi rodovi i vrste veliko područje proizvodnje i vrijednosti u Uniji, o njihovoj ulozi u sigurnosti proizvodnje hrane i hrane za životinje u Uniji te o tome stavlja li se na tržište u najmanje dvije države članice. To područje proizvodnje i vrijednosti može se odnositi na nekoliko tehničkih aspekata. Ovisno o okolnostima, može se izračunati na temelju čimbenika kao što su ukupna veličina plodne zemlje na nekoliko različitih područja Unije, tržišna

¹⁰ Direktiva Vijeća 2008/72/EZ od 15. srpnja 2008. o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala povrća, osim sjemena (SL L 205, 1.8.2008., str. 28.).

¹¹ Direktiva Vijeća 2008/90/EZ od 29. rujna 2008. o stavljanju na tržište reproduksijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih proizvodnji voća (SL L 267, 8.10.2008., str. 8.).

¹² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehranbeni sustav (COM(2020) 381 final).

vrijednost biljnog reprodukcijuskog materijala u odnosu na određene sektore ili potražnja poljoprivrednika, krajnjih korisnika i industrije za tim vrstama.

7. Te bi rodove i vrste trebalo uvrstiti na popis i razvrstati prema namjeni, odnosno kao poljoprivredne usjeve, povrće, voćne sadnice ili lozu. To je razvrstavanje nužno kako bi se osigurao razmjern pristup jer su neke vrste važne samo za određene namjene.
8. Nadalje, neke sorte mogu imati određene značajke koje bi, kad se uzgajaju pod određenim uvjetima, mogle imati nepoželjne agronomске učinke koji bi ugrozili cilj Uredbe da se pridonese održivosti poljoprivredne proizvodnje. Taj se cilj može postići samo ako takve sorte podliježu odgovarajućim uvjetima uzgoja u kojima se izbjegavaju ti nepoželjni agronomski učinci. Ti bi se uvjeti trebali primjenjivati na uzgoj predmetnih sorti za proizvodnju hrane, hrane za životinje ili industrijskih materijala, a ne samo kad su namijenjene proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reprodukcijuskog materijala. Stoga bi ovom Uredbom trebalo obuhvatiti uvjete pod kojima se te sorte uzgajaju, među ostalim i za proizvodnju hrane, hrane za životinje ili drugih proizvoda.
9. Biljni reprodukcijuski materijal trebao bi se definirati na sveobuhvatan način, tako da uključuje sve bilje koje je sposobno proizvoditi čitave biljke i koje je tomu namijenjeno. Ovom bi Uredbom stoga trebalo obuhvatiti sjeme, kao i sve druge biljne oblike u bilo kojoj fazi rasta, koje je sposobno proizvoditi čitave biljke i koje je tomu namijenjeno.
10. Ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati šumski reprodukcijuski materijal zbog njegovih posebnih značajki, vrlo različitih koncepata i primjenjive terminologije. Zbog toga je šumski reprodukcijuski materijal uređen zasebnim pravnim aktom, odnosno Uredbom (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća¹³ +.
11. Ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati poljoprivredni reprodukcijuski materijal ukrasnog bilja jer je nakon savjetovanja s državama članicama i dionicima zaključeno da je Direktiva Vijeća 98/56/EZ (¹⁴) i dalje dovoljna za ispunjavanje potreba tog sektora.
12. Ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati ni biljni reprodukcijuski materijal koji se izvozi u treće zemlje ni biljni reprodukcijuski materijal koji se upotrebljava isključivo za službeno ispitivanje, oplemenjivanje, inspekcijske preglede ili izložbe ili u znanstvene svrhe. Razlog je to što takve kategorije biljnog reprodukcijuskog materijala ne zahtijevaju posebne usklađene standarde autentičnosti ili kakvoće i ne ugrožavaju autentičnost ni kakvoću drugog biljnog reprodukcijuskog materijala koji se stavlja na tržište u Uniji.
13. Ova Uredba ne bi trebala obuhvaćati biljni reprodukcijuski materijal koji se prodaje ili prenosi na bilo koji drugi način, besplatno ili uz naplatu, između osoba za njihovu privatnu uporabu i izvan njihove trgovačke djelatnosti. Bilo bi nerazmjerno utvrditi pravila za takvu uporabu biljnog reprodukcijuskog materijala jer je takva vrsta prijenosa obično ograničena na vrlo male iznose, nema komercijalnu namjenu i ograničena je na privatne aktivnosti.

¹³ Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (SL ..., str. ...).

+ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj uredbe navedene u dokumentu (... (COD)), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

¹⁴ Direktiva Vijeća 98/56/EZ od 20. srpnja 1998. o stavljanju poljoprivrednog reprodukcijuskog materijala ukrasnog bilja na tržište (SL L 226, 13.8.1998., str. 16.).

14. Kako bi se korisnicima omogućilo donošenje utemeljenih odluka, biljni reproduksijski materijal trebao bi se proizvoditi i stavljati na tržište samo ako pripada sortama upisanim u nacionalni registar sorti.
15. Međutim, primjereno je, prema potrebi, izuzeti podloge iz zahtjeva pripadnosti sorti jer, iako imaju znatnu vrijednost, često ne odgovaraju definiciji sorte.
16. Kako bi se zajamčili autentičnost, kakvoća i transparentnost te kako bi se korisnicima omogućilo donošenje utemeljenih odluka, biljni reproduksijski materijal trebao bi se u pravilu proizvoditi ili stavljati na tržište unutar unaprijed definiranih kategorija. Te bi kategorije trebale odražavati različite faze proizvodnje i razine kakvoće te bi se, na temelju međunarodno utvrđene terminologije, trebale nazivati „predosnovnim”, „osnovnim”, „certificiranim” i „standardnim” sjemenom odnosno „predosnovnim”, „osnovnim”, „certificiranim” i „standardnim” materijalom u slučaju biljnog reproduksijskog materijala koji nije sjeme.
17. Biljni reproduksijski materijal svake od tih kategorija trebao bi se proizvoditi i stavljati na tržište u skladu s primjenjivim međunarodnim normama kako bi se osigurala najviša moguća razina njegove autentičnosti i kakvoće te kako bi bio u skladu s najnovijim tehničkim i znanstvenim dostignućima. Te bi norme prema potrebi trebale obuhvaćati OECD-ove Programe za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnom prometu ⁽¹⁵⁾ („Programi OECD-a za sjeme”), norme za sjemenski krumpir Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) te pravila o uzorkovanju i ispitivanju sjemena Međunarodnog udruženja za ispitivanje sjemena (ISTA).
- (18) Usklađenost biljnog reproduksijskog materijala sa zahtjevima za predosnovnu, osnovnu ili certificiranu kategoriju prema tim normama trebala bi se potvrditi inspekcijskim pregledima, uzorkovanjem, ispitivanjem i ispitivanjem nakon službene kontrole na parceli koje provode nadležna tijela („službeno certificiranje”) i trebalo bi je potvrditi službenom oznakom.
- (19) Trebalo bi utvrditi posebna pravila za proizvodnju i stavljanje na tržište klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reproduksijskog materijala, zbog njihove sve veće važnosti i primjene u sektoru biljnog reproduksijskog materijala. Kako bi se osigurala transparentnost, donošenje utemeljenih odluka za korisnike i djelotvorne službene kontrole, klonovi bi trebali biti upisani u poseban javni registar koji uspostave nadležna tijela. Trebalo bi utvrditi i pravila za održavanje klonova kako bi se osiguralo njihovo očuvanje i autentičnost.
- (20) Nadležno tijelo trebalo bi ovlastiti specijalizirane subjekte za obavljanje certificiranja pod službenim nadzorom biljnog reproduksijskog materijala određenih vrsta i kategorija te za ispis službene oznake. Trebalo bi utvrditi pravila za odgovarajući službeni nadzor koji provodi nadležno tijelo i za povlačenje ili izmjenu tog ovlaštenja. Ta su pravila potrebna kako bi se osiguralo djelotvorno funkcioniranje cijelog sustava certificiranja.
- (21) Kako bi se osigurala najveća moguća čistoća i homogenost biljnog reproduksijskog materijala, biljni reproduksijski materijal trebalo bi držati u zasebnim partijama i odvojiti od ostalog materijala koji nije biljni reproduksijski materijal, kao što su žitarice za hranu ili hranu za životinje.

¹⁵ Odluka o reviziji Programâ OECD-a za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnom prometu [[OECD/LEGAL/0308](#)] („Programi OECD-a za sjeme”).

- (22) S obzirom na veliku raznolikost biljnog reprodukcijaskog materijala, specijalizirani subjekti trebali bi moći stavljati na tržište partije biljnog reprodukcijaskog materijala u obliku pojedinačnih biljaka, pakiranja, snopova ili spremnika ili u rasutom stanju.
- (23) Trebalo bi donijeti pravila za označivanje biljnog reprodukcijaskog materijala kako bi se osigurala odgovarajuća autentičnost materijala po kategoriji na temelju potvrde o usklađenosti s odgovarajućim zahtjevima koji se odnose na predosnovno, osnovno, certificirano i standardno sjeme i materijal.
- (24) Za predosnovno, osnovno i certificirano sjeme i materijal službenu oznaku trebalo bi izdati nadležno tijelo, dok bi za standardno sjeme ili materijal trebalo izdati oznaku subjekta. To je potrebno kako bi se biljni reprodukcijaski materijal koji podliježe certificiranju (službeno certificiranje ili certificiranje pod službenim nadzorom) razlikovao od biljnog reprodukcijaskog materijala proizvedenog pod odgovornošću specijaliziranog subjekta. Izdavanjem posebne oznake nastoji se olakšati donošenje utemeljenih odluka specijaliziranim subjektima i potrošačima koji žele odabrati biljni reprodukcijaski materijal prema različitim standardima. Istodobno, time bi se nadležnim tijelima olakšalo planiranje službenih kontrola u skladu s odgovarajućim zahtjevima pojedine kategorije.
- (25) Službenu oznaku trebali bi tiskati i stavljati ovlašteni specijalizirani subjekti pod službenim nadzorom nadležnih tijela. Međutim, s obzirom na to da neki specijalizirani subjekti možda nemaju sredstava za provođenje svih aktivnosti certificiranja i ispis službenih oznaka, trebalo bi omogućiti da certificiranje provode i nadležna tijela na zahtjev specijaliziranih subjekata.
- (26) Trebalo bi utvrditi pravila o sadržaju i obliku službene oznake i oznake subjekta kako bi se osigurala ujednačena primjena odgovarajućih zahtjeva u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište za svaku kategoriju te autentičnost tih oznaka.
- (27) Svaka službena oznaka i oznaka subjekta trebala bi sadržavati serijski broj kako bi se zajamčila odgovarajuća autentičnost i sljedivost predmetnog biljnog reprodukcijaskog materijala te djelotvornost službenih kontrola.
- (28) Direktivama o stavljanju na tržište biljnog reprodukcijaskog materijala te međunarodnom praksom i normama propisuje se da se sjeme određenih vrsta proizvodi i stavlja na tržište samo kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme zbog njegove važnosti za sigurnost opskrbe hranom i industrijsku preradu te radi zaštite interesa poljoprivrednika koji ga upotrebljavaju. Zbog toga bi se određeno sjeme trebalo proizvoditi i stavljati na tržište kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme samo ako su troškovi njegove proizvodnje i stavljanja na tržište razmjerni svrsi osiguravanja kvalitetnog sjemena za poljoprivrednike i sigurnosti hrane i hrane za životinje ili osiguravanja visoke vrijednosti industrijske prerade. Ti bi troškovi trebali biti razmjerni i postizanju najviših standarda u pogledu autentičnosti i kakvoće sjemena, u skladu sa zahtjevima za predosnovno, osnovno i certificirano sjeme. Stoga bi trebalo utvrditi popis vrsta sjemena za koje se sjeme može proizvoditi i stavljati na tržište samo kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme.
- (29) Sjeme se često stavlja na tržište u mješavinama sorti istih vrsta ili mješavinama vrsta. Međutim, sjeme rodova ili vrsta obuhvaćenih ovom Uredbom trebalo bi se moći proizvoditi i stavljati na tržište u mješavinama samo sa sjemenom rodova ili vrsta obuhvaćenih ovom Uredbom. To je potrebno kako bi se osiguralo poštovanje odgovarajućih standarda proizvodnje i stavljanja na tržište. Međutim, države članice trebale bi imati mogućnost dopustiti proizvodnju i stavljanje na tržište mješavine

sjemena obuhvaćenog ovom Uredbom sa sjemenom koje ne pripada rodovima ili vrstama obuhvaćenima ovom Uredbom, u svrhu očuvanja genetskih izvora i prirodnog okoliša. Razlog tomu jest što su te vrste najprikladnije za potrebe očuvanja. Trebalo bi utvrditi pravila za te mješavine kako bi se osigurala njihova autentičnost i kakvoća.

- (30) Trebalo bi utvrditi zahtjeve u pogledu prepakiranja i ponovnog označivanja predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena kako bi se zajamčilo da se autentičnost i kakvoća predmetnog biljnog reproduksijskog materijala neće mijenjati tijekom tih postupaka.
- (31) Potrebno je provesti ispitivanja nakon kontrole na parceli kako bi se provjerila sortna autentičnost i čistoća pojedinačnih sjemenskih partija. Trebalo bi utvrditi posebna pravila za te testove predosnovnog, osnovnog, certificiranog i standardnog sjemena na temelju primjenjivih međunarodnih normi i iskustva stečenog primjenom direktiva o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala.
32. Određeni tipovi sorti ne ispunjavaju utvrđene zahtjeve u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti. Međutim, važni su za očuvanje i održivo korištenje biljnih genetskih izvora. Tradicionalno se uzgajaju ili su nove lokalno proizvedene sorte u posebnim lokalnim uvjetima i prilagođene tim uvjetima. Osobito ih odlikuje smanjena ujednačenost zbog visoke razine genetske i fenotipske raznolikosti pojedinačnih reproduktivnih jedinica. Te se sorte nazivaju „čuvanim sortama”. Proizvodnja i stavljanje na tržište tih sorti pridonosi ciljevima Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu u pogledu promicanja očuvanja i održivog korištenja biljnih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu ⁽¹⁶⁾. Kao potpisnica Ugovora Unija se obvezala podupirati te ciljeve.
- (33) S obzirom na te posebne značajke čuvanih sorti, i odstupajući od utvrđenih zahtjeva u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište, trebalo bi dopustiti proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala koji im pripada pod manje strogim zahtjevima. Taj je cilj u skladu s načelima europskog zelenog plana, a posebno s načelom zaštite bioraznolikosti. Stoga je primjereno omogućiti da taj materijal ispunjava zahtjeve za standardni materijal predmetne vrste. Taj biljni reproduksijski materijal iz čuvanih sorti trebalo bi stoga označiti navodom „Čuvane sorte”. Te bi sorte također trebalo registrirati kako bi se nadležnim tijelima omogućila njihova kontrola i djelotvornost službenih kontrola te kako bi se korisnicima zajamčilo donošenje utemeljenih odluka.
- (34) Iskustvo stečeno primjenom direktiva o stavljanju na tržište pokazalo je da su krajnji korisnici biljnog reproduksijskog materijala (vrtlari amateri i drugi) često zainteresirani za uporabu raznolikijeg biljnog reproduksijskog materijala koji odgovara različitim potrebama, a da pritom nemaju nužno iste zahtjeve u pogledu kakvoće kao specijalizirani subjekti. Stoga je, odstupajući od određenih pravila, prikladno dopustiti da se biljni reproduksijski materijal stavlja na tržište za krajnje korisnike bez ispunjavanja zahtjeva u pogledu registracije sorti i certificiranja ili zahtjeva za standardni materijal. To je odstupanje potrebno kako bi se osigurala veća raznolikost ponude za potrošače uz istodobno poštovanje općih zahtjeva u pogledu kakvoće. Nadalje, radi transparentnosti i bolje kontrole trebalo bi utvrditi pravila za pakiranje i označivanje biljnog reproduksijskog materijala namijenjenog isključivo

¹⁶ Odluka Vijeća 2004/869/EZ od 24. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Međunarodnog ugovora o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu (SL L 378, 23.12.2004., str. 1.).

krajnjim korisnicima. Iz istog bi razloga specijalizirani subjekti koji se koriste tim odstupanjem za stavljanje predmetnih vrsta na tržište za krajnje korisnike trebali o toj aktivnosti obavijestiti nadležna tijela.

- (35) U Uniji djeluju brojne banke gena, organizacije i mreže čiji je cilj očuvanje biljnih genetskih izvora. Kako bi se olakšala njihova djelatnost, prikladno je dopustiti da biljni reproduksijski materijal koji se stavlja na tržište za njih ili među njima odstupa od utvrđenih zahtjeva u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište te da je umjesto toga usklađen s manje strogim pravilima.
- (36) Poljoprivrednici obično razmjenjuju male količine sjemena u naravi kako bi mogli dinamički upravljati vlastitim sjemenom. Stoga je prikladno predvidjeti odstupanje od utvrđenih zahtjeva za razmjenu malih količina sjemena među poljoprivrednicima. Takvo bi se odstupanje moglo primijeniti ako to sjeme ne pripada sorti kojoj su u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2100/94 ⁽¹⁷⁾ dodijeljena oplemenjivačka prava na biljnu sortu. Državama članicama trebalo bi dopustiti da odrede te male količine za određene vrste na godišnjoj razini kako bi se osiguralo da ne dođe do zlouporabe odstupanja koja bi utjecala na stavljanje sjemena na tržište.
37. Prema direktivama o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala, odstupanja od utvrđenih zahtjeva dopuštena su za stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala koji pripada još neregistriranim sortama; sortama koje još nisu u potpunosti testirane; sjemenu koje nije u skladu s primjenjivim zahtjevima za brzo stavljanje na raspolaganje na tržištu; sjemenu koje još nije konačno certificirano; biljnom reproduksijskom materijalu koji treba privremeno odobriti radi otklanjanja privremenih poteškoća u opskrbi; i biljnom reproduksijskom materijalu za provođenje privremenih pokusa radi pronalaska boljih alternativa određenim odredbama primjenjivog zakonodavstva u vezi sa zahtjevima da biljni reproduksijski materijal pripada registriranoj sorti i da ispunjava određene zahtjeve u pogledu autentičnosti i kakvoće. Ta su odstupanja bila korisna i potrebna specijaliziranim subjektima i nadležnim tijelima, a da nisu prouzročila probleme za unutarnje tržište biljnog reproduksijskog materijala. Stoga bi ih trebalo zadržati. Trebalo bi utvrditi uvjete u vezi s tim odstupanjima kako bi se osiguralo da se ne zloupotrebjavaju i da ne utječu negativno na unutarnje tržište biljnog reproduksijskog materijala.
- (38) Uporaba biljnog reproduksijskog materijala koji ne pripada sorti u skladu s ovom Uredbom, već pripada skupini biljaka jedne botaničke taksonomske jedinice, s visokom razinom genetske i fenotipske raznolikosti pojedinačnih reproduktivnih jedinica („heterogeni materijal”), mogla bi biti posebno korisna u ekološkoj proizvodnji i poljoprivredi s niskim ulaganjima jer bi poboljšala otpornost i povećala genetsku raznolikost unutar vrste uzgojenih biljaka. Stoga bi trebalo dopustiti proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala iz heterogenog materijala bez obveze ispunjavanja zahtjeva u pogledu registracije sorti i drugih zahtjeva u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište iz ove Uredbe. Trebalo bi utvrditi posebne zahtjeve u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište tog materijala.
- (39) Proizvodnja i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala u Uniji mora biti u skladu s najvišim mogućim standardima. Stoga bi uvoz biljnog reproduksijskog materijala iz trećih zemalja trebalo dopustiti samo ako se procjenom primjenjivih standarda autentičnosti i kakvoće te sustava certificiranja tih zemalja utvrdi da takav

¹⁷ Uredba Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice (SL L 227, 1.9.1994., str. 1.).

biljni reprodukcijski materijal ispunjava zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reprodukcijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji. Takva bi se procjena trebala zasnivati na detaljnom razmatranju informacija koje je dostavila treća zemlja i njezina relevantnog zakonodavstva. Trebala bi se temeljiti i na zadovoljavajućem ishodu revizije koju Komisija provede u predmetnoj trećoj zemlji, ako Komisija tu reviziju smatra potrebnom.

- (40) Trebalo bi utvrditi pravila o označivanju i informacijama koje treba dostaviti za uvezeni biljni reprodukcijski materijal kako bi se omogućila njegova pravilna autentičnost, sljedivost i službene kontrole te donošenje utemeljenih odluka korisnika.
- (41) Specijalizirani subjekti trebali bi biti registrirani radi osiguranja transparentnosti i djelotvornijih kontrola proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reprodukcijskog materijala. Prikadno je da se upišu u registre koje uspostave države članice u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁸⁾ kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za te specijalizirane subjekte. To je razmjerno i zato što je većina specijaliziranih subjekata koji proizvode i stavljaju na tržište biljni reprodukcijski materijal već upisana u registre specijaliziranih subjekata iz te uredbe.
- (42) Trebalo bi uvesti posebne obveze za specijalizirane subjekte koji djeluju u području proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reprodukcijskog materijala kako bi se osigurala njihova odgovornost, djelotvornije službene kontrole i pravilna primjena ove Uredbe.
- (43) Iskustvo je pokazalo da pouzdanost i kakvoća biljnog reprodukcijskog materijala koji se stavlja na tržište može biti ugrožena ako nije moguće slijediti trag materijala koji nije u skladu s primjenjivim normama. Stoga je potrebno uspostaviti sveobuhvatan sustav sljedivosti koji omogućuje povlačenje s tržišta ili dostavljanje informacija korisnicima biljnog reprodukcijskog materijala ili nadležnim tijelima. Zbog toga bi za specijalizirane subjekte trebalo biti obvezno bilježenje informacija i vođenje evidencije o prijenosima od i do specijaliziranih korisnika. Međutim, takvo vođenje evidencije nije prikladno za stavljanje na maloprodajno tržište.
- (44) Važno je osigurati da, u pravilu, sav biljni reprodukcijski materijal rodova i vrsta iz područja primjene ove Uredbe podliježe registraciji sorte kojoj taj biljni reprodukcijski materijal pripada, opisu sorte i pripadajućim pravilima.
- (45) Sorte bi trebale biti upisane u nacionalni registar sorti kako bi se osiguralo da njihovi korisnici donose utemeljene odluke i da su službene kontrole djelotvornije.
- (46) Nacionalni registar sorti treba sadržavati dva tipa sorti: sorte registrirane na temelju službenog opisa, ako ispunjavaju zahtjeve različitosti, ujednačenosti i postojanosti, i sorte registrirane na temelju službeno priznatog opisa u slučaju čuvanih sorti. Postojanje tih dvaju različitih opisa potrebno je kako bi se razdvojile dvije kategorije sorti, pri čemu se prva temelji na rezultatima ispitivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti, a druga na povijesnim podacima o uporabi sorte i praktičnom iskustvu. Osim toga, takvim se pristupom mogu prikupiti potrebne informacije o značajkama sorti i njihovoj autentičnosti.

¹⁸ Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ (SL L 317, 23.11.2016., str. 4.).

- (47) Nadležna tijela trebala bi dodatno prijaviti registrirane sorte u registar sorti Unije putem portala EU-a za biljne sorte kako bi se osigurao pregled svih sorti čije je stavljanje na tržište u Uniji dopušteno.
- (48) Sorte tolerantne na herbicide sorte su uzgojene s namjerom da budu tolerantne na herbicide radi uzgajanja u kombinaciji s uporabom tih herbicida. Ako se takav uzgoj ne provodi u odgovarajućim uvjetima, može dovesti do razvoja korova otpornih na te herbicide, širenja gena za otpornost u okolišu ili do potrebe za povećanjem količine primijenjenih herbicida. Budući da je cilj ove Uredbe pridonijeti održivosti poljoprivredne proizvodnje, nadležna tijela država članica odgovorna za registraciju sorti trebala bi moći uzgoj sorti na svojem državnom području podvrgnuti uvjetima uzgoja primjerenima za izbjegavanje tih neželjenih učinaka. Nadalje, ako sorte imaju posebne značajke, osim tolerancije na herbicide, koje bi mogle imati nepoželjne agronomske učinke, trebale bi podlijegati i uvjetima uzgoja kako bi se odgovorilo na te agronomske učinke. Ti bi se uvjeti trebali primjenjivati na uzgoj tih sorti u bilo koju svrhu, uključujući hranu, hranu za životinje i druge proizvode, a ne samo u svrhu proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reproduktivnog materijala. To je potrebno za postizanje ciljeva ove Uredbe kako bi se pridonijelo održivoj poljoprivrednoj proizvodnji nakon faze proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reproduktivnog materijala.
- (49) Kako bi se pridonijelo održivosti poljoprivredne proizvodnje i da bi se zadovoljile gospodarske, okolišne i šire društvene potrebe, nove sorte svih rodova ili vrsta trebale bi biti vidljivo bolje u određenim aspektima u odnosu na druge sorte istih rodova ili vrsta koje su upisane u isti nacionalni registar sorti. Među tim su aspektima njihov prinos, uključujući stabilnost prinosa i prinos u uvjetima niskih ulaganja; tolerancija/otpornost na biotički stres, uključujući bolesti bilja uzrokovane nematodama, gljivama, bakterijama, virusima, kukcima i drugim štetnim organizmima, tolerancija/otpornost na abiotički stres, uključujući prilagodbu promjenjivim klimatskim uvjetima, učinkovitija uporaba prirodnih resursa, kao što su voda i hranjive tvari, smanjena potreba za vanjskim unosima, kao što su sredstva za zaštitu bilja i gnojiva, značajke koje povećavaju održivost skladištenja, dorade i distribucije, i kakvoća ili prehrambene značajke („vrijednost za održivi uzgoj i uporabu”). Za potrebe odlučivanja o registraciji sorti i kako bi se osigurala dovoljna fleksibilnost za registraciju sorti s najpoželjnijim značajkama, te bi aspekte trebalo uzeti u obzir za određenu sortu u cjelini.
- (50) Budući da ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju, kako su definirane u članku 3. Uredbe (EU) 2018/848, odlikuje visoka razina genetske i fenotipske raznolikosti pojedinačnih reproduktivnih jedinica, prikladno je da njihova registracija podliježe prilagođenim zahtjevima u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti, osobito u pogledu zahtjeva ujednačenosti. Nadalje, kako bi se takve sorte bolje prilagodile posebnim potrebama ekološke proizvodnje, ispitivanje njihove vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu trebalo bi se provoditi u ekološkim uvjetima.
- (51) Radi veće učinkovitosti i smanjenja administrativnog opterećenja, trebalo bi smatrati da su sorte kojima je dodijeljeno oplemenjivačko pravo na biljnu sortu u skladu s člankom 62. Uredbe (EZ) br. 2100/94 ili zakonodavstvom države članice različite, ujednačene i postojane te da imaju odgovarajući naziv za potrebe ove Uredbe.
- (52) Postupak registracije sorti trebalo bi precizno definirati kako bi se zajamčila pravna sigurnost za podnositelje zahtjeva i nadležna tijela te jednaki uvjeti za sve podnositelje zahtjeva. Zbog toga bi trebalo utvrditi pravila o podnošenju, sadržaju, službenom

ispitivanju i datumu podnošenja zahtjeva, tehničkim ispitivanjima, reviziji prostora i organizacije nadležnog tijela, dodatna pravila o tehničkom ispitivanju, povjerljivosti, privremenom izvješću o ispitivanju i privremenom službenom opisu, izvješću o ispitivanju i konačnom službenom opisu, ispitivanju naziva sorte i odluci o upisu sorte u nacionalni registar sorti.

- (53) Radi veće učinkovitosti i smanjenja administrativnog opterećenja za nadležna tijela i podnositelje zahtjeva, nadležna tijela trebala bi upisati u svoje nacionalne registre sve sorte koje su, prije stupanja na snagu ove Uredbe, službeno priznate ili registrirane u katalozima, popisima ili registrima koje su uspostavile njihove države članice u skladu s direktivama 2002/53/EZ, 2002/55/EZ, 2008/90/EZ i 68/193/EEZ. Budući da se te sorte već stavljaju na tržište u Uniji i upotrebljavaju ih poljoprivrednici i drugi specijalizirani subjekti, ne bi trebale podlijevati novom postupku registracije.
- (54) Trebalo bi utvrditi pravila o tehničkom ispitivanju sorti kako bi se zaključilo jesu li različite, ujednačene i postojane. Zbog važnosti tog ispitivanja za sektor oplemenjivanja sorti i činjenice da se na temelju njega izrađuje službeni opis, tehničko ispitivanje trebalo bi provesti isključivo nadležno tijelo.
- (55) Međutim, trebala bi postojati mogućnost provođenja tehničkog ispitivanja zadovoljavajuće vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu sorte u prostorima podnositelja zahtjeva i pod službenim nadzorom nadležnog tijela. To je potrebno kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, osigurala dostupnost objekata za ispitivanje i smanjili troškovi za nadležna tijela. Međutim, nadležno tijelo trebalo bi biti zaduženo za postupke ispitivanja. Nadalje, specijalizirani subjekti uključeni u oplemenjivanje novih sorti, na temelju suradnje s nadležnim tijelima, pokazali su se kvalificiranima za provođenje takvih ispitivanja jer posjeduju odgovarajuću stručnost, znanje i resurse.
- (56) Kako bi se osigurala vjerodostojnost i visoka kvaliteta ispitivanja različitosti, ujednačenosti i postojanosti, Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO) trebao bi revidirati prostore nadležnih tijela u kojima se ispitivanja provode. Prostore podnositelja zahtjeva u kojima se pod službenim nadzorom provode ispitivanja zadovoljavajuće vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu trebala bi revidirati odgovarajuća nadležna tijela kako bi se osigurala usklađenost s primjenjivim zahtjevima.
- (57) Razdoblje registracije sorte trebalo bi trajati 10 godina kako bi se potaknule inovacije u sektoru oplemenjivanja te uklanjanje starih sorti s tržišta i njihova zamjena novima. Međutim, to bi razdoblje trebalo trajati 30 godina za sorte rodova ili vrsta voćnih sadnica i loze zbog duljeg vremena potrebnog za dovršetak proizvodnog ciklusa tih rodova ili vrsta.
- (58) Na zahtjev bilo koje zainteresirane osobe razdoblje registracije sorte trebalo bi biti podložno produljenju kako bi se omogućilo daljnje stavljanje na tržište određenih sorti ako se utvrdi potreba i ako one još uvijek ispunjavaju primjenjive zahtjeve.
- (59) Trebalo bi utvrditi pravila o održavanju sorti u skladu s prihvaćenim praksama. To je potrebno kako bi se osigurala sortna autentičnost tijekom razdoblja registracije, što se može osigurati samo ako održavanje predmetne sorte provodi podnositelj zahtjeva ili druge osobe o kojima podnositelj zahtjeva obavijesti nadležno tijelo, u skladu s određenim zahtjevima i podložno službenim kontrolama nadležnih tijela.
- (60) Trebalo bi utvrditi pravila o sadržaju nacionalnih registara sorti i registra sorti Unije te o čuvanju uzoraka registriranih sorti („službeni uzorak” ili „standardni uzorak”), što je živi opis sorte. To je važno kako bi se osigurala dostupnost potrebnih informacija o

sorti, njezina autentičnost tijekom razdoblja registracije i raspoloživost standardnih uzoraka za ispitivanje nakon kontrole na parceli u kontekstu certificiranja biljnog reproduksijskog materijala.

- (61) Direktive o stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala trebalo bi staviti izvan snage jer ih ova Uredba zamjenjuje. Stoga bi Uredbu (EU) 2016/2031 trebalo izmijeniti kako bi se uklonila upućivanja na te direktive i osiguralo da su regulirani nekarantenski štetni organizmi uređeni isključivo tom uredbom.
- (62) Uredbu (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ trebalo bi izmijeniti kako bi se u njezino područje primjene uključila proizvodnja i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala u skladu s ovom Uredbom. To je važno kako bi se zajamčio ujednačen pristup u pogledu službenih kontrola za cijeli lanac proizvodnje bilja i prehrambeni lanac jer se Uredba (EU) 2017/625 primjenjuje i na područje primjene Uredbe (EU) 2016/2031 i Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (63) U tom bi pogledu Komisiju trebalo ovlastiti za donošenje posebnih pravila o službenim kontrolama i mjerama koje poduzimaju nadležna tijela u vezi s biljnim reproduksijskim materijalom, osobito za utvrđivanje pravila za provedbu službenih kontrola biljnog reproduksijskog materijala radi provjere usklađenosti s pravilima Unije, za uvoz biljnog reproduksijskog materijala i njegovo stavljanje na tržište unutar Unije te za aktivnosti subjekata tijekom proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala.
- (64) Uredbu (EU) 2018/848 trebalo bi izmijeniti kako bi se definicije „biljnog reproduksijskog materijala” i „heterogenog materijala” uskladile s definicijama predviđenima ovom Uredbom. Nadalje, ovlast Komisije za donošenje posebnih odredaba za stavljanje biljnog reproduksijskog materijala na tržište ekološkog heterogenog materijala trebalo bi izuzeti iz Uredbe (EU) 2018/848 jer bi radi pravne jasnoće u ovoj Uredbi trebalo utvrditi sva pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala.
- (65) Kako bi se popis rodova i vrsta biljnog reproduksijskog materijala koji podliježu području primjene ove Uredbe prilagodio promjenama povezanim s važnošću područja i vrijednosti proizvodnje, sigurnošću hrane/hrane za životinje i brojem država članica u kojima se uzgaja, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi izmjene tog popisa.
- (66) Kako bi se pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reproduksijskog materijala prilagodila tehničkim i znanstvenim dostignućima te primjenjivim

¹⁹ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

²⁰ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).

međunarodnim normama, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi izmjene zahtjeva iz ove Uredbe koji se odnose na proizvodnju i stavljanje na tržište predosnovnog, osnovnog, certificiranog i standardnog materijala i sjemena.

- (67) Kako bi se pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište biljnog reprodukcijaskog materijala iz heterogenog materijala prilagodila tehničkim i znanstvenim dostignućima te kako bi se uzelo u obzir iskustvo stečeno primjenom pravila iz ove Uredbe, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi izmjene zahtjeva koji se odnose na proizvodnju i stavljanje na tržište heterogenog materijala.
- (68) Kako bi se sadržaj registara sorti prilagodio tehničkom napretku i kako bi se iskoristilo iskustvo stečeno registracijom sorti, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi izmjene zahtjeva koji se odnose na taj sadržaj.
- (69) Kako bi se uzgoj sorti prilagodio razvoju tehničkih i znanstvenih spoznaja, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi donošenja uvjeta za uzgoj sorti koje su otporne na herbicide ili imaju druge značajke koje bi mogle dovesti do neželjenih agronomskih učinaka. Ti bi uvjeti trebali uključivati mjere na polju, kao što je plodored; mjere praćenja; obavješćivanje Komisije i drugih država članica o tim mjerama koje provode države članice; izvješćivanje nadležnih tijela od strane specijaliziranih subjekata o primjeni tih mjera; i navođenje tih uvjeta u nacionalnim registrima sorti.
- (70) Kako bi se ispitivanja i zahtjevi u pogledu održive vrijednosti uzgoja i uporabe prilagodili potencijalnim tehničkim i znanstvenim dostignućima te mogućem razvoju međunarodnih normi, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi dopune ove Uredbe određenim elementima. Oni se sastoje od potrebnih metodologija za pokusni uzgoj koji treba provesti radi procjene i donošenja daljnjih zahtjeva za održivu vrijednost uzgoja i uporabe određenih rodova ili vrsta.
- (71) Kako bi se pravila o nazivu sorte prilagodila tehničkim i znanstvenim dostignućima te kako bi se iskoristilo iskustvo stečeno primjenom tih pravila, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem posebnih kriterija prikladnosti naziva sorti.
- (72) Kako bi se odredbe ove Uredbe koje se odnose na tehnička ispitivanja sorti prilagodile tehničkim i znanstvenim dostignućima i praktičnim potrebama nadležnih tijela i specijaliziranih subjekata te kako bi se iskoristilo iskustvo stečeno primjenom odgovarajućih pravila, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila koja se odnose na reviziju prostora specijaliziranih subjekata u kojima se provode tehnička ispitivanja u pogledu zadovoljavajuće vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu.
- (73) Kako bi se odredbe ove Uredbe koje se odnose na ispitivanje održivog uzgoja i uporabe prilagodile tehničkim ili znanstvenim dostignućima te svim novim politikama ili pravilima Unije o održivoj poljoprivredi, Komisiji bi u skladu s člankom 290. UFEU-a trebalo delegirati ovlast za donošenje akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem minimalnih zahtjeva za provođenje tog ispitivanja, utvrđivanjem metodologija za ocjenjivanje ispitanih značajki, utvrđivanjem standarda za

ocjenjivanje i izvješćivanje o rezultatima tog ispitivanja te izmjenama ispitanih značajki.

- (74) Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, i da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²¹ Konkretno, radi osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (75) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²².
- (76) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i poboljšali rezultati specijaliziranih subjekata te autentičnost i kakvoća biljnog reprodukcijuskog materijala koji oni proizvode i stavljaju na tržište, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu određivanja zahtjeva za revizije, osposobljavanja, ispitivanja, inspekcijske preglede, uzorkovanje i ispitivanje, u pogledu određenih rodova ili vrsta, za službeni nadzor specijaliziranih subjekata koji provode nadležna tijela.
- (77) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe u pogledu rukovanja biljnim reprodukcijuskim materijalom i njegova stavljanja na tržište te kako bi se odgovarajuća pravila prilagodila iskustvu stečenom primjenom odredaba ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih zahtjeva za sve ili za određene vrste biljnog reprodukcijuskog materijala u vezi sa združivanjem ili razdjeljivanjem partija u odnosu na podrijetlo partija biljnog reprodukcijuskog materijala, njihovu autentičnost, evidenciju o tom postupku i označivanje nakon združivanja ili razdjeljivanja partija biljnog reprodukcijuskog materijala.
- (78) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe, iskoristilo praktično iskustvo stečeno primjenom njezinih odredaba i poboljšala cjelovitost biljnog reprodukcijuskog materijala koji se stavlja na tržište, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih zahtjeva koji se odnose na plombiranje, pričvršćivanje, veličinu i oblik pakiranja, snopova i spremnika određenih vrsta biljnog reprodukcijuskog materijala.
- (79) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe, posebno u pogledu čitljivosti, prepoznatljivosti i sigurnosti oznaka, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih odredaba u pogledu službenih oznaka, oznaka koje se upotrebljavaju za određena odstupanja i oznaka koje se upotrebljavaju za određene posebne tipove biljnog reprodukcijuskog materijala te za utvrđivanje sadržaja, veličine, boje i oblika tih oznaka za odgovarajuće kategorije ili tipove biljnog reprodukcijuskog materijala.

²¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

²² Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, SL L 55, 28.2.2011., str. 13.–18.

- (80) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i iskoristila sva praktična iskustva stečena primjenom odgovarajućih pravila, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih odredaba o mješavinama sjemena.
- (81) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe u pogledu stavljanja na maloprodajno tržište bilnog reprodukcijuskog materijala te kako bi stavljanje na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala bilo što praktičnije i prikladnije za svaku vrstu, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje pravila o veličini, obliku, plombiranju i rukovanju malim pakiranjima za sjeme te pakiranjima i snopovima drugog bilnog reprodukcijuskog materijala koji se stavlja na tržište za krajnje korisnike.
- (82) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i otklonile hitne poteškoće u opskrbi biljnim reprodukcijuskim materijalom, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za odobravanje, u slučaju privremenih poteškoća u opskrbi biljnim reprodukcijuskim materijalom, stavljanja na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala kategorija predosnovnog, osnovnog ili certificiranog materijala ili sjemena koje podliježe manje strogim zahtjevima, na razdoblje od najviše godinu dana, ili za odstupanje od zahtjeva pripadnosti sorti te u pogledu stavljanja izvan snage i izmjene tog odobrenja.
- (83) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i osigurala određena fleksibilnost država članica u donošenju nacionalnih mjera prilagođenih njihovim agroklimatskim uvjetima i višim standardima kakvoće, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za ovlašćivanje država članica da donesu, u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala, strože zahtjeve za proizvodnju ili stavljanje na tržište na cijelom državnom području predmetne države članice ili njegovu dijelu te u pogledu stavljanja izvan snage ili izmjene takvih mjera donesenih u skladu s direktivama o stavljanju na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala.
- (84) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i brz odgovor na iznenadne rizike, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za poduzimanje hitnih mjera ako bi proizvodnja ili stavljanje na tržište bilnog reprodukcijuskog materijala mogli prouzročiti ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, okoliš ili uzgoj drugih vrsta, a taj se rizik ne bi mogao na zadovoljavajući način suzbiti mjerama koje poduzima predmetna država članica, te u pogledu stavljanja izvan snage ili izmjene bilo koje takve mjere koju poduzima država članica.
- (85) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za odlučivanje o organizaciji privremenih pokusa radi pronalaska boljih alternativa području primjene i određenim odredbama ove Uredbe.
- (86) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe u pogledu uvoza bilnog reprodukcijuskog materijala i usklađenost zahtjeva trećih zemalja s istovjetnim zahtjevima u Uniji, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za priznavanje toga ispunjava li biljni reprodukcijuski materijal određenih rodova, vrsta ili kategorija proizveden u trećoj zemlji ili na određenim područjima treće zemlje zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reprodukcijuski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji radi uvoza.
- (87) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i odgovarajuće održavanje registriranih sorti i u trećim zemljama, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu priznavanja da kontrole održavanja sorti koje se provode u trećoj zemlji pružaju ista jamstva kao one u Uniji.

- (88) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe i kako bi se njezine odredbe prilagodile primjenjivim protokolima Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV) koji se razvijaju ili protokolima koje je utvrdio CPVO te relevantnim tehničkim i znanstvenim dostignućima, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih zahtjeva u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti po rodovima ili vrstama sorti.
- (89) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti provedbe ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje posebnih pravila u pogledu veličine standardnog uzorka registriranih sorti koji se upotrebljava za službene naknadne kontrole biljnog reprodukcijanskog materijala, pravila za zamjenu starih uzoraka novima i dostavu tih uzoraka drugim državama članicama.
- (90) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest osiguravanje usklađenog pristupa u vezi s proizvodnjom i stavljanjem na tržište biljnog reprodukcijanskog materijala, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg učinka, složenosti i međunarodne prirode on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja. U tom pogledu, i prema potrebi, njome se uvode odstupanja ili posebni zahtjevi za određene tipove biljnog reprodukcijanskog materijala i specijalizirane subjekte.
- (91) Ova bi se Uredba trebala početi primjenjivati tri godine nakon stupanja na snagu kako bi se nadležnim tijelima i specijaliziranim subjektima omogućilo da se prilagode njezinim odredbama te kako bi se osiguralo dovoljno vremena za donošenje odgovarajućih delegiranih i provedbenih akata. Međutim, pravila o zadovoljavajućoj vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu sorti povrća i voćnih sadnica trebala bi se početi primjenjivati pet godina nakon njezina stupanja na snagu. To je dodatno razdoblje potrebno kako bi nadležna tijela i specijalizirani subjekti obavili potrebne pripreme i proveli prve testove na poljima koja su u skladu s tim novim pravilima,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o proizvodnji i stavljanju na tržište u Uniji biljnog reprodukcijanskog materijala, a posebno zahtjevi u pogledu proizvodnje biljnog reprodukcijanskog materijala na polju i na drugim lokacijama, zahtjevi u pogledu kategorija materijala, autentičnosti i kakvoće, certificiranja, označivanja, pakiranja, uvoza, specijaliziranih subjekata i registracije sorti.

Ovom se Uredbom utvrđuju i pravila o uvjetima uzgoja određenih sorti koje bi mogle imati nepoželjne agronomske učinke, među ostalim uzgoj u svrhe koje nadilaze proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reprodukcijanskog materijala, za proizvodnju hrane, hrane za životinje i drugih proizvoda.

Članak 2.

Područje primjene i ciljevi

1. Ova se Uredba primjenjuje na rodove i vrste navedene za odgovarajuće namjene iz dijelova od A do E Priloga I.

Njezini se zahtjevi odnose na sve tipove biljnog reproduksijskog materijala, samo na sjeme ili samo na materijal koji nije sjeme.

Zahtjevi u pogledu proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala primjenjuju se samo na proizvodnju radi njegova stavljanja na tržište.

2. Ciljevi Uredbe su sljedeći:

- (a) osigurati kakvoću i raznolikost izbora biljnog reproduksijskog materijala i njegovu raspoloživost za specijalizirane subjekte i krajnje korisnike;
- (b) osigurati jednake uvjete tržišnog natjecanja specijaliziranih subjekata u cijeloj Uniji i funkcioniranje unutarnjeg tržišta biljnog reproduksijskog materijala;
- (c) podupirati inovacije i konkurentnost sektora biljnog reproduksijskog materijala u Uniji;
- (d) pridonositi očuvanju i održivom korištenju biljnih genetskih izvora i agrobiološkoj raznolikosti;
- (e) pridonositi održivoj poljoprivrednoj proizvodnji prilagođenoj sadašnjim i budućim predviđenim klimatskim uvjetima;
- (f) pridonositi sigurnosti opskrbe hranom.

3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata za izmjenu Priloga I. radi njegove prilagodbe razvoju tehničkih i znanstvenih spoznaja te gospodarskim podacima o proizvodnji i stavljanju na tržište rodova i vrsta, dodavanjem rodova i vrsta na popis ili njihovim uklanjanjem s popisa iz tog priloga.

Delegiranim aktom iz prvog podstavka dodaju se rodovi ili vrste na popis u Prilogu I. ako ispunjavaju najmanje dva od sljedećih elemenata:

- (a) čine veliko područje proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala i znatnu vrijednost biljnog reproduksijskog materijala koji se stavlja na tržište u Uniji;
- (b) izuzetno su važni za sigurnost proizvodnje hrane i hrane za životinje u Uniji u usporedbi s drugim rodovima i vrstama koji nisu navedeni u tom prilogu; i
- (c) stavlja se na tržište u najmanje dvije države članice.

Delegiranim aktom iz prvog podstavka uklanjaju se rodovi ili vrste s popisa u Prilogu I. ako više ne ispunjavaju najmanje dva elementa utvrđena u drugom podstavku.

4. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

- (a) poljoprivredni reproduksijski materijal ukrasnog bilja kako je definiran u članku 2. Direktive 98/56/EZ;
- (b) šumski reproduksijski materijal kako je definiran u članku 3. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ²³;

²³ Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (SL ..., str. ...).

- (c) biljni reprodukcijski materijal proizveden za izvoz u treće zemlje;
- (d) biljni reprodukcijski materijal koji se prodaje ili prenosi na bilo koji način, besplatno ili uz naplatu, između krajnjih korisnika za njihovu privatnu uporabu i izvan njihovih komercijalnih djelatnosti;
- (e) biljni reprodukcijski materijal koji se upotrebljava isključivo za službeno ispitivanje, oplemenjivanje, inspekcijske preglede ili izložbe ili u znanstvene svrhe.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „biljni reprodukcijski materijal” znači bilje kako je definirano u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/2031 koje je sposobno proizvoditi čitave biljke i koje je tomu namijenjeno;
2. „specijalizirani subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba koja je poslovno uključena u jednu ili više sljedećih djelatnosti u Uniji povezanih s biljnim reprodukcijskim materijalom:
 - (a) proizvodnja;
 - (b) stavljanje na tržište;
 - (c) održavanje sorti;
 - (d) pružanje usluga za utvrđivanje autentičnosti i kakvoće;
 - (e) očuvanje, skladištenje, sušenje, dorada, obrada, pakiranje, plombiranje, označivanje, uzorkovanje ili ispitivanje;
3. „stavljanje na tržište” znači sljedeće radnje koje vrši specijalizirani subjekt: prodaja, držanje, besplatan prijenos ili ponuda za prodaju ili bilo koji drugi način prijenosa ili distribucije unutar Unije ili uvoza u Uniju;
4. „sorta” znači sorta kako je definirana u članku 5. točki 2. Uredbe (EZ) br. 2100/94;
5. „klon” znači pojedinačni potomak biljke koji je vegetativnim umnažanjem izvorno nastao od druge pojedinačne biljke, kojoj ostaje genetski identičan;
6. „odabrani klon” znači klon koji je selekcioniran i odabran s obzirom na određene posebne unutar-sortne fenotipske značajke i njegov fitosanitarni status koji omogućuju bolji učinak odabranog klona, koji odgovara opisu sorte kojoj pripada i, u slučaju odabranih klonova koji ne pripadaju određenoj sorti, koji odgovara opisu vrste kojoj pripada;
7. „poliklonski biljni reprodukcijski materijal” znači skupina nekoliko različitih pojedinačnih potomaka biljaka koji potječu od različitih genotipova, od kojih svaki odgovara opisu sorte kojoj pripada;
8. „multiklonska smjesa” znači smjesa odabranih klonova koji pripadaju istoj sorti ili vrsti, ovisno o slučaju, pri čemu je svaki od njih dobiven neovisnom selekcijom;

+ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj uredbe navedene u dokumentu (... (COD)), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

9. „nadležno tijelo” znači središnje ili regionalno tijelo države članice ili, prema potrebi, odgovarajuće tijelo treće zemlje odgovorno za organizaciju službenih kontrola, registriranje, certificiranje i druge službene aktivnosti koje se odnose na proizvodnju i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala ili bilo koje drugo tijelo kojem je u skladu s pravom Unije dodijeljena ta odgovornost;
10. „službeni opis” znači opis koji je izradilo nadležno tijelo, a obuhvaća relevantne značajke sorte i omogućuje prepoznavanje sorte na temelju ispitivanja njezine različitosti, ujednačenosti i postojanosti;
11. „službeno priznati opis” znači pisani opis čuvane sorte koji je priznalo nadležno tijelo, a obuhvaća posebne značajke sorte i dobiven je na način koji nije ispitivanje njezine različitosti, ujednačenosti i postojanosti;
12. „održavanje sorte” znači mjere poduzete za kontrolu čistoće i autentičnosti sorte kako bi se osiguralo da sorta ostane u skladu sa svojim opisom tijekom sljedećih ciklusa razmnožavanja;
13. „sjeme” znači sjeme u botaničkom smislu;
14. „predosnovno sjeme” znači sjeme koje pripada generaciji koja prethodi generaciji osnovnog sjemena, koje je namijenjeno proizvodnji i certificiranju osnovnog ili certificiranog sjemena i za koje je službenim certificiranjem ili certificiranjem pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu A Priloga II.;
15. „osnovno sjeme” znači sjeme koje je proizvedeno iz predosnovnog sjemena ili generacija osnovnog sjemena koje mu prethode, koje je namijenjeno proizvodnji daljnjih generacija osnovnog sjemena ili certificiranog sjemena te za koje je službenim certificiranjem ili certificiranjem pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu A Priloga II.;
16. „certificirano sjeme” znači sjeme koje je proizvedeno iz predosnovnog ili osnovnog sjemena ili generacija certificiranog sjemena koje mu prethode i za koje je službenim certificiranjem ili certificiranjem pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu A Priloga II.;
17. „standardno sjeme” znači sjeme, osim predosnovnog, osnovnog ili certificiranog sjemena, koje nije namijenjeno daljnjem umnožavanju i koje ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu A Priloga III.;
- (18) „predosnovni materijal” znači biljni reproduksijski materijal, osim sjemena, koji pripada generaciji koja prethodi generaciji osnovnog materijala, koji je namijenjen proizvodnji i certificiranju osnovnog ili certificiranog materijala i za koji je službenim certificiranjem ili certificiranjem pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu B Priloga II.;
- (19) „osnovni materijal” znači biljni reproduksijski materijal, osim sjemena, koji je proizveden iz predosnovnog materijala ili generacija osnovnog materijala koje mu prethode, koji je namijenjen proizvodnji i certificiranju daljnjih generacija osnovnog ili certificiranog materijala te za koji je službenim certificiranjem ili certificiranjem pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu B Priloga II.;
- (20) „certificirani materijal” znači biljni reproduksijski materijal, osim sjemena, koji je proizveden iz predosnovnog ili osnovnog materijala ili generacija certificiranog materijala koje mu prethode i za koji je službenim certificiranjem ili certificiranjem

pod službenim nadzorom utvrđeno da ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu B Priloga II.;

- (21) „standardni materijal” znači biljni reproduksijski materijal, osim sjemena i osim predosnovnog, osnovnog ili certificiranog materijala, koji nije namijenjen daljnjem umnožavanju i koji ispunjava odgovarajuće uvjete utvrđene u dijelu B Priloga III.;
- (22) „službeno certificiranje” znači službena potvrda nadležnog tijela o usklađenosti predosnovnog, osnovnog ili certificiranog sjemena ili materijala s odgovarajućim zahtjevima iz ove Uredbe, u okviru koje je to tijelo provelo sve relevantne inspekcijske preglede na licu mjesta, uzorkovanje i ispitivanje, uključujući, prema potrebi, ispitivanje nakon kontrole na parceli te je zaključilo da predmetno sjeme ili materijal ispunjava te zahtjeve;
- (23) „certificiranje pod službenim nadzorom” znači potvrda posebno ovlaštenog specijaliziranog subjekta da je predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme ili materijal u skladu s primjenjivim zahtjevima i da je taj specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela proveo najmanje jedan ili više relevantnih inspekcijskih pregleda, uzorkovanja, ispitivanja ili tiskanja oznaka te je zaključio da predmetno sjeme ili materijal ispunjava te zahtjeve;
- (24) „kategorija” biljnog reproduksijskog materijala znači skupina ili pojedinačna jedinica biljnog reproduksijskog materijala koja je označena kao predosnovno, osnovno, certificirano ili standardno sjeme ili materijal i koja se može identificirati u skladu s posebnim zahtjevima u pogledu autentičnosti i kakvoće;
- (25) „genetski modificirani organizam” znači genetski modificirani organizam kako je definiran u članku 2. stavku 2. Direktive 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾, isključujući organizme dobivene s pomoću tehnika genetske modifikacije navedenih u Prilogu I.B Direktivi 2001/18/EZ;
- (26) „partija” znači jedinica biljnog reproduksijskog materijala koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i podrijetlu;
- (27) „heterogeni materijal” znači skupina biljaka unutar jedne najniže poznate botaničke taksonomske jedinice:
 - (a) koja pokazuje zajedničke fenotipske značajke;
 - (b) koja se odlikuje visokom razinom genetske i fenotipske raznolikosti pojedinačnih reproduktivnih jedinica, tako da materijal predstavlja tu skupinu biljaka kao cjelinu, a ne kao mali broj jedinica;
 - (c) koja nije sorta; i
 - (d) koja nije mješavina sorti;
- (28) „krajnji korisnik” znači svaka osoba koja stječe, prenosi i upotrebljava biljni reproduksijski materijal u svrhe koje nisu povezane s profesionalnim djelatnostima te osobe;
- (29) „čuvana sorta” znači sorta koja se:

²⁴ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2011., str. 1.).

- (a) tradicionalno uzgaja ili je lokalno novouzgajena u posebnim lokalnim uvjetima u Uniji i prilagođena je tim uvjetima; i
 - (b) odlikuje visokom razinom genetske i fenotipske raznolikosti pojedinačnih reproduktivnih jedinica;
- (30) „kvalitativni štetni organizmi” znači štetni organizmi koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
- (a) nisu karantenski štetni organizmi Unije, karantenski štetni organizmi zaštićenih područja ni regulirani nekarantenski štetni organizmi u smislu Uredbe (EU) 2016/2031 ni štetni organizmi na koje se primjenjuju mjere donesene na temelju članka 30. stavka 1. te uredbe;
 - (b) pojavljuju se tijekom proizvodnje ili skladištenja biljnog reproduksijskog materijala; i
 - (c) njihova prisutnost ima neprihvatljiv štetni učinak na kakvoću biljnog reproduksijskog materijala i neprihvatljiv gospodarski učinak u pogledu uporabe tog biljnog reproduksijskog materijala u Uniji;
- (31) „praktički slobodan od štetnih organizama” znači potpuno slobodan od štetnih organizama ili situacija u kojoj je prisutnost kvalitativnih štetnih organizama na odgovarajućem biljnom reproduksijskom materijalu toliko niska da ti štetni organizmi nemaju štetan učinak na kakvoću tog biljnog reproduksijskog materijala;
32. „sjemenski krumpir” znači gomolji vrste *Solanum tuberosum* L., koji se upotrebljavaju za razmnožavanje drugog krumpira;
- (33) „poljoprivrednik” znači poljoprivrednik kako je definiran u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵;
- (34) „atipično” znači, u odnosu na sjeme ili drugo bilje, sjeme ili drugi biljni reproduksijski materijal koji ne odgovara opisu sorte ili vrste kojoj bi u skladu s ovom Uredbom trebao pripadati;
- (35) „hibridna sorta” znači sorta proizvedena križanjem dviju ili više drugih sorti.

Članak 4.

Usklađenost s Uredbom (EU) 2016/2031

Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje Uredba (EU) 2016/2031.

Sve partije biljnog reproduksijskog materijala koje se proizvode i stavljaju na tržište u skladu s ovom Uredbom moraju biti u skladu i s pravilima utvrđenima u člancima 36., 37., 40., 41., 42., 49., 53. i 54. Uredbe (EU) 2016/2031 o karantenskim štetnim organizmima Unije, karantenskim štetnim organizmima zaštićenih područja i reguliranim nekarantenskim štetnim organizmima ili na temelju njih te s mjerama donesenima na temelju članka 30. stavka 1. te uredbe.

²⁵ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).

POGLAVLJE II.

ZAHTJEVI U POGLEDU SORTI, KATEGORIJA BILJNOG REPRODUKCIJSKOG MATERIJALA, OZNAČIVANJA, ODOBRENJA, RUKOVANJA, UVOZA I ODSUPANJA

ODJELJAK 1.

Opći zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reprodukcijaskog materijala

Članak 5.

Pripadnost registriranoj sorti

U Uniji se može proizvoditi i stavljati na tržište samo biljni reprodukcijski materijal koji pripada sorti upisanoj u nacionalni registar sorti iz članka 44., osim:

- (a) kao podloge, ako se proizvode i stavljaju na tržište s upućivanjem na vrstu kojoj pripadaju, sadržanim na odgovarajućoj oznaci;
- (b) kao heterogeni materijal u skladu s člankom 27.;
- (c) kao biljni reprodukcijski materijal koji se stavlja na tržište za krajnje korisnike u skladu s člankom 28.;
- (d) kao biljni reprodukcijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište za potrebe očuvanja genetskih izvora u skladu s člankom 29.;
- (e) kao sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi u skladu s člankom 30.;
- (f) kao sjeme oplemenjivača u skladu s člankom 31.;
- (g) kao biljni reprodukcijski materijal iz još neregistriranih sorti u skladu s člankom 32.;
- (h) u slučaju poteškoća u opskrbi biljnim reprodukcijskim materijalom u skladu s člankom 33.

Članak 6.

Pripadnost određenim kategorijama biljnog reprodukcijskog materijala

1. U Uniji se može proizvoditi i stavljati na tržište samo biljni reprodukcijski materijal koji pripada jednoj od sljedećih kategorija, osim u slučajevima predviđenima u stavku 2.:

- (a) predosnovni materijal ili sjeme;
- (b) osnovni materijal ili sjeme;
- (c) certificirani materijal ili sjeme;
- (d) standardni materijal ili sjeme.

Ako se u ovoj Uredbi upućuje na niže ili više kategorije u pogledu autentičnosti i kakvoće biljnog reprodukcijskog materijala, to se utvrđuje na temelju redoslijeda točaka od (a) do (d), pri čemu točka (a) naznačuje najviši položaj, a točka (d) najniži.

2. Odstupajući od stavka 1., biljni reproduksijski materijal može se proizvoditi i stavljati na tržište bez pripadnosti kategoriji navedenoj u točkama od (a) do (d) u sljedećim slučajevima:
- (a) stavljanje na tržište bilnog reproduksijskog materijala iz heterogenog materijala u skladu s člankom 27.;
 - (b) stavljanje na tržište za krajnjeg korisnika u skladu s člankom 28.;
 - (c) stavljanje na tržište za mreže za očuvanje i među njima kako je navedeno u članku 29.;
 - (d) kao sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi u skladu s člankom 30.;
 - (e) sjeme oplemenjivača kako je navedeno u članku 31.

ODJELJAK 2.

Zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog, certificiranog i standardnog materijala i sjemena

Članak 7.

Zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena i materijala

1. Predosnovno, osnovno i certificirano sjeme može se proizvoditi i stavljati na tržište unutar Unije samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme praktički je slobodno od kvalitativnih štetnih organizama;
 - (b) proizvodi se i stavlja na tržište:
 - i. nakon službenog certificiranja koje provode nadležna tijela ili certificiranja koje provodi specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom;
 - ii. u skladu sa zahtjevima iz dijela A Priloga II., a usklađenost s tim zahtjevima potvrđena je službenom oznakom iz članka 15. stavka 1.
2. Predosnovni, osnovni i certificirani materijal može se proizvoditi i stavljati na tržište unutar Unije samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) predosnovni, osnovni ili certificirani materijal praktički je slobodan od kvalitativnih štetnih organizama;
 - (b) proizvodi se i stavlja na tržište:
 - i. nakon službenog certificiranja koje provode nadležna tijela ili certificiranja koje provodi specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom;
 - ii. u skladu sa zahtjevima iz dijela B Priloga II., a usklađenost s tim zahtjevima potvrđena je službenom oznakom iz članka 15. stavka 1.
3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene Priloga II. Te se izmjene prilagođavaju razvoju međunarodnih tehničkih i znanstvenih normi i mogu se odnositi na zahtjeve u pogledu:

- (a) sjetve i sadnje te proizvodnje na polju predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena;
 - (b) berbe i postupaka koji slijede nakon berbe predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena;
 - (c) stavljanja sjemena na tržište;
 - (d) sjetve i sadnje te proizvodnje na polju predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala;
 - (e) berbe i postupaka koji slijede nakon berbe predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala;
 - (f) stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala;
 - (g) predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala iz klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reprodukcijaskog materijala;
 - (h) proizvodnje predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala proizvedenog umnažanjem *in vitro*;
 - i. stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala proizvedenog umnažanjem *in vitro*.
4. Komisija može donositi provedbene akte kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište iz dijelova A i B Priloga II. za određene rodove, vrste ili kategorije biljnog reprodukcijaskog materijala i, prema potrebi, za određene klase, razrede, generacije ili druge potkategorije predmetne kategorije. Ti se zahtjevi odnose na jedan ili više sljedećih elemenata:
- (a) posebne primjene rodova, vrsta ili tipova predmetnog biljnog reprodukcijaskog materijala;
 - (b) metode proizvodnje biljnog reprodukcijaskog materijala, uključujući spolno i nesporno razmnožavanje i umnažanje *in vitro*;
 - (c) uvjeti za sjetvu ili sadnju;
 - (d) obrada u polju;
 - (e) berba i postupci koji slijede nakon berbe;
 - (c) postotak klijavosti, čistoća i sadržaj drugog biljnog reprodukcijaskog materijala, vlaga, vigor, prisutnost zemlje ili stranih tvari;
 - (c) metode certificiranja biljnog reprodukcijaskog materijala, uključujući primjenu biomolekularnih ili drugih tehničkih metoda, kao i njihovo odobravanje i primjena te navođenje na popisu odobrenih metoda u Uniji;
 - (d) uvjeti za podloge i ostale biljne dijelove rodova ili vrsta koji nisu navedeni u Prilogu I., ili njihovih hibrida, ako je na njih cijepljen reprodukcijaski materijal rodova ili vrsta koji su navedeni u Prilogu I. ili njihovih hibrida;
 - (e) uvjeti za proizvodnju sjemena iz voćnih sadnica ili loze;
 - (f) uvjeti za proizvodnju voćnih sadnica, loze ili sjemenskog krumpira iz sjemena.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2. radi prilagodbe razvoju relevantnih međunarodnih tehničkih i znanstvenih normi.

Članak 8.

Zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište standardnog sjemena i materijala

1. Standardno sjeme može se proizvoditi i stavljati na tržište unutar Unije samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) praktički je slobodno od kvalitativnih štetnih organizama;
 - (b) proizvodi se i stavlja na tržište:
 - i. pod odgovornošću specijaliziranog subjekta;
 - ii. u skladu sa zahtjevima iz dijela A Priloga III., a usklađenost s tim zahtjevima potvrđena je oznakom subjekta iz članka 16.
2. Standardni materijal može se proizvoditi i stavljati na tržište unutar Unije samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - (a) praktički je slobodan od kvalitativnih štetnih organizama;
 - (b) proizvodi se i stavlja na tržište:
 - i. pod odgovornošću specijaliziranog subjekta;
 - ii. u skladu sa zahtjevima iz dijela B Priloga III., a usklađenost s tim zahtjevima potvrđena je oznakom subjekta iz članka 16.
3. Specijalizirani subjekti jednom godišnje nadležnom tijelu podnose izjavu o količinama standardnog sjemena i materijala koje su proizveli po vrsti.
4. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata za izmjenu Priloga III. radi prilagodbe zahtjeva iz stavaka 1. i 2. znanstvenim i tehničkim dostignućima te primjenjivim međunarodnim normama. Te se izmjene odnose na sljedeće:
 - (a) zahtjeve za sjetvu i sadnju te proizvodnju standardnog sjemena na polju;
 - (b) zahtjeve za berbu i postupke koji slijede nakon berbe standardnog sjemena;
 - (c) zahtjeve za stavljanje na tržište standardnog sjemena;
 - (d) zahtjeve za sjetvu i sadnju te proizvodnju standardnog materijala na polju;
 - (e) zahtjeve za berbu i postupke koji slijede nakon berbe standardnog materijala;
 - (f) zahtjeve za stavljanje na tržište standardnog materijala;
 - (g) zahtjeve za klonove, odabrane klonove, multiklonske smjese i poliklonski biljni reproduksijski materijal iz standardnog materijala;
 - (h) zahtjeve za proizvodnju standardnog materijala proizvedenog umnažanjem *in vitro*;
 - (i) zahtjeve za stavljanje na tržište standardnog materijala proizvedenog umnažanjem *in vitro*.
5. Komisija može donositi provedbene akte kojima se utvrđuju zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište iz dijelova A i B Priloga III. za određene rodove ili vrste standardnog sjemena ili materijala. Ti se zahtjevi odnose na jedan ili više sljedećih elemenata:
 - (a) posebne primjene rodova, vrsta ili tipova predmetnog biljnog reproduksijskog materijala;

- (b) metode proizvodnje biljnog reproduksijskog materijala, uključujući spolno i nespolno razmnožavanje i umnažanje *in vitro*;
- (c) uvjeti za sjetvu ili sadnju;
- (d) obrada u polju;
- (e) berba i postupci koji slijede nakon berbe;
- (f) postotak klijavosti, čistoća i sadržaj drugog biljnog reproduksijskog materijala, vlaga, vigor, prisutnost zemlje ili stranih tvari;
- (g) primjena biomolekularnih ili drugih tehničkih metoda, kao i njihovo odobravanje i primjena te navođenje na popisu odobrenih metoda u Uniji;
- (h) uvjeti za podloge i ostale biljne dijelove rodova ili vrsta koji nisu navedeni u Prilogu I., ili njihovih hibrida, ako je na njih cijepljen reproduksijski materijal rodova ili vrsta koji su navedeni u Prilogu I. ili njihovih hibrida;
- (i) uvjeti za proizvodnju sjemena iz voćnih sadnica ili loze;
- (j) uvjeti za proizvodnju voćnih sadnica, loze ili sjemenskog krumpira iz sjemena.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2. radi prilagodbe razvoju relevantnih međunarodnih tehničkih i znanstvenih normi.

Članak 9.

Proizvodnja, stavljanje na tržište i registracija klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reproduksijskog materijala

1. Osim zahtjeva iz članaka od 4. do 43., predosnovni, osnovni, certificirani i standardni materijal iz klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reproduksijskog materijala proizvodi se i stavlja na tržište u skladu sa stavcima 2. i 3. te zahtjevima utvrđenima u Prilogu II. dijelu C i Prilogu III. dijelu C.
2. Klonovi, odabrani klonovi, multiklonske smjese i poliklonski biljni reproduksijski materijal mogu se proizvoditi i stavljeti na tržište samo ako ih je nadležno tijelo upisalo u najmanje jedan službeni registar klonova koji je uspostavila država članica.
Taj registar sadržava sve elemente iz zahtjeva za registraciju klona, odabranog klona, multiklonske smjese i poliklonskog biljnog reproduksijskog materijala, kako je utvrđeno u Prilogu II. dijelu B i dijelu C točki 2.
3. Klonovi, odabrani klonovi, multiklonske smjese i poliklonski biljni reproduksijski materijal moraju se održavati kako bi se očuvala njihova autentičnost. Osobe odgovorne za održavanje klonova, odabranih klonova, multiklonskih smjesa i poliklonskog biljnog reproduksijskog materijala poduzimaju sve mjere kako bi ih nadležna tijela ili bilo koja druga osoba mogla provjeriti na temelju evidencije koja se vodi.

ODJELJAK 3.

Ovlaštenje specijaliziranih subjekata i službeni nadzor nadležnih tijela

Članak 10.

Ovlaštenje specijaliziranih subjekata za provođenje certificiranja pod službenim nadzorom

1. Nadležno tijelo može na zahtjev ovlastiti specijalizirani subjekt za obavljanje svih ili određenih aktivnosti potrebnih za certificiranje biljnog reproduksijskog materijala pod službenim nadzorom nadležnog tijela za predosnovni, osnovni i certificirani materijal ili sjeme te za izdavanje službene oznake za njega.
Kako bi dobio takvo ovlaštenje, ovisno o aktivnostima za koje je ovlaštenje potrebno, specijalizirani subjekt mora:
 - (a) posjedovati potrebno znanje za ispunjavanje zahtjeva iz članka 7.;
 - (b) biti kvalificiran za obavljanje inspekcijskih pregleda iz Priloga II. ili zapošljavati osoblje kvalificirano za takve inspekcijske preglede;
 - (c) zapošljavati kvalificirano osoblje za provođenje uzorkovanja iz Priloga II. ili sklopiti ugovore s poduzećima koja zapošljavaju kvalificirano osoblje za te aktivnosti;
 - (d) zapošljavati specijalizirano osoblje i upotrebljavati opremu za ispitivanje iz Priloga II. ili se služiti laboratorijima u kojima je zaposleno kvalificirano osoblje za te aktivnosti;
 - (e) prepoznati i biti kadar pratiti kritične točke proizvodnog postupka koje mogu utjecati na kakvoću i autentičnost biljnog reproduksijskog materijala te voditi evidenciju o rezultatima tog praćenja;
 - (f) uspostaviti sustave kojima se osigurava ispunjavanje zahtjeva koji se odnose na autentičnost partija u skladu s člankom 13.;
 - (g) raspolagati sustavima kojima se osigurava ispunjavanje zahtjeva sljedivosti iz članka 42.
2. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuje stavak 1. u pogledu jednog ili više sljedećih elemenata:
 - (a) postupka za podnošenje zahtjeva specijaliziranog subjekta;
 - (b) posebnih mjera koje nadležno tijelo treba poduzeti kako bi potvrdilo usklađenost sa stavkom 1. točkama od (a) do (g).

Članak 11.

Povlačenje ili izmjena ovlaštenja specijaliziranog subjekta

Ako ovlašteni specijalizirani subjekt više ne ispunjava zahtjeve iz članka 10. stavka 1., nadležno tijelo od tog subjekta zahtijeva da u određenom roku poduzme korektivne mjere.

Nadležno tijelo bez odgode povlači ili prema potrebi izmjenjuje ovlaštenje ako specijalizirani subjekt u utvrđenom roku ne provede korektivne mjere iz prvog podstavka. Ako se zaključi da je ovlaštenje izdano na temelju prijevare, nadležno tijelo izriče specijaliziranom subjektu odgovarajuće kazne.

Članak 12.

Službeni nadzor koji provode nadležna tijela

1. Za potrebe certificiranja pod službenim nadzorom nadležna tijela barem jednom godišnje provode revizije kako bi se osiguralo da specijalizirani subjekt ispunjava zahtjeve iz članka 10. stavka 1.

Usto organiziraju osposobljavanje i ispitivanja za osoblje koje provodi nadzor na polju, uzorkovanje i ispitivanje predviđene ovom Uredbom.

2. Za potrebe certificiranja pod službenim nadzorom nadležna tijela provode službene inspekcijske preglede, uzorkovanje i ispitivanje na dijelu usjeva na proizvodnom mjestu i na partijama bilnog reprodukcijanskog materijala kako bi se potvrdila usklađenost tog materijala sa zahtjevima iz članka 7.

Taj se dio određuje na temelju procjene mogućeg rizika od neusklađenosti bilnog reprodukcijanskog materijala s tim zahtjevima.

3. Komisija može provedbenim aktima odrediti zahtjeve za revizije, osposobljavanje, ispitivanje, inspekcijske preglede, uzorkovanje i ispitivanje, kako je navedeno u stavcima 1. i 2., s obzirom na određene rodove ili vrste.

Tim se provedbenim aktima može utvrditi jedan ili više sljedećih elemenata:

- (a) kriteriji rizika iz stavka 2. i minimalni dio usjeva i partije bilnog reprodukcijanskog materijala koji podliježu inspekcijskim pregledima, uzorkovanju i ispitivanju, kako je navedeno u stavku 2.;
- (b) aktivnosti praćenja koje trebaju provoditi nadležna tijela;
- (c) posebni akreditacijski programi koje provodi specijalizirani subjekt i mogućnost da nadležna tijela smanje učestalost inspekcijskih pregleda, uzorkovanja i ispitivanja te aktivnosti praćenja iz ovog članka zbog provedbe tih programa.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

ODJELJAK 4.

ZAHTJEVI ZA POSTUPANJE

Članak 13.

Partije

1. Biljni reprodukcijanski materijal stavlja se na tržište u partijama. Sadržaj sorti i vrsta u svakoj partiji mora biti dovoljno homogen i prepoznatljiv korisnicima u odnosu na druge partije bilnog reprodukcijanskog materijala.
2. Tijekom dorade, pakiranja, skladištenja ili pri isporuci, partije bilnog reprodukcijanskog materijala mogu se združiti u novu partiju samo ako pripadaju istoj sorti i godini berbe.

Ako se združuju partije koje se sastoje od različitih certifikacijskih kategorija, nova partija pripada kategoriji komponente najniže kategorije. Postupak združivanja može se provoditi samo u ovlaštenom objektu i mogu ga provoditi samo osobe koje je nadležno tijelo ovlastilo u tu svrhu.

3. Tijekom dorade, pakiranja, skladištenja ili pri isporuci, partije bilnog reprodukcijanskog materijala mogu se razdijeliti u dvije ili više partija.
4. U slučaju združivanja ili razdjeljivanja partija bilnog reprodukcijanskog materijala, kako je navedeno u stavcima 2. i 3., specijalizirani subjekt vodi evidenciju o podrijetlu novih partija.
5. Komisija može provedbenim aktima donijeti posebne zahtjeve za sve ili određene vrste bilnog reprodukcijanskog materijala u pogledu najveće veličine partija, njihove

autentičnosti i označivanja, združivanja ili razdjeljivanja partija u odnosu na podrijetlo partija biljnog reproduksijskog materijala, evidentiranja tih postupaka i označivanja nakon združivanja ili razdjeljivanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 14.

Pakiranja, snopovi i spremnici

1. Biljni reproduksijski materijal stavlja se na tržište u pričvršćenim pakiranjima, snopovima ili spremnicima, s napravom za plombiranje i oznakom. Biljni reproduksijski materijal koji nije sjeme može se stavljati na tržište i u obliku pojedinačnih biljaka.
2. Pakiranja, snopovi i spremnici iz stavka 1. moraju biti pričvršćeni tako da se ne mogu otvoriti bez uništenja naprave za pričvršćivanje ili ostavljanja tragova da su pakiranje, bala ili spremnik otvoreni. Djelotvornost naprave za pričvršćivanje osigurava se uklapanjem oznaka iz članaka 15. i 16. u napravu ili plombom. Pakiranja i spremnici izuzimaju se iz ovog zahtjeva ako se naprava za pričvršćivanje ne može ponovno upotrijebiti.
3. U slučaju predosnovnog, osnovnog ili certificiranog biljnog reproduksijskog materijala, ta pakiranja, snopove i spremnike pričvršćuje nadležno tijelo ili specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela. Ta pakiranja i spremnike ponovno smije pričvrstiti isključivo nadležno tijelo ili specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela. Ako se pakiranje, snop ili spremnik ponovno pričvršćuje, na oznaci iz članka 15. navode se datum ponovnog pričvršćivanja i podaci o odgovornom nadležnom tijelu.
4. Partije predosnovnog, osnovnog ili certificiranog biljnog reproduksijskog materijala mogu se repakirati, ponovno označiti i ponovno plombirati isključivo pod službenom kontrolom ili pod službenim nadzorom nadležnog tijela.
5. Odstupajući od stavka 1., specijalizirani subjekt može sjeme u rasutom stanju izravno stavljati na tržište za poljoprivrednike.

Nadležno tijelo u tu svrhu ovlašćuje specijalizirani subjekt. Subjekt unaprijed obavješćuje nadležno tijelo o takvoj aktivnosti i o partiji iz koje takvo sjeme potječe.

Ako se sjeme utovaruje izravno u stroj ili prikolicu poljoprivrednika, specijalizirani subjekt i dotični poljoprivrednik osiguravaju sljedivost tog sjemena izdavanjem i čuvanjem dokumenata u kojima se navode vrsta i sorta, količina, vrijeme prijenosa i autentičnost partije.
6. Komisija može provedbenim aktima donijeti posebne zahtjeve u pogledu plombiranja, pričvršćivanja, veličine i oblika pakiranja, snopova i spremnika određenih vrsta biljnog reproduksijskog materijala te odrediti uvjete za stavljanje na tržište sjemena u rasutom stanju. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

ODJELJAK 5.

ZAHTJEVI U POGLEDU OZNAČIVANJA

Članak 15.

Službena oznaka

1. Predosnovni, osnovni i certificirani materijal i sjeme identificiraju se te se njihova usklađenost s ovom Uredbom potvrđuje službenom oznakom, koja se izdaje nakon što nadležno tijelo zaključi da su ispunjeni zahtjevi iz članka 7.
2. Službenu oznaku izdaje nadležno tijelo i na njoj je naveden serijski broj koji dodjeljuje nadležno tijelo.

Tiska je:

 - (a) nadležno tijelo, ako to zatraži specijalizirani subjekt ili, ako specijalizirani subjekt nije ovlašten za postupak certificiranja pod službenim nadzorom, nadležno tijelo u skladu s člankom 10.; ili
 - (b) specijalizirani subjekt, pod službenim nadzorom nadležnog tijela, ako je specijalizirani subjekt ovlašten za postupak certificiranja pod službenim nadzorom u skladu s člankom 10.
3. Službenu oznaku na vanjsku stranu snopa, pakiranja ili spremnika stavlja specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela ili osoba koja djeluje pod odgovornošću specijaliziranog subjekta.
4. Službena oznaka mora biti novoizdana. Mogu se upotrebljavati samoljepljive službene oznake, ako to odobri nadležno tijelo, ako ne postoji rizik od njihove ponovne uporabe.
5. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuje ovaj članak utvrđivanjem pravila o:
 - (a) digitalnom evidentiranju svih mjera koje poduzmu specijalizirani subjekti i nadležna tijela radi izdavanja službene oznake;
 - (b) uspostavi centralizirane platforme koja povezuje države članice i Komisiju kako bi se olakšao pristup toj evidenciji te njezina obrada i uporaba;
 - (c) tehničkim aranžmanima za izdavanje elektroničkih službenih oznaka.

Nakon donošenja takvog delegiranog akta službena oznaka može se izdati i u elektroničkom obliku („elektronička službena oznaka”).
6. Odstupajući od stavaka od 1. do 5., predosnovni materijal i osnovni materijal te sjemenski i certificirani materijal i sjeme, uvezeni iz trećih zemalja u skladu s člankom 39., stavljaju se na tržište u Uniji s odgovarajućom oznakom OECD-a koja im je bila priložena pri uvozu.

Članak 16.

Oznaka subjekta

Standardni materijal i standardno sjeme identificiraju se uz pomoć oznake subjekta. Tom se oznakom potvrđuje da standardni materijal ili standardno sjeme na temelju inspekcijskih pregleda, uzorkovanja i ispitivanja koje provodi specijalizirani subjekt ispunjava relevantne zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište iz članka 8.

Oznaku subjekta na vanjskoj strani snopa, pakiranja ili spremnika izdaje, tiska i stavlja specijalizirani subjekt ili osoba koja djeluje pod odgovornošću specijaliziranog subjekta.

Članak 17.

Sadržaj oznaka

1. Službena oznaka i oznaka subjekta moraju biti napisane barem na jednom od službenih jezika Unije.
2. Službena oznaka i oznaka subjekta moraju biti čitljive, neizbrisive, tiskane na jednoj strani i lako vidljive, ne smiju se mijenjati ako se s njima neovlašteno postupi te ne smiju biti prethodno upotrijebljene.
3. Nadležno tijelo može iskoristiti bilo koji dio službene oznake ili oznake subjekta, osim elemenata navedenih u stavku 4., za dodatne informacije. Takve se informacije navode slovima koja nisu veća od onih koja se upotrebljavaju za sadržaj službene oznake ili oznake subjekta kako je navedeno u stavku 4. Te dodatne informacije moraju biti strogo činjenične, ne smiju biti promidžbeni materijal i moraju se odnositi isključivo na zahtjeve u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište ili zahtjeve u pogledu označivanja genetski modificiranih organizama ili biljaka dobivenih novim genomskim tehnikama 1. kategorije kako su definirane u članku 3. stavku 7. Uredbe (EU) .../... (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama ...).
4. Komisija provedbenim aktima određuje sadržaj, veličinu, boju i oblik službene oznake ili oznake subjekta, prema potrebi, u odnosu na odgovarajuće kategorije ili tipove biljnog reproduktivnog materijala, za:
 - (a) službenu oznaku iz članka 15. stavka 1.;
 - (b) oznaku subjekta iz članka 16.;
 - (c) oznaku za mješavine iz članka 21. stavka 1.;
 - (d) oznaku za mješavine za očuvanje iz članka 22. stavka 1.;
 - (e) oznaku za prepakirano i ponovno označeno sjeme iz članka 23. stavka 5.;
 - (f) oznaku za biljni reproduktivni materijal iz čuvanih sorti iz članka 26. stavka 2.;
 - (g) oznaku za biljni reproduktivni materijal koji se stavlja na tržište za krajnje korisnike iz članka 28. stavka 1. točke (a);
 - (h) oznaku za biljni reproduktivni materijal koji stavljaju na tržište određene banke gena, organizacije i mreže iz članka 29.;
 - (i) oznaku za materijal oplemenjivača iz članka 31. stavka 2.;
 - (j) oznaku za biljni reproduktivni materijal iz još neregistriranih sorti iz članka 32. stavka 5.;
 - (k) oznaku za biljni reproduktivni materijal odobren u slučajevima privremenih poteškoća u opskrbi iz članka 33. stavka 2.; i
 - (l) oznaku za sjeme s privremenim odobrenjem za stavljanje na tržište iz članka 34. stavka 3.;
 - (m) oznaku za sjeme koje nije konačno certificirano iz članka 35. stavka 3.;
 - (n) oznaku za biljni reproduktivni materijal uvezen iz trećih zemalja iz članka 40. stavaka 1. i 2.Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.
5. Nadležno tijelo može ovlastiti specijalizirani subjekt da na dijelu veličine najviše 20 % ukupne površine službene oznake navede druge informacije osim sadržaja iz

stavka 4. i osim oglašivačkog materijala koji se nalazi na rubnom dijelu službene oznake, pod naslovom „Neslužbene informacije”. Takve se informacije navode slovima koja nisu veća od onih koja se upotrebljavaju za sadržaj službene oznake kako je navedeno u stavku 4.

Članak 18.

Upućivanje na partije

Službena oznaka i oznaka subjekta izdaju se za svaku partiju.

Ako se partija iste sorte razdijeli u više njih, izdaje se nova službena oznaka ili nova oznaka subjekta za svaku partiju.

Ako se više partija iste sorte združi u novu partiju, izdaje se nova službena oznaka ili nova oznaka subjekta za tu novu partiju.

Članak 19.

Neusklađenost biljnog reproduksijskog materijala sa zahtjevima u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište

Ako se službenim kontrolama provedenima tijekom stavljanja na tržište biljnog reproduksijskog materijala pokaže da predosnovno, osnovno, certificirano sjeme ili materijal ili standardno sjeme ili materijal nisu proizvedeni ili stavljeni na tržište u Uniji u skladu s odgovarajućim zahtjevima iz članka 7. ili 8., ili ako sortna autentičnost i čistoća biljnog reproduksijskog materijala nisu potvrđeni ispitivanjem nakon kontrole na parceli u skladu s člankom 24., nadležna tijela osiguravaju da dotični specijalizirani subjekt poduzme potrebne korektivne mjere u pogledu predmetnog biljnog reproduksijskog materijala te, prema potrebi, svojih prostora i proizvodnih metoda. Tim se mjerama nastoji postići jedan ili više sljedećih elemenata:

- (a) da predmetni biljni reproduksijski materijal ispunjava odgovarajuće zahtjeve;
- (b) da se predmetni biljni reproduksijski materijal povuče s tržišta ili da se upotrebljava kao materijal koji nije biljni reproduksijski materijal;
- (c) da se, uz iznimku standardnog sjemena ili standardnog materijala, predmetni biljni reproduksijski materijal proizvodi ili stavlja na tržište u nižoj kategoriji, u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na tu kategoriju;
- (d) da se specijalizirani subjekt sankcionira dodatnim sredstvima osim povlačenja ili izmjene ovlaštenja iz članka 11.

Članak 20.

Biljni reproduksijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište samo kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme ili materijal

1. Biljni reproduksijski materijal rodova ili vrsta navedenih u Prilogu IV. može se proizvoditi i stavljati na tržište samo kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme ili materijal.
2. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi izmjene Priloga IV.

Delegiranim aktom iz prvog podstavka dodaje se rod ili vrsta u Prilog IV. ako su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

- (a) postoji potreba za višim jamstvima za kakvoću sjemena tog roda ili vrste; i
- (b) troškovi aktivnosti certificiranja potrebnih za proizvodnju i stavljanje na tržište odgovarajućeg sjemena kao predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena razmjerni su:
 - i. svrsi osiguravanja sigurnosti hrane i hrane za životinje ili osiguravanja visoke vrijednosti industrijske prerade; i
 - ii. gospodarskim koristima koje proizlaze iz najviših standarda u pogledu autentičnosti i kakvoće sjemena, koje proizlaze iz usklađenosti sa zahtjevima za predosnovno, osnovno i certificirano sjeme u usporedbi sa zahtjevima za standardno sjeme.

Ta se razmjernost temelji na ukupnoj ocjeni sljedeće kombinacije elemenata: važnosti pojedinog roda ili vrste za sigurnost hrane i hrane za životinje u Uniji; količine njihove proizvodnje u Uniji; potražnje specijaliziranih subjekata i subjekata u industriji hrane/hrane za životinje; troškova proizvodnje predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena u usporedbi s troškovima proizvodnje drugog sjemena istog roda ili vrste; te gospodarskih koristi koje proizlaze iz proizvodnje i stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena u usporedbi s drugim sjemenom istog roda ili vrste.

Delegiranim aktom iz prvog podstavka uklanja se rod ili vrsta iz Priloga IV. ako više nije ispunjen jedan od uvjeta utvrđenih u drugom podstavku točki (b) podtočkama i. i ii.

ODJELJAK 6.

POSEBNI ZAHTJEVI U POGLEDU MJEŠAVINA SJEMENA, PREPAKIRANJA SJEMENA I ISPITIVANJA NAKON KONTROLE NA PARCELI ZA SJEME

Članak 21.

Mješavine sjemena

1. Mješavine certificiranog sjemena ili mješavine standardnog sjemena različitih rodova ili vrsta navedenih u dijelu A Priloga I. koje ispunjavaju zahtjeve iz članaka od 5. do 8., kao i različite sorte tih rodova ili vrsta, mogu se proizvoditi i stavljati na tržište u Uniji ako ispunjavaju zahtjeve iz ovog članka.

Sjemenu sadržanom u tim mješavinama mora se priložiti:

- (a) službena oznaka, ako se mješavina sastoji samo od certificiranog sjemena; ili
- (b) oznaka subjekta, ako se mješavina sastoji samo od standardnog sjemena ili od certificiranog i standardnog sjemena.

Za potrebe drugog podstavka točke (a) specijalizirani subjekti nadležnom tijelu dostavljaju popis sastavnih sorti mješavine i njihove omjere radi provjere prihvatljivosti tih sorti.

2. Mješavine sjemena iz stavka 1. smiju proizvoditi samo specijalizirani subjekti koje je u tu svrhu odobrilo nadležno tijelo. Da bi dobili ovlaštenje za proizvodnju takvih mješavina, specijalizirani subjekti moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:
 - (a) postavili su odgovarajuću opremu za miješanje i uspostavili odgovarajuće postupke kojima se osigurava da je gotova mješavina ujednačena i da se može postići navedeni omjer sastavnih sorti u svakom spremniku;

- (b) imenovali su odgovornu osobu koja je izravno odgovorna za postupke miješanja i pakiranja; i
 - (c) vode registar mješavina sjemena i njihovih namjena.
3. Postupci miješanja i pakiranja sjemena iz stavka 1. točke (a) provode se pod nadzorom nadležnog tijela.
- Miješanje se provodi tako da se osigura da ne postoji rizik od prisutnosti sjemena koje nije namijenjeno uključivanju i da je dobivena mješavina što homogenija.
- Masa sjemena u jednom spremniku, koji se sastoji od mješavine vrsta sitnog sjemena i vrsta čije je sjeme veće od veličine pšenice, ne smije premašivati 40 kg.
4. Komisija može, na temelju tehničkih i znanstvenih dostignuća te iskustva stečenog primjenom ovog članka, provedbenim aktima odrediti pravila koja se odnose na:
- (a) opremu i postupak miješanja;
 - (b) najveće veličine partije za određene vrste i sorte.
- Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 22.

Mješavine za očuvanje

1. Odstupajući od članka 21. stavka 1., države članice mogu odobriti proizvodnju i stavljanje na tržište mješavine sjemena različitih rodova ili vrsta navedenih u dijelu A Priloga I., kao i različitih sorti tih rodova ili vrsta, zajedno sa sjemenom rodova ili vrsta iz drugih dijelova tog priloga ili sjemena rodova ili vrsta koji nisu navedeni u tom prilogu, ako takva mješavina ispunjava sve sljedeće uvjete:
- (a) pridonosi očuvanju genetskih izvora ili obnovi prirodnog okoliša; i
 - (b) prirodno je povezana s određenim područjem („izvorišno područje”) koje pridonosi očuvanju genetskih izvora ili obnovi prirodnog okoliša;
 - (c) u skladu je sa zahtjevima iz Priloga V.
- Takva je mješavina „mješavina za očuvanje” i to se navodi na oznaci.
2. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranog akta o izmjeni Priloga V. u vezi sa sljedećim elementima:
- (a) zahtjevi za odobrenje mješavina sjemena prikupljenog izravno s prirodnog mjesta koje pripada definiranom izvorišnom području radi očuvanja i obnove prirodnog okoliša (izravno požete mješavine za očuvanje);
 - (b) zahtjevi za odobrenje uzgojenih mješavina za očuvanje;
 - (c) uporaba i udio određenih vrsta;
 - (d) zahtjevi u pogledu plombiranja i pakiranja;
 - (e) zahtjevi za ovlašćivanje specijaliziranih subjekata.
- Te se izmjene temelje na iskustvu stečenom provedbom ovog članka i svim tehničkim i znanstvenim dostignućima te na poboljšanju kakvoće i autentičnosti mješavina za očuvanje. Mogu se odnositi samo na određene rodove ili vrste.
3. Specijalizirani subjekti za svaku proizvodnu sezonu izvješćuju odgovarajuća nadležna tijela o količini mješavina za očuvanje koje proizvode i stavljaju na tržište.

Države članice na zahtjev izvješćuju Komisiju i druge države članice o količini mješavina za očuvanje koje se proizvode i stavljaju na tržište na njihovu državnom području i, prema potrebi, o nazivima nadležnih tijela odgovornih za biljne genetske izvore ili organizacija priznatih u tu svrhu.

Članak 23.

Prepakiranje i ponovno označivanje partija sjemena

1. Partije sjemena predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena prepakiraju se i ponovno označuju u skladu s ovim člankom te člancima 14. i 15., ako je to potrebno za razdjeljivanje ili združivanje partija.
2. Prepakiranje i ponovno označivanje partije sjemena provodi:
 - (a) specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela; ili
 - (b) uzorkivač sjemena, kojeg je u tu svrhu ovlastilo i nadzire ga nadležno tijelo te koji podnosi izvješće nadležnom tijelu.

U slučaju iz točke (b) nadležno tijelo unaprijed obavješćuje specijalizirani subjekt kako bi organizirao suradnju s uzorkivačem sjemena.

3. Specijalizirani subjekt i uzorkivač sjemena koji vrše prepakiranje i ponovno označivanje partija sjemena poduzimaju sve korake kako bi osigurali da se tijekom prepakiranja očuva autentičnost i sortna čistoća partije sjemena, da ne dođe do onečišćenja i da je dobivena partija sjemena što homogenija.
4. Specijalizirani subjekti i uzorkivač sjemena vode evidenciju pri prepakiranju i ponovnom označivanju partija sjemena u razdoblju od tri godine nakon odgovarajućeg ponovnog označivanja i prepakiranja. Evidencija mora sadržavati sljedeće informacije:
 - (a) referentni broj izvorne partije sjemena;
 - (b) referentni broj prepakirane ili ponovno označene partije sjemena;
 - (c) masu izvorne partije sjemena;
 - (d) masu prepakirane ili ponovno označene partije sjemena;
 - (e) datum konačnog odlaganja partije.

Ta se evidencija vodi u obliku koji omogućuje identifikaciju i provjeru autentičnosti izvorne partije sjemena koja se prepakira i ponovno označuje. Na zahtjev se stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu.

5. Izvorne plombe i oznake uklanjaju se s partije sjemena. Specijalizirani subjekti ili uzorkivač sjemena čuvaju zamijenjenu oznaku svake partije sastavnog sjemena.

Na novim se oznakama navodi referentni broj izvorne partije sjemena ili novi referentni broj partije sjemena koji dodjeljuje nadležno tijelo.
6. Ako nadležno tijelo dodijeli novi referentni broj partije sjemena, vodi evidenciju o prethodnom referentnom broju partije sjemena ili osigurava da je taj prijašnji broj naveden na novim oznakama.
7. Prepakiranje mješavina certificiranog sjemena može se provoditi samo ako specijalizirani subjekt ili uzorkivač sjemena utvrdi da će se omjer pojedinih sastavnica mješavine zadržati tijekom postupka prepakiranja.

Članak 24.

Ispitivanja predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena nakon kontrole na parceli

1. Nakon proizvodnje predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena nadležna tijela provode godišnja terenska ispitivanja, odmah nakon ili tijekom sezone nakon uzimanja uzoraka, uz nadzor na polju, na parcelama na kojima se sorta uspoređuje sa službeno potvrđenim uzorkom sjemena predmetne sorte kako bi se utvrdilo da su značajke sorti ostale nepromijenjene u postupku proizvodnje te kako bi se provjerila sortna autentičnost i čistoća pojedinačnih partija sjemena.
Tim se ispitivanjima procjenjuje:
 - (a) jesu li ispunjeni zahtjevi za sljedeće kategorije ili generacije. Ako se na temelju takvih ispitivanja kategorije ili generacije neposrednih potomaka utvrdi da sortna autentičnost ili čistoća sjemena nisu održani, nadležno tijelo ne certificira sjeme dobiveno iz predmetne partije;
 - (b) je li takvo sjeme u skladu s odgovarajućim zahtjevima u pogledu autentičnosti, kakvoće i drugih zahtjeva za certificiranje. Ako se na temelju takvog ispitivanja utvrdi da nisu ispunjeni zahtjevi iz članka 7., nadležno tijelo povlači predmetnu partiju s tržišta ili osigurava njezinu usklađenost s primjenjivim zahtjevima.
2. Udio tih ispitivanja predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena nakon kontrole na parceli određuje se na temelju analize rizika u pogledu moguće neusklađenosti sjemena s odgovarajućim zahtjevima.
3. Na temelju analize rizika iz stavka 2. ispitivanja nakon kontrole na parceli provode se na temelju uzoraka koje je nadležno tijelo uzelo iz prikupljenog sjemena.
4. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila za ispitivanja sjemena po rodovima ili vrstama nakon kontrola na parceli. Ta se pravila prilagođavaju razvoju znanstvenih i tehničkih spoznaja i međunarodnih normi te se mogu utvrditi za određene rodove, vrste ili kategorije. Mogu se odnositi na sljedeće:
 - (a) kriterije za provedbu analize rizika iz stavka 2.;
 - (b) postupak ispitivanja;
 - (c) ocjenjivanje rezultata testova.
5. U slučaju kontrole sortne autentičnosti i čistoće primjena biomolekularnih tehnika može poslužiti kao dopunski alat ako rezultati ispitivanja nakon kontrole na parceli iz stavka 1. nisu uvjerljivi.

Članak 25.

Ispitivanja standardnog sjemena nakon kontrole na parceli

1. Nakon stavljanja na tržište standardnog sjemena nadležna tijela provode ispitivanja nakon kontrole na parceli kako bi provjerila ispunjava li sjeme odgovarajuće zahtjeve u pogledu sortne autentičnosti i sortne čistoće te, prema potrebi, druge zahtjeve.
2. Udio ispitivanja nakon kontrole na parceli određuje se na temelju analize rizika u pogledu moguće neusklađenosti sjemena s tim zahtjevima.

3. Na temelju analize rizika neusklađenosti s odgovarajućim pravilima ispitivanja nakon kontrole na parceli iz stavka 1. provode se jednom godišnje, na uzorcima koje je nadležno tijelo uzelo iz homogenih partija sjemena. Tim se ispitivanjima ocjenjuju autentičnost i sortna čistoća predmetnog sjemena te njegov postotak klijavosti i analitička čistoća.
4. U slučaju kontrole sortne autentičnosti i čistoće primjena biomolekularnih tehnika može poslužiti kao dopunski alat ako rezultati ispitivanja nakon kontrole na parceli iz stavka 1. nisu uvjerljivi.

ODJELJAK 7.

Odstupanja od zahtjevâ iz članaka od 5. do 25.

Članak 26.

Biljni reproduksijski materijal iz čuvanih sorti

1. Odstupajući od članka 20., biljni reproduksijski materijal iz čuvane sorte upisane u nacionalni registar sorti iz članka 44. stavka 1. točke (b) može se proizvoditi i stavljati na tržište u Uniji kao standardno sjeme ili materijal ako ispunjava sve zahtjeve koji se odnose na standardno sjeme i materijal za odgovarajuću vrstu, kako je navedeno u članku 8.
2. Biljnom reproduksijskom materijalu iz stavka 1. prilaže se oznaka subjekta s navodom „Čuvana sorta”.
3. Specijalizirani subjekt koji primjenjuje ovo odstupanje dužan je jednom godišnje obavijestiti nadležno tijelo o toj aktivnosti u pogledu predmetnih vrsta i količina.

Članak 27.

Biljni reproduksijski materijal iz heterogenog materijala

1. Odstupajući od članka 5., biljni reproduksijski materijal iz heterogenog materijala može se proizvoditi i stavljati na tržište u Uniji bez pripadnosti određenoj sorti. Nadležno tijelo obavješćuje se o heterogenom materijalu te ga ono registrira prije njegove proizvodnje i/ili stavljanja na tržište u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu VI.
2. Odstupajući od članka 7. stavaka 1. i 3. te članka 8. stavaka 1. i 3., biljni reproduksijski materijal iz heterogenog materijala iz stavka 1. proizvodi se i stavlja na tržište u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu VI.
3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi izmjene Priloga VI. Te se izmjene mogu odnositi na sve ili samo na određene rodove ili vrste, a njima se:
 - (a) pruža više informacija u obavijestima, opisu i autentičnosti heterogenog biljnog reproduksijskog materijala na temelju iskustva stečenog primjenom odgovarajućih pravila;
 - (b) unapređuju pravila o pakiranju i označivanju heterogenog biljnog reproduksijskog materijala na temelju iskustva stečenog provjerama koje provode nadležna tijela;
 - (c) unapređuju pravila o održavanju heterogenog biljnog reproduksijskog materijala na temelju razvoja dobre prakse.

Te se izmjene donose radi prilagodbe razvoju odgovarajućih tehničkih i znanstvenih dokaza i međunarodnih normi te kako bi se iskoristilo iskustvo stečeno primjenom ovog članka koje se odnosi na sve ili samo na određene rodove ili vrste.

4. Svaki specijalizirani subjekt koji proizvodi i/ili namjerava staviti na tržište biljni reprodukcijski materijal iz heterogenog materijala podnosi obavijest nadležnom tijelu prije stavljanja na tržište. Ako nadležno nacionalno tijelo ne zatraži dodatne informacije u roku koji odredi nadležno tijelo, biljni reprodukcijski materijal iz heterogenog materijala može se staviti na tržište.
5. Specijalizirani subjekt osigurava sljedivost biljnog reprodukcijskog materijala iz heterogenog materijala evidentiranjem informacija koje omogućuju identifikaciju specijaliziranih subjekata koji im isporučuju početni materijal za proizvodnju heterogenog materijala (srodni materijal).

Specijalizirani subjekt čuva te informacije pet godina.

Specijalizirani subjekt koji proizvodi biljni reprodukcijski materijal iz heterogenog materijala namijenjen stavljanju na tržište bilježi i čuva i sljedeće informacije:

- (a) naziv vrste i naziv koji se upotrebljava za svaki prijavljeni heterogeni materijal;
- (b) tehniku proizvodnje heterogenog materijala kako je navedeno u stavku 1.;
- (c) karakterizaciju prijavljenog heterogenog materijala;
- (d) lokaciju oplemenjivanja biljnog reprodukcijskog materijala iz heterogenog materijala i mjesto proizvodnje;
- (e) površinu za proizvodnju biljnog reprodukcijskog materijala iz heterogenog materijala i proizvedenu količinu.

Nadležna tijela imaju pristup informacijama iz ovog stavka.

6. Članak 54. primjenjuje se na odgovarajući način za prikladnost naziva heterogenog materijala.
7. Nadležna tijela upisuju heterogeni materijal prijavljen u skladu sa stavkom 1. u poseban registar („registar heterogenih materijala”).

Nadležna tijela vode, ažuriraju i objavljuju taj registar te odmah obavješćuju Komisiju o njegovu sadržaju i ažuriranjima.

Članak 28.

Biljni reprodukcijski materijal koji se stavlja na tržište za krajnje korisnike

1. Odstupajući od članaka od 5. do 12. i članaka 14., 15. i 20., biljni reprodukcijski materijal može se stavljati na tržište za krajnje korisnike ako ispunjava sve sljedeće zahtjeve:
 - (a) nosi oznaku subjekta s nazivom biljnog reprodukcijskog materijala i navodom „Biljni reprodukcijski materijal za krajnje korisnike – nije službeno certificiran” ili, u slučaju sjemena, „Sjeme za krajnje korisnike – nije službeno certificirano”;
 - (b) ako ne pripada sorti upisanoj u nacionalni registar sorti iz članka 44., opis je javno dostupan, na temelju privatne dokumentacije, u komercijalnom katalogu koji vodi specijalizirani subjekt. Specijalizirani subjekt tu privatnu dokumentaciju na zahtjev stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu;

- (c) praktički je slobodan od kvalitativnih štetnih organizama i nedostataka koji bi mogli narušiti njegovu kakvoću u smislu reproduksijskog materijala te ima zadovoljavajući vigor i dimenzije u pogledu korisnosti kao biljni reproduksijski materijal, a u slučaju sjemena ima zadovoljavajuću klijavost; i
- (d) stavlja se na tržište kao pojedinačno bilje ili, u slučaju sjemena i gomolja, u malim pakiranjima.

Specijalizirani subjekt koji primjenjuje ovo odstupanje dužan je jednom godišnje obavijestiti nadležno tijelo o toj aktivnosti u pogledu predmetnih vrsta i količina.

2. Komisija provedbenim aktima utvrđuje pravila o veličini, obliku, plombiranju i postupanju s malim pakiranjima iz stavka 1. točke (d).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 29.

Biljni reproduksijski materijal koji se stavlja na tržište za banke gena, organizacije i mreže i među njima

1. Odstupajući od članaka od 5. do 25., biljni reproduksijski materijal može se stavljati na tržište za banke gena, organizacije i mreže ili među njima u skladu sa zakonski propisanim ciljem ili službenim ciljem koji je prijavljen nadležnom tijelu radi očuvanja biljnih genetskih izvora, pri čemu se aktivnosti provode u neprofitne svrhe.

Mogu ga stavljati na tržište i banke gena, organizacije i mreže za potrebe osoba koje se bave očuvanjem tog biljnog reproduksijskog materijala kao krajnji potrošači, u neprofitne svrhe.

U slučajevima predviđenima u prvom i drugom podstavku biljni reproduksijski materijal mora ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- (a) upisan je u registar koji vode te banke gena, organizacije i mreže s odgovarajućim opisom tog biljnog reproduksijskog materijala;
 - (b) čuvaju ga te banke gena, organizacije i mreže, koje uzorke tog biljnog reproduksijskog materijala na zahtjev stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima; i
 - (c) praktički je slobodan od kvalitativnih štetnih organizama i nedostataka koji bi mogli narušiti njegovu kakvoću u smislu reproduksijskog materijala te ima zadovoljavajući vigor i dimenzije u pogledu korisnosti kao biljni reproduksijski materijal, a u slučaju sjemena ima zadovoljavajuću klijavost.
2. Banke gena, organizacije i mreže obavješćuju nadležno tijelo o primjeni odstupanja iz stavka 1. i o predmetnim vrstama.

Članak 30.

Sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi

1. Odstupajući od članaka od 5. do 25., poljoprivrednici mogu razmjenjivati sjeme u naravi ako takvo sjeme ispunjava sve sljedeće uvjete:
 1. proizvodi se u vlastitim prostorima poljoprivrednika;
 2. dobiveno je nakon žetve dotičnog poljoprivrednika;

3. nije predmet ugovora o uslugama koji je dotični poljoprivrednik sklopio sa specijaliziranim subjektom koji se bavi proizvodnjom sjemena; i
 4. sjeme se upotrebljava za dinamično upravljanje vlastitim sjemenom poljoprivrednika u svrhu doprinosa poljoprivrednoj raznolikosti.
2. Takvo sjeme mora ispunjavati sve sljedeće zahtjeve:
- (a) ne pripada sorti za koju su oplemenjivačka prava dodijeljena u skladu s Uredbom (EU) 2100/94;
 - (b) ograničeno je na male količine, koje nadležna tijela definiraju za određene vrste po godini i po poljoprivredniku, bez komercijalnih posrednika ili javne ponude za stavljanje na tržište; i
 - (c) praktički je slobodno od kvalitativnih štetnih organizama i nedostataka koji bi mogli utjecati na kakvoću sjemena te ima zadovoljavajuću klijavost.
3. Države članice jednom godišnje obavješćuju Komisiju i druge države članice o količinama po vrstama utvrđenima u skladu sa stavkom 2. točkom (b).

Članak 31.

Sjeme oplemenjivača

1. Odstupajući od članaka od 5. do 25., nadležno tijelo može ovlastiti subjekte da sjeme generacija koje prethode predosnovnoj kategoriji stavljaju na tržište za drugi subjekt u svrhu oplemenjivanja novih sorti (sjeme oplemenjivača).
Nadležno tijelo pri izdavanju tog ovlaštenja određuje trajanje ovlaštenja i količine po vrsti.
2. Uz biljni reproduksijski materijal iz stavka 1. prilaže se oznaka koju izdaje specijalizirani subjekt, s navodom „sjeme oplemenjivača”, koja se, prema potrebi, stavlja na spremnik, snop ili pakiranje tog materijala.
Prije uporabe kao predosnovno sjeme taj spremnik, bala ili pakiranje moraju biti plombirani i označeni brojem partije koji će se koristiti za utvrđivanje autentičnosti i ispitivanje nakon kontrole na parceli.

Članak 32.

Biljni reproduksijski materijal iz još neregistriranih sorti

1. Odstupajući od članka 5., nadležno tijelo može ovlastiti specijalizirane subjekte za proizvodnju i stavljanje na tržište, u svrhu umnažanja, predosnovnog sjemena, predosnovnog materijala, osnovnog sjemena i osnovnog materijala koji pripadaju još neregistriranoj sorti u nacionalnom registru sorti iz članka 44. ako su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:
 - (a) odgovarajući tržišni sektori moraju unaprijed nabaviti taj materijal ili sjeme kako bi imali na raspolaganju dostatne zalihe kad se predmetna sorta registrira; i
 - (b) ne postoji rizik da će takvo ovlaštenje otežati utvrđivanje autentičnosti ili narušiti kakvoću biljnog reproduksijskog materijala koji se stavlja na tržište; i
 - (c) odgovarajući biljni reproduksijski materijal pripada sorti za koju je podnesen zahtjev za upis u nacionalni registar sorti u skladu s člankom 55.

Takvo se ovlaštenje može izdati na razdoblje od najviše tri godine u slučaju sjemena i pet godina u slučaju biljnog reproduksijskog materijala koji nije sjeme te za male količine po vrsti koje odredi nadležno tijelo.

2. Odstupajući od članaka 5. i 7., članaka od 10. do 12. i članaka 15., 20., 23. i 24., nadležno tijelo može ovlastiti specijalizirane subjekte na razdoblje od najviše tri godine u slučaju sjemena i pet godina u slučaju biljnog reproduksijskog materijala koji nije sjeme te za male količine po vrsti koje odredi nadležno tijelo, da proizvode i stavljaju na tržište biljni reproduksijski materijal iz još neregistrirane sorte u nacionalnom registru sorti iz članka 44. ako su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:
 - (a) odobreni biljni reproduksijski materijal upotrebljava se samo za ispitivanja ili pokuse koje provode specijalizirani subjekti kako bi se prikupile informacije o uzgoju ili uporabi predmetne sorte na poljoprivrednim gospodarstvima;
 - (b) stavlja se na tržište samo za one specijalizirane subjekte, bez daljnjeg stavljanja na tržište, koji izrade izvješće o rezultatima ispitivanja ili pokusa u vezi s informacijama o uzgoju ili uporabi te sorte;
 - (c) ne postoji rizik da će takvo ovlaštenje otežati utvrđivanje autentičnosti ili narušiti kakvoću biljnog reproduksijskog materijala koji se stavlja na tržište; i
 - (d) odobreni biljni reproduksijski materijal u skladu je sa zahtjevima u pogledu standardnog biljnog reproduksijskog materijala za predmetne vrste.
3. Da bi ishodio ovlaštenje iz stavaka 1. i 2., specijalizirani subjekt nadležnim tijelima podnosi zahtjev u kojem navodi informacije o sljedećem:
 - (a) proizvodnji zaliha predosnovnog sjemena i materijala, osnovnog sjemena i materijala te certificiranog sjemena i materijala koji su dostupni prije registracije sorti te predviđenih ispitivanja i pokusa za standardno sjeme i materijal;
 - (b) upućivanju oplemenjivača na sortu navedenu u zahtjevu za registraciju;
 - (c) postupku održavanja sorte, ako je primjenjivo;
 - (d) tijelu kod kojeg je u tijeku obrada zahtjeva za registraciju sorte te upućivanju na taj zahtjev;
 - (e) lokaciji na kojoj će se odvijati proizvodnja; i
 - (f) količini materijala koji će se staviti na raspolaganje na tržištu.
4. Države članice čija su nadležna tijela izdala odobrenje iz stavaka 1. i 2. o tome jednom godišnje obavješćuju ostale države članice i Komisiju.
5. Biljnom reproduksijskom materijalu iz stavaka 1. i 2. prilaže se oznaka s navodom „Sorta koja još nije upisana u registar”, koju izdaje specijalizirani subjekt.

Članak 33.

Odobrenje u slučajevima privremenih poteškoća u opskrbi

1. Kako bi se otklonile privremene poteškoće u općoj opskrbi biljnim reproduksijskim materijalom koje mogu nastati u Uniji zbog nepovoljnih klimatskih uvjeta ili drugih nepredviđenih okolnosti, Komisija može provedbenim aktom ovlastiti države članice da na razdoblje od najviše godinu dana dopuste stavljanje na tržište kategorija

predosnovnog, osnovnog ili certificiranog materijala ili sjemena koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) pripadaju sorti koja nije upisana u nacionalni registar sorti; ili
- (b) ispunjavaju manje stroge zahtjeve od onih iz članka 7. stavka 1.

Točka (a) primjenjuje se odstupajući od članka 5., a točka (b) primjenjuje se odstupajući od članka 7. stavka 1.

Tim se provedbenim aktom mogu odrediti maksimalne količine po rodovima ili vrstama koje se mogu staviti na tržište.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

- 2. Uz biljni reproduksijski materijal iz stavka 1. prilaže se oznaka na kojoj se, prema potrebi, navodi da predmetni biljni reproduksijski materijal pripada neregistriranoj sorti ili da ispunjava manje stroge zahtjeve u pogledu kakvoće od onih iz članka 7. stavka 1.
- 3. Komisija može provedbenim aktom odlučiti da se predmetno ovlaštenje mora staviti izvan snage ili izmijeniti ako zaključi da ono više nije potrebno ili razmjerno cilju otklanjanja privremenih poteškoća u općoj opskrbi predmetnim biljnim reproduksijskim materijalom. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.
- 4. Države članice mogu, bez ovlaštenja Komisije iz stavka 1., na razdoblje od najviše godinu dana i za ograničene količine po rodovima ili vrstama koje su potrebne zbog takvih poteškoća u opskrbi, dopustiti proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena koje ispunjava postotke klijavosti smanjene do 15 postotnih bodova u usporedbi s onima utvrđenima u skladu s provedbenim aktom iz članka 7. stavka 3.

Članak 34.

Privremeno odobrenje u hitnim slučajevima za stavljanje na tržište sjemena čija usklađenost s primjenjivim zahtjevima u pogledu kakvoće nije certificirana

- 1. Nadležna tijela mogu, na razdoblje od najviše mjesec dana, odobriti stavljanje na tržište sjemena kao predosnovnog, osnovnog ili certificiranog sjemena, prije nego što se certificiranjem potvrdi da ispunjava zahtjeve iz članka 7. u pogledu klijavosti, maksimalnog sadržaja drugih vrsta ili čistoće, ako ga je potrebno brzo staviti na raspolaganje na tržištu kako bi se zadovoljile hitne potrebe za opskrbom.
- 2. Odobrenje iz stavka 1. izdaje se na temelju analitičkog izvješća o sjemenu koje izdaje specijalizirani subjekt, a kojim se potvrđuje usklađenost sa zahtjevima u pogledu klijavosti, sadržaja drugih vrsta ili čistoće, i donosi se u skladu s člankom 7. stavkom 1.

Specijalizirani subjekt nadležnom tijelu dostavlja ime i adresu prvog primatelja sjemena. Specijalizirani subjekt stavlja informacije o privremenom analitičkom izvješću na raspolaganje nadležnom tijelu.
- 3. Sjeme iz stavka 1. mora imati oznaku „Privremeno odobrenje za stavljanje na tržište”.

Članak 35.

Biljni reproduksijski materijal koji još nije certificiran

1. Biljni reprodukcijski materijal koji je proizveden u Uniji, ali još nije certificiran kao predosnovno, osnovno ili certificirano sjeme u skladu s člankom 7., može se staviti na tržište upućivanjem na bilo koju od tih kategorija ako su ispunjeni svi sljedeći zahtjevi:
 - (a) prije prikupljanja nadležno tijelo ili specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela provodi nadzor na polju kojim se potvrđuje usklađenost tog biljnog reprodukcijskog materijala sa zahtjevima u pogledu proizvodnje iz članka 7. stavka 1.;
 - (b) u tijeku je postupak certificiranja koji provodi nadležno tijelo ili specijalizirani subjekt pod službenim nadzorom nadležnog tijela; i
 - (c) ispunjeni su zahtjevi iz stavaka od 2. do 5.
2. Biljni reprodukcijski materijal iz stavka 1. smije stavljan na tržište samo specijalizirani subjekt koji je proizveo taj biljni reprodukcijski materijal za specijalizirani subjekt koji treba provesti certificiranje. Takav se biljni reprodukcijski materijal ne smije dalje prenositi na druge osobe prije konačnog certificiranja.
3. Biljnom reprodukcijskom materijalu iz stavka 1. prilaže se oznaka s navodom „Sjeme/materijal još nije konačno certificiran(o)”, koju izdaje specijalizirani subjekt.
4. Ako se nadležno tijelo u kojem je biljni reprodukcijski materijal prikupljen („nadležno tijelo za proizvodnju”) razlikuje od nadležnog tijela u kojem je biljni reprodukcijski materijal certificiran u skladu s člankom 7. („nadležno tijelo za certificiranje”), ta tijela razmjenjuju relevantne informacije o proizvodnji i stavljanju na tržište tog biljnog reprodukcijskog materijala.
5. Biljni reprodukcijski materijal koji je prikupljen u trećoj zemlji, ali još nije certificiran kao predosnovni, osnovni ili certificirani materijal u skladu s člankom 7., može se staviti na tržište Unije upućivanjem na bilo koju od tih kategorija u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako je u vezi s tom trećom zemljom donesena odluka o istovjetnosti u skladu s člankom 39.;
 - (b) ispunjeni su zahtjevi iz stavka 1. točaka (a) i (b), stavaka 2. i 3., a specijalizirani subjekti iz predmetne treće zemlje podvrgnuti su službenom nadzoru njihovih nadležnih tijela;
 - (c) nadležna tijela države članice i predmetne treće zemlje razmjenjuju relevantne informacije o stavljanju na tržište tog materijala; i
 - (d) nadležna tijela predmetne treće zemlje na zahtjev dostavljaju nadležnom tijelu države članice u kojoj se vrši certificiranje sve relevantne informacije o proizvodnji.

Za potrebe ovog stavka upućivanja na nadležno tijelo za proizvodnju iz stavaka od 1. do 5. tumače se kao upućivanja na nadležno tijelo predmetne treće zemlje, a upućivanja u njima na zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 7. stavkom 1. tumače se kao upućivanja na istovjetne zahtjeve treće zemlje priznate u skladu s člankom 39. stavkom 2.

Članak 36.

Stroži zahtjevi u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište

1. Komisija provedbenim aktima može ovlastiti države članice da u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reprodukcijanskog materijala uvedu strože zahtjeve za proizvodnju ili stavljanje na tržište od onih iz članka 7. i 8. na cijelom državnom području predmetne države članice ili njegovu dijelu, pod uvjetom da ti stroži zahtjevi odgovaraju posebnim uvjetima proizvodnje i agroklimatskim potrebama te države članice u pogledu odgovarajućeg biljnog reprodukcijanskog materijala.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

2. Radi dobivanja ovlaštenja iz stavka 1. država članica podnosi Komisiji zahtjev u kojem određuje:

- (a) nacrt odredaba s predloženim zahtjevima; i
- (b) obrazloženje potrebe i proporcionalnosti takvih zahtjeva.

3. Ovlaštenje iz stavka 1. dodjeljuje se samo ako se ispune sljedeći uvjeti:

- (a) provedbom nacrta odredaba iz stavka 2. točke (a) osigurava se poboljšanje autentičnosti i kakvoće predmetnog biljnog reprodukcijanskog materijala i to je opravdano posebnim poljoprivrednim ili klimatskim uvjetima predmetne države članice; i
- (b) nacrt odredaba nužan je i razmjeran cilju mjere iz stavka 2. točke (a).

4. Ako je primjenjivo, svaka država članica do ... [godinu dana nakon datuma početka primjene ove Uredbe] preispituje mjere koje je donijela u skladu s člankom 5. Direktive 66/401/EEZ, člankom 5. Direktive 66/402/EEZ, člankom 7. Direktive 2002/54/EZ, člankom 24. Direktive 2002/55/EZ, člankom 5. Direktive 2002/56/EZ i člankom 7. Direktive 2002/57/EZ te ih stavlja izvan snage ili izmjenjuje radi usklađivanja sa zahtjevima u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište utvrđenima u člancima 7. i 8. i donesenima u skladu s njima.

Predmetna država članica o tim mjerama obavješćuje Komisiju i ostale države članice.

Komisija može provedbenim aktima odlučiti da mjere iz prvog podstavka treba staviti izvan snage ili izmijeniti ako se smatraju nepotrebnima i/ili nerazmjernima njihovu cilju. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 37.

Hitne mjere

1. Ako je vjerojatno da će proizvodnja ili stavljanje na tržište biljnog reprodukcijanskog materijala prouzročiti ozbiljan rizik za zdravlje ljudi, životinja ili bilja, okoliš ili uzgoj drugih vrsta, a takav se rizik ne može na odgovarajući način spriječiti mjerama koje je poduzela predmetna država članica, Komisija provedbenim aktima bez odgode poduzima sve primjerene privremene hitne mjere. Takve su mjere vremenski ograničene. One mogu uključivati odredbe kojima se ograničava ili zabranjuje stavljanje na tržište predmetnog biljnog reprodukcijanskog materijala ili utvrđuju odgovarajući uvjeti za njegovu proizvodnju ili stavljanje na tržište, ovisno o ozbiljnosti situacije.

Te se mjere mogu poduzeti na vlastitu inicijativu Komisije ili na zahtjev države članice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

U slučaju opravdanih neodloživih izvanrednih razloga za otklanjanje ozbiljnog rizika za zdravlje ljudi, Komisija, u skladu s postupkom iz članka 76. stavka 3., donosi provedbene akte koji su odmah primjenjivi.

2. Ako država članica službeno obavijesti Komisiju o potrebi poduzimanja hitnih mjera, a Komisija ne postupi u skladu sa stavkom 1., ta država članica može donijeti prikladne privremene hitne mjere. Te mjere mogu uključivati odredbe kojima se ograničavaju, zabranjuju ili utvrđuju odgovarajući uvjeti za proizvodnju ili stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala na državnom području te države članice, ovisno o ozbiljnosti situacije. Predmetna država članica odmah obavješćuje ostale države članice i Komisiju o donesenim mjerama i navodi razloge svoje odluke.
3. Komisija može provedbenim aktima odlučiti da nacionalne privremene hitne mjere iz stavka 2. treba staviti izvan snage ili izmijeniti ako smatra da te mjere nisu opravdane s obzirom na odgovarajući rizik iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2. Predmetna država članica može zadržati svoje nacionalne privremene hitne mjere do datuma primjene provedbenih akata iz ovog stavka.

Članak 38.

Privremeni pokusi radi pronalaska boljih alternativa odredbama ove Uredbe

1. Odstupajući od članaka 2., 5., 6., 7., 8. i 20., Komisija može provedbenim aktima odlučiti organizirati privremene pokuse radi pronalaska boljih alternativa odredbama ove Uredbe koje se odnose na rodove i vrste na koje se primjenjuje, zahtjeve u pogledu pripadnosti registriranoj sorti, zahtjeve u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište predosnovnog, osnovnog, certificiranog i standardnog materijala ili sjemena te obvezu pripadanja predosnovnom, osnovnom i certificiranom materijalu ili sjemenu.
Ti pokusi mogu biti tehnička ili znanstvena ispitivanja u kojima se ispituje izvedivost i prikladnost novih zahtjeva u usporedbi s onima utvrđenima u člancima 2., 5., 6., 7., 8. i 20. ove Uredbe.
2. Provedbeni akti iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2. i u njima se navodi jedan ili više sljedećih elemenata:
 - (a) predmetni rodovi ili vrste;
 - (b) uvjeti pokusa po rodovima ili vrstama;
 - (c) trajanje pokusa;
 - (d) obveze država članica sudionica u pogledu praćenja i izvješćivanja.Ti se akti prilagođavaju razvoju tehnika za proizvodnju predmetnog biljnog reproduksijskog materijala i temelje se na svim usporednim ispitivanjima koja provode države članice.
3. Komisija preispituje rezultate tih pokusa i sažeto ih opisuje u izvješću te, prema potrebi, navodi je li potrebna izmjena članka 2., 5., 6., 7., 8. ili 20.

ODJELJAK 8.

UVOZ IZ TREĆIH ZEMALJA

Članak 39.

Uvoz na temelju istovjetnosti s Unijom

1. Biljni reproduksijski materijal može se uvoziti iz trećih zemalja samo ako se u skladu sa stavkom 2. utvrdi da ispunjava zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reproduksijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji.

Međutim, takav uvoz nije dopušten niti se takva istovjetnost priznaje u skladu sa stavkom 2., za mješavine za očuvanje kao što su one iz članka 22. i za biljni reproduksijski materijal kao što je onaj koji podliježe odstupanjima iz članaka od 26. do 30.

2. Komisija može provedbenim aktima odlučiti ispunjava li biljni reproduksijski materijal određenih rodova, vrsta ili kategorija proizveden u trećoj zemlji, ili na određenim područjima treće zemlje, zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reproduksijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji, na temelju sljedećeg:

- (a) temeljitog pregleda informacija i podataka koje dostavi predmetna treća zemlja;
- (b) revizije koju je Komisija provela u predmetnoj trećoj zemlji i koja pokazuje da predmetni biljni reproduksijski materijal ispunjava zahtjeve istovjetne onima koji se primjenjuju na biljni reproduksijski materijal koji se proizvodi i stavlja na tržište u Uniji, ako je Komisija tu reviziju smatrala potrebnom; i
- (c) u slučaju sjemena, činjenice da predmetna zemlja sudjeluje u Programima OECD-a za izdavanje certifikata o sortnosti sjemena u međunarodnom prometu i provodi metode Međunarodnog udruženja za ispitivanje sjemena (ISTA) ili, prema potrebi, poštuje pravila Udruge službenih analitičara sjemena (AOSA).

U tu svrhu Komisija ispituje:

- (a) zakonodavstvo treće zemlje koje se odnosi na predmetnu vrstu;
- (b) strukturu nadležnih tijela treće zemlje i njezinih službi kontrole, ovlasti kojima raspolažu, jamstva koja mogu pružiti u pogledu primjene i izvršavanja zakonodavstva te treće zemlje koje se primjenjuje na dotični sektor te pouzdanost postupaka službenog certificiranja;
- (c) provedbu odgovarajućih službenih kontrola koje provode nadležna tijela treće zemlje u vezi s autentičnošću i kakvoćom biljnog reproduksijskog materijala predmetnih vrsta;
- (d) jamstva koja je dala treća zemlja o tome da:
 - i. uvjeti koji se primjenjuju na proizvodne jedinice iz kojih se biljni reproduksijski materijal izvozi u Uniju ispunjavaju zahtjeve koji su istovjetni onima iz ovog članka; i
 - ii. te proizvodne jedinice podliježu redovitim i djelotvornim kontrolama koje provode nadležna tijela treće zemlje.

Komisija usto može provoditi revizije kako bi provjerila usklađenost s drugim podstavkom točkama od (b) do (d).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

3. Provedbenim aktom iz stavka 2. može se predvidjeti jedan ili više sljedećih elemenata, kako je primjereno za odgovarajući biljni reproduksijski materijal:
- (a) uvjeti koji se odnose na inspekcijske preglede u proizvodnoj jedinici koji se provode u trećim zemljama;
 - (b) u slučaju sjemena, uvjeti pod kojima treća zemlja izdaje certifikat Međunarodnog udruženja za ispitivanje sjemena;
 - (c) uvjeti koji se odnose na sjeme koje još nije konačno certificirano;
 - (d) uvjeti povezani s pakiranjem, plombiranjem i označivanjem biljnog reproduksijskog materijala;
 - (e) uvjeti koji se odnose na proizvodnju, autentičnost i stavljanje na tržište biljnog reproduksijskog materijala, uz uvjete predviđene zakonodavstvom treće zemlje, ako je to potrebno za uređivanje posebnih aspekata koji se odnose na autentičnost i kakvoću tog biljnog reproduksijskog materijala;
 - (f) zahtjevi koje moraju ispuniti specijalizirani subjekti koji proizvode i stavljaju na tržište taj biljni reproduksijski materijal.
4. Komisija može provedbenim aktima potvrditi da kontrole nad održavanjem sorte provedene u trećoj zemlji pružaju ista jamstva kao i one utvrđene člankom 72. stavcima 1., 2. i 4., ako se sorte upisane u nacionalni registar sorti ili registar sorti Unije moraju održavati u predmetnoj trećoj zemlji.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 40.

Označivanje i informacije koje treba dostaviti za biljni reproduksijski materijal uvezen iz trećih zemalja

1. Predosnovno, osnovno i certificirano sjeme iz članka 39. smije se uvoziti iz trećih zemalja samo ako mu je priložena oznaka OECD-a.
- Predosnovni, osnovni i certificirani materijal iz članka 39. smije se uvoziti iz trećih zemalja samo ako mu je priložena službena oznaka koju je izdalo nadležno tijelo predmetne treće zemlje.
- Te oznake moraju sadržavati sve sljedeće informacije:
- (a) navod „u skladu je s pravilima i normama EU-a”;
 - (b) vrstu, sortu, kategoriju i broj partije predmetnog biljnog reproduksijskog materijala;
 - (c) datum zatvaranja, u slučaju stavljanja na tržište u spremnicima ili pakiranjima;
 - (d) treću zemlju proizvodnje i njezino nadležno tijelo;
 - (e) prema potrebi, posljednju treću zemlju iz koje se uvozi biljni reproduksijski materijal i posljednju treću zemlju u kojoj je biljni reproduksijski materijal proizveden;
 - (f) u slučaju sjemena, deklariranu neto ili bruto masu uvezenog sjemena ili deklarirani broj uvezenih partija sjemena;
 - (g) ime osobe koja uvozi biljni reproduksijski materijal.

2. Standardno sjeme i materijal iz članka 39. smiju se uvoziti iz trećih zemalja samo ako im je priložena oznaka subjekta koja sadržava sve sljedeće informacije:
 - (a) navod „u skladu je s pravilima i normama EU-a”;
 - (b) vrstu, sortu, kategoriju i broj partije predmetnog biljnog reproduksijskog materijala;
 - (c) datum zatvaranja, u slučaju stavljanja na tržište u spremnicima ili pakiranjima;
 - (d) treću zemlju proizvodnje;
 - (e) prema potrebi, posljednju treću zemlju iz koje se uvozi biljni reproduksijski materijal i posljednju treću zemlju u kojoj je biljni reproduksijski materijal proizveden;
 - (f) u slučaju sjemena, deklariranu neto ili bruto masu uvezenog sjemena ili deklarirani broj uvezenih partija sjemena;
 - (g) ime osobe koja uvozi biljni reproduksijski materijal.
3. Biljni reproduksijski materijal smije se uvoziti u Uniju tek nakon što uvoznik nadležnom tijelu države članice uvoza elektronički dostavi informacije iz stavka 1. ili 2.
4. Države članice odmah putem sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole (IMSOC) iz članka 131. Uredbe (EU) 2017/625 prijavljuju sve utvrđene neusklađenosti uvezenog biljnog reproduksijskog materijala u pogledu zahtjeva iz stavaka 1. i 2.

POGLAVLJE III.

ZAHTJEVI U POGLEDU SPECIJALIZIRANIH SUBJEKATA

Članak 41.

Obveze specijaliziranih subjekata koji proizvode biljni reproduksijski materijal

Specijalizirani subjekti koji proizvode biljni reproduksijski materijal moraju:

- (a) imati poslovni nastan u Uniji;
- (b) biti upisani u registar iz članka 65. Uredbe (EU) 2016/2031 u skladu s člankom 66. te uredbe;
- (c) biti osobno dostupni ili imenovati drugu osobu za održavanje veze s nadležnim tijelima radi olakšavanja službenih kontrola;
- (d) utvrditi i pratiti kritične točke postupka proizvodnje ili stavljanja na tržište koje bi mogle utjecati na autentičnost i kakvoću biljnog reproduksijskog materijala;
- (e) voditi evidenciju o praćenju kritičnih točaka iz točke (b), koju na zahtjev nadležnih tijela stavljaju na raspolaganje radi pregleda;
- (f) osigurati da partije biljnog reproduksijskog materijala ostanu zasebno prepoznatljive;
- (g) ažurirati informacije o adresi prostora i drugih lokacija koje se upotrebljavaju za proizvodnju biljnog reproduksijskog materijala;
- (h) nadležnim tijelima osigurati pristup prostorima i drugim lokacijama za proizvodnju, uključujući prostore i polja trećih ugovornih strana, te evidenciji o praćenju i svim povezanim dokumentima;

- (i) prema potrebi poduzeti mjere za održavanje autentičnosti biljnog reproduksijskog materijala u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe;
- (j) na zahtjev nadležnih tijela staviti na raspolaganje sve ugovore s trećim stranama.

Članak 42.

Sljedivost

1. Specijalizirani subjekti osiguravaju sljedivost biljnog reproduksijskog materijala u svim fazama proizvodnje i stavljanja na tržište.
2. Za potrebe stavka 1. specijalizirani subjekti evidentiraju informacije koje im omogućuju identifikaciju:
 - (a) specijaliziranih subjekata koji im isporučuju predmetno sjeme i materijal;
 - (b) osoba kojima isporučuju biljni reproduksijski materijal i predmetni biljni reproduksijski materijal, osim u slučaju krajnjih korisnika.Na zahtjev stavljaju te informacije na raspolaganje nadležnim tijelima.
3. Specijalizirani subjekti vode evidenciju o biljnom reproduksijskom materijalu, specijaliziranim subjektima i osobama iz stavka 2. tri godine nakon što im se materijal isporuči ili ga oni isporuče.

Članak 43.

Godišnje obavješćivanje o planiranoj proizvodnji i certificiranju predosnovnog, osnovnog i certificiranog sjemena i materijala

Specijalizirani subjekti svake godine obavješćuju nadležna tijela o:

- (a) namjeri da proizvode predosnovni, osnovni i certificirani materijal ili predosnovno, osnovno i certificirano sjeme, najmanje mjesec dana prije početka te proizvodnje; i
- (b) proizvodnji predosnovnog, osnovnog i certificiranog materijala koja je započela proteklih godina i nastavlja se u predmetnoj godini.

U toj obavijesti navode predmetne biljne vrste, sorte i kategorije te točnu lokaciju proizvodnje.

POGLAVLJE IV. REGISTRACIJA SORTI

ODJELJAK 1.

REGISTRI SORTI

Članak 44.

Uspostavljanje nacionalnih registara sorti

1. Svaka država članica u elektroničkom obliku uspostavlja, objavljuje i ažurira jedinstveni nacionalni registar sorti („nacionalni registar sorti”) koji sadržava:
 - (a) sve sorte registrirane u skladu s postupkom utvrđenim u člancima od 55. do 68.;

- (b) čuvane sorte iz članka 26. koje su registrirane u skladu s člankom 53.
2. Biljni reprodukcijски materijal koji pripada sorti upisanoj u barem jedan nacionalni registar sorti može se proizvoditi i stavljati na tržište u Uniji u skladu s ovom Uredbom.
 3. Nakon uspostave nacionalnih registara sorti, kao i nakon svakog njihova ažuriranja, države članice odmah o tome obavješćuju Komisiju kako bi se sorte upisale u registar sorti Unije iz članka 45.
 4. Ovaj članak i članci od 45. do 74. ne primjenjuju se na sorte koje se uzgajaju isključivo kao sastavni dijelovi hibridnih sorti.

Članak 45.

Uspostavljanje registra sorti Unije

1. Komisija u elektroničkom obliku uspostavlja, objavljuje i ažurira jedinstveni registar sorti („registar sorti Unije”).
2. Registar sorti Unije obuhvaća sorte upisane u nacionalne registre sorti i prijavljene u skladu s člankom 44.

Registar sorti Unije može biti dostupan putem elektroničkog portala koji sadržava druge registre oplemenjivačkih prava na biljnu sortu, šumskog reprodukcijskog materijala ili drugih biljaka.

Članak 46.

Sadržaj nacionalnih registara sorti i registra sorti Unije

1. Nacionalni registri sorti i registar sorti Unije sadržavaju sve elemente utvrđene u Prilogu VII. o sortama iz članka 44. stavka 1. točke (a).
U slučaju čuvanih sorti iz članka 44. stavka 1. točke (b) u tim se registrima navodi barem kratak sažetak službeno priznatog opisa, izvorno područje podrijetla, njihov naziv i osoba koja ih održava.
2. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranog akta radi izmjene Priloga VII., uzimajući u obzir tehnička i znanstvena dostignuća te stečeno iskustvo koje ukazuje na potrebu da nadležna tijela ili specijalizirani subjekti dobiju preciznije informacije o registriranim sortama.

ODJELJAK 2.

ZAHTJEVI U POGLEDU REGISTRACIJE SORTI

Članak 47.

Zahtjevi u pogledu upisa u nacionalne registre sorti

1. Sorte se upisuju u nacionalni registar sorti u skladu s člancima od 55. do 68. samo:
 - (a) ako imaju:
 - i. službeni opis kojim se dokazuje usklađenost sa zahtjevima u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti iz članaka 48., 49. i 50. te ispunjavaju zahtjeve u pogledu zadovoljavajuće vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu, kako je utvrđeno u članku 52.; ili

- ii. službeno priznati opis u skladu s člankom 53., ako je riječ o čuvanim sortama;
- (b) ako nose naziv koji se smatra prikladnim u skladu s člankom 54.;
- (c) ako sorte sadržavaju genetski modificirane organizme ili se od njih sastoje, organizam je odobren za uzgoj u predmetnoj državi članici u skladu s člankom 19. Direktive 2001/18/EZ ili člancima 7. i 19. Uredbe (EZ) 1829/2003 ili, ako je primjenjivo, u odgovarajućoj državi članici u skladu s člankom 26.b Direktive 2001/18/EZ;
- (d) ako sorte sadržavaju biljku dobivenu novim genomskim tehnikama 1. kategorije ili se od nje sastoje kako je definirano u članku 3. stavku 7. Uredbe (EU) .../... (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama ...), za tu je biljku izdana deklaracija o statusu biljke dobivene novim genomskim tehnikama 1. kategorije u skladu s člankom 6. ili 7. te uredbe ili je potomak takvih biljaka;
- (e) ako sorte sadržavaju biljku dobivenu novim genomskim tehnikama 2. kategorije ili se od nje sastoje kako je definirano u članku 3. stavku 8. Uredbe (EU) .../... (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama), ta je biljka odobrena u skladu s poglavljem III. te uredbe;
- (f) ako su sorte otporne na herbicide, podliježu uvjetima uzgoja za proizvodnju biljnog reproduksijskog materijala i u bilo koju drugu svrhu, donesenima u skladu sa stavkom 3. ili, ako nisu doneseni, kako su ih donijela nadležna tijela odgovorna za registraciju, kako bi se izbjegao razvoj otpornosti korova na herbicide zbog njihove uporabe;
- (g) ako sorte imaju posebne značajke koje se razlikuju od onih iz točke (f) i koje mogu dovesti do neželjenih agronomskih učinaka, podliježu uvjetima uzgoja za proizvodnju biljnog reproduksijskog materijala i u bilo koju drugu svrhu, donesenima u skladu sa stavkom 3. ili, ako nisu doneseni, kako su ih donijela nadležna tijela odgovorna za njihovu registraciju, kako bi se izbjegli ti posebni nepoželjni agronomski učinci, kao što su razvoj otpornosti štetnih organizama na predmetne sorte ili neželjeni učinci na oprašivače.

Sorta se ne smije registrirati i uz službeni opis i službeno priznati opis.

2. Komisija provedbenim aktima donosi posebne zahtjeve koji se odnose na:

- (a) različitost, ujednačenost i postojanost po rodovima ili vrstama sorti, kako je navedeno u stavku 1. točki (a), na temelju primjenjivih protokola Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti (UPOV), protokola koje je uspostavio CPVO ili drugih odgovarajućih tehničkih i znanstvenih dokaza; i
- (b) posebne zahtjeve u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti po rodovima i vrstama, kako je navedeno u točki (a), za ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju, kako su definirane u članku 3. Uredbe (EU) 2018/848, na temelju primjenjivih protokola koje su uspostavili UPOV ili CPVO, a posebno prilagodbom zahtjevâ u pogledu ujednačenosti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Prema potrebi prilagođavaju odgovarajuće zahtjeve razvoju međunarodnih normi te novim znanstvenim i tehničkim spoznajama.

Dok se ne utvrde zahtjevi iz stavka 2. točke (b), ocjena ujednačenosti sorti prikladnih za ekološku proizvodnju, osim sorti iz članka 68. stavka 1., provodi se na temelju atipičnih biljaka. Za samooprašujuće vrste primjenjuje se populacijski standard od 10 % i vjerojatnost prihvatanja od najmanje 90 %. Za slobodno oprašene vrste koje se križaju s drugim vrstama primjenjuje se populacijski standard od 20 % i vjerojatnost prihvatanja od najmanje 80 %.

3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se ova Uredba dopunjuje minimalnim uvjetima uzgoja koje trebaju donijeti nadležna tijela u skladu sa stavkom 1. točkama (f) i (g), a odnose se na:
 - i. mjere na polju, uključujući plodored;
 - ii. mjere praćenja;
 - iii. način obavješćivanja Komisije i drugih država članica o uvjetima iz podtočke i.;
 - iv. pravila za izvješćivanje specijaliziranih subjekata nadležnim tijelima o primjeni uvjeta iz podtočke i.;
 - v. navođenje uvjeta iz podtočke i. u nacionalnim registrima sorti.

Ti se uvjeti temelje na najnovijim znanstvenim i tehničkim spoznajama.

4. Za potrebe upisa sorte u nacionalni registar sorti nadležno tijelo bez daljnjeg ispitivanja prihvaća službeni opis ili službeno ispitivanje zahtjeva u pogledu vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu, kako je navedeno u stavku 1. točki (a) podtočki i., koje je izradilo nadležno tijelo druge države članice.

Članak 48.

Različitost

1. Za potrebe službenog opisa iz članka 47. stavka 1. točke (a) sorta se smatra različitom ako se može jasno razlikovati, upućivanjem na izražavanje značajki koje proizlaze iz određenog genotipa ili kombinacije genotipa, od bilo koje druge sorte čije je postojanje općepoznato na dan podnošenja zahtjeva utvrđen u skladu s člankom 58.
2. Postojanje druge sorte iz stavka 1. smatra se općepoznatim ako je ispunjen jedan ili više sljedećih uvjeta:
 - (a) sorta je upisana u nacionalni registar sorti;
 - (b) zahtjev za registraciju sorte ili zahtjev za dodjelu oplemenjivačkog prava na tu biljnu sortu podnesen je u Uniji; ili
 - (c) službeni opis te sorte postoji u Uniji, općepoznat je u cijelom svijetu ili je provedeno tehničko ispitivanje u skladu s člankom 59.
3. Kad se primjenjuje stavak 2. točka (c), osobe odgovorne za tehnička ispitivanja stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima službeni opis sorte koju su ispitale.

Članak 49.

Ujednačenost

Za potrebe službenog opisa sorta se smatra ujednačenom ako, ovisno o razlikama koje se mogu očekivati od pojedinih značajki njezina umnažanja i tipa, dovoljno ujednačeno izražava one značajke koje su uključene u ispitivanje različitosti, kao i sve druge značajke upotrijebljene za njezin službeni opis.

Članak 50.

Postojanost

Za potrebe službenog opisa sorta se smatra postojanom ako izražavanje značajki koje su uključene u ispitivanje različitosti, kao i sve druge značajke upotrijebljene za opis sorte, ostanu nepromijenjene nakon opetovanog umnažanja ili, u slučaju ciklusa umnažanja, na kraju svakog od njih.

Članak 51.

Dodijeljena oplemenjivačka prava na biljnu sortu

Ako je sorti dodijeljeno oplemenjivačko pravo na biljnu sortu u skladu s člankom 62. Uredbe (EZ) br. 2100/1994 ili u skladu sa zakonodavstvom države članice, za potrebe službenog opisa ta se sorta smatra različitom, ujednačenom i postojanom, a za potrebe članka 47. stavka 1. točke (b) smatra se da ima prikladan naziv.

Članak 52.

Vrijednost za održivi uzgoj i uporabu

1. Za potrebe članka 47. stavka 1. točke (c) vrijednost sorte za održivi uzgoj i uporabu smatra se zadovoljavajućom ako, u usporedbi s drugim sortama iste vrste koje su upisane u nacionalni registar sorti predmetne države članice, njezine značajke, promatrane u cjelini, jasno poboljšavaju održivi uzgoj i moguće uporabe kultura, drugog bilja ili proizvoda dobivenih od njih.

Ovisno o vrsti, područjima, agroekološkim uvjetima i primjenama, značajke iz prvog podstavka uključuju sljedeće:

- (a) prinos, uključujući stabilnost prinosa i prinos u uvjetima poljoprivrede niskog ulaganja,
 - (b) tolerancija/otpornost na biotički stres, uključujući bolesti bilja uzrokovane nematodama, gljivama, bakterijama, virusima, kukcima i drugim štetnim organizmima,
 - (c) tolerancija/otpornost na abiotički stres, uključujući prilagodbu promjenjivim klimatskim uvjetima,
 - (d) učinkovitija uporaba prirodnih resursa, kao što su voda i hranjive tvari,
 - (e) smanjena potreba za vanjskim unosima, kao što su sredstva za zaštitu bilja i gnojiva,
 - (f) značajke koje povećavaju održivost skladištenja, dorade i distribucije,
 - (g) kakvoća ili prehrambene značajke.
2. Za potrebe stavka 1. države članice mogu surađivati s drugim državama članicama sa sličnim agroekološkim uvjetima. Te države članice mogu uspostaviti zajedničke mehanizme za provođenje ispitivanja vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu.

3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe:
- (a) utvrđivanjem minimalnih zahtjeva za provođenje ispitivanja iz stavka 1.;
 - (b) utvrđivanjem metodologija za procjenu značajki navedenih u stavku 1. točkama od (a) do (g);
 - (c) utvrđivanjem normi za ocjenjivanje i izvješćivanje o rezultatima ispitivanja vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu.

Tim se delegiranim aktima zahtjevi, metodologije i norme iz točaka od (a) do (c) prilagođavaju primjenjivim tehničkim ili znanstvenim dostignućima te svim novim politikama ili pravilima Unije o održivoj poljoprivredi.

Ako ta pravila još nisu utvrđena, države članice mogu ih donijeti za svoja državna područja. O tome obavješćuju Komisiju i druge države članice.

Komisija može provedbenim aktima donijeti odluku kojom se od države članice zahtijeva da ta pravila stavi izvan snage ili izmijeni, ako se ona na temelju dostupnih znanstvenih i tehničkih dokaza smatraju neprikladnima za ispitivanje vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu sorte. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

4. Za potrebe registracije ekoloških sorti prikladnih za ekološku proizvodnju kako su definirane u članku 3. točki 19. Uredbe (EU) 2018/848 ispitivanje vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu provodi se u ekološkim uvjetima, u skladu s tom uredbom, a posebno njezinim člankom 5. točkama (d), (e), (f) i (g), člankom 12. i dijelom I. Priloga II. toj uredbi.

Ako nadležna tijela ne mogu provesti ispitivanje u ekološkim uvjetima, ili ispitivanje određenih značajki, uključujući osjetljivost na bolesti, ispitivanje se može provesti u uvjetima niskog ulaganja i samo u uvjetima koji su nužno potrebni za provedbu ispitivanja pesticida i drugih vanjskih unosa.

Članak 53.

Registracija čuvanih sorti

1. Odstupajući od članaka 48., 49., 50. i 52., članka 55. stavka 2., članaka 56., 57. i od 59. do 65., čuvana sorta upisuje se u nacionalni registar sorti ako ispunjava sljedeće uvjete:
 - (a) ima službeno priznati opis u kojem se navode značajke koje je odlikuju kao čuvanu sortu, u skladu s definicijom iz članka 3. stavka 29.;
 - (b) navedeno je izvorno područje podrijetla;
 - (c) nosi naziv koji je u skladu s člankom 54.;
 - (d) održava se u Uniji.
2. Čuvana sorta upisuje se u nacionalni registar sorti na zahtjev specijaliziranog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji. Taj zahtjev sadržava sve elemente iz stavka 1. točaka od (a) do (d).

Nadležno tijelo prihvaća ili odbija registraciju čuvane sorte nakon provjere njezine usklađenosti sa stavkom 1.
3. Sorta se ne navodi u nacionalnom registru sorti kao čuvana sorta ako je:

- (a) već upisana u registar sorti Unije sa službenim opisom u skladu s člankom 44. stavkom 1. točkom (a) ili je izbrisana iz registra sorti Unije kao sorta sa službenim opisom u posljednje dvije godine ili u roku od dvije godine od isteka razdoblja odobrenog u skladu s člankom 71. stavkom 2.; ili
 - (b) zaštićena propisima Zajednice o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 2100/94, ili nacionalnim propisima o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu, ili se zahtjev za dodjelu tih prava obrađuje.
4. Službeno priznati opis iz stavka 1. točke (a) temelji se na rezultatima neslužbenih testova, znanju stečenom iz praktičnog iskustva tijekom uzgoja, umnažanja i uporabe ili drugim informacijama, posebno od tijela nadležnih za biljne genetske izvore ili od organizacija koje su u tu svrhu priznale države članice.
- Komisija može provedbenim aktima odrediti značajke i informacije koje bi taj opis trebao obuhvaćati ako je to primjereno za određenu vrstu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.
5. Osoba odgovorna za održavanje čuvane sorte čuva njezine uzorke i na zahtjev ih stavlja na raspolaganje nadležnim tijelima.

Članak 54.

Prihvatljivost naziva sorti

1. Za potrebe članka 47. stavka 1. točke (b) naziv sorte ne smatra se prihvatljivim:
- (a) ako je njegova uporaba na području Unije onemogućena prioritarnim pravom treće strane;
 - (b) ako može korisnicima često uzrokovati teškoće u pogledu prepoznavanja ili izgovora;
 - (c) ako je istovjetan nazivu sorte ili se može zamijeniti s nazivom:
 - i. na temelju kojeg je druga sorta iste ili srodne vrste upisana u nacionalni registar sorti ili registar sorti Unije; ili
 - ii. pod kojim je materijal neke druge sorte stavljen na raspolaganje na tržištu u državi članici ili u članici Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti,osim ako sorta iz točke i. ili ii. više ne postoji i njezin naziv nije stekao poseban značaj;
 - (d) ako je identičan ili se može zamijeniti s drugim oznakama koje se uobičajeno upotrebljavaju za stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu ili koje moraju ostati slobodnima u skladu sa zakonodavstvom Unije;
 - (e) ako je uvredljiv u jednoj od država članica ili je protivan javnom redu;
 - (f) ako je takav da dovodi u zabludu ili izaziva nejasnoće u pogledu značajki, vrijednosti ili autentičnosti sorte odnosno autentičnosti oplemenjivača.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., ako je sorta već upisana u druge nacionalne registre sorti, naziv se smatra prikladnim samo ako je istovjetan onome koji je upisan u te registre.

Ovaj se stavak ne primjenjuje:

- (a) ako je vjerojatno da će naziv dovesti do zablude ili izazvati nejasnoće u pogledu predmetne sorte u jednoj državi članici ili više njih; ili
 - (b) ako prava trećih strana onemogućuju slobodno korištenje tog naziva u pogledu te sorte.
3. Ako nakon registracije sorte nadležno tijelo utvrdi da u vrijeme registracije naziv sorte nije bio prihvatljiv u smislu stavaka 1. i 2., podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za novi naziv. Nadležno tijelo odlučuje o tom zahtjevu nakon savjetovanja s CPVO-om.
- Nadležno tijelo može dopustiti privremeno korištenje prethodnog naziva.
4. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem posebnih kriterija u pogledu prikladnosti naziva sorti s obzirom na:
- (a) njihovu povezanost sa žigovima;
 - (b) njihovu povezanost sa zemljopisnim oznakama ili oznakama podrijetla poljoprivrednih proizvoda;
 - (c) pismenu suglasnost nositelja prioritarnog prava kako bi se uklonile zapreke za prihvatljivost naziva;
 - (d) utvrđivanje je li naziv zavaravajući ili zbunjujući kako je navedeno u stavku 1. točki (f); i
 - (e) uporabu naziva u obliku koda.

ODJELJAK 3.

POSTUPAK UPISA SORTI U NACIONALNE REGISTRE SORTI

Članak 55.

Podnošenje zahtjeva

Svaki specijalizirani subjekt s poslovnim nastanom u Uniji može elektronički podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za upis sorte u nacionalni registar sorti.

Za podnošenje tog zahtjeva podnositelju zahtjeva može se naplatiti naknada, koju utvrđuje nadležno tijelo.

Članak 56.

Sadržaj zahtjeva za registraciju sorte

1. Zahtjev za upis sorte u nacionalni registar sorti sadržava sljedeće:
- (a) zahtjev za registraciju;
 - (b) autentičnost botaničke taksonomske jedinice kojoj sorta pripada;
 - (c) prema potrebi registracijski broj podnositelja zahtjeva te njegovo ime i adresu ili, kad je to prikladno, imena i adrese zajedničkih podnositelja te akreditacije zastupnika u postupku;
 - (d) predloženi naziv;
 - (e) ime i adresu osobe odgovorne za održavanje sorte te, prema potrebi, registracijski broj te osobe;

- (f) opis glavnih značajki sorte, informacije o tome je li prilagođena samo za određene dijelove godine i, ako je dostupan, ispunjen tehnički upitnik;
 - (g) opis postupka održavanja sorte;
 - (h) mjesto oplemenjivanja sorte i, ako je primjenjivo, njezino točno područje podrijetla;
 - i. informacije o tome je li sorta upisana u neki drugi nacionalni registar sorti i je li podnositelju zahtjeva poznato da se zahtjev za upis u neki od tih registara obrađuje;
 - (j) ako sorta sadržava genetski modificirani organizam ili se od njega sastoji, dokaz da je uzgoj predmetnog genetski modificiranog organizma odobren u Uniji u skladu s Direktivom 2001/18/EZ ili Uredbom (EZ) br. 1829/2003 ili, ako je primjenjivo, u predmetnoj državi članici u skladu s člankom 26.b Direktive 2001/18/EZ;
 - (k) ako se zahtjev odnosi na čuvane sorte, podatke koji se odnose na proizvodnju službeno priznatog opisa sorte, dokaz o tom opisu i dokumente ili publikacije koje to potkrepljuju;
 - (l) ako se zahtjev odnosi na sorte kojima je dodijeljeno oplemenjivačko pravo u skladu s Uredbom (EZ) br. 2100/94 ili zakonodavstvom države članice, dokaz da je sorta zaštićena takvim pravom, uz odgovarajući službeni opis;
 - (m) ako sorta sadržava biljku dobivenu novim genomskim tehnikama 1. kategorije ili se od nje sastoji kako je definirano u članku 3. stavku 7. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama), dokaz da je za tu biljku izdana deklaracija o statusu biljke dobivene novim genomskim tehnikama 1. kategorije u skladu s člankom 6. ili 7. te uredbe ili je potomak takvih biljaka;
 - (n) ako sorta sadržava biljku dobivenu novim genomskim tehnikama 2. kategorije ili se od nje sastoji kako je definirano u članku 3. stavku 8. Uredbe (EU) .../... (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama), navod koji na to upućuje;
 - (o) namjenu ili uvjete uzgoja sorte, ako je to primjenjivo u skladu s člankom 47. stavkom 2.
2. Zahtjevu za upis sorte u nacionalni registar sorti prilaže se uzorak koji će se iskoristiti za ispitivanje te sorte. Nadležno tijelo predmetne države članice određuje rok za podnošenje tog uzorka i određuje njegovu kakvoću i količinu.

Članak 57.

Službeno ispitivanje zahtjeva

1. Nadležno tijelo predmetne države članice upisuje u registar i ispituje svaki zahtjev iz članka 55. kako bi utvrdilo ispunjava li zahtjeve utvrđene u članku 56.
2. Ako zahtjev nije u skladu sa zahtjevima iz članka 56., nadležno tijelo podnositelju zahtjeva daje mogućnost da u utvrđenom roku na odgovarajući način ispravi zahtjev.

²⁶ Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (..., str. ...).

Ako zahtjev ne ispuni te zahtjeve do isteka navedenog roka, nadležno tijelo odbija zahtjev i prekida registraciju sorte.

Članak 58.

Datum podnošenja zahtjeva za registraciju

Datum podnošenja zahtjeva za registraciju datum je na koji je nadležno tijelo predmetne države članice zaprimilo zahtjev koji je u potpunosti u skladu sa zahtjevima iz članka 56.

Nadležna tijela odmah podnositelju zahtjeva šalju potvrdu o uspješnom podnošenju zahtjeva, uključujući informaciju o datumu podnošenja.

Članak 59.

Tehničko ispitivanje sorte

1. Ako se na temelju službenog ispitivanja utvrdi da zahtjev ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 56., provodi se tehničko ispitivanje sorte.

Tehničko ispitivanje provodi se uzgojem sorte, uzimajući u obzir njezinu namjenu i uvjete za uzgoj. Druga sredstva, uključujući uporabu biomolekularnih tehnika, mogu se upotrebljavati kao dopunski alat, kako je primjereno za potrebe tehničkog ispitivanja predmetne vrste ili značajki koje treba provjeriti, kako je utvrđeno u skladu s provedbenim aktom iz članka 47. stavka 2. u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti.

Navedenim tehničkim ispitivanjem provjerava se:

- (a) usklađenost sa zahtjevima koji se odnose na različitost, ujednačenost i postojanost sorte kako je utvrđeno člancima od 48. do 50.;
 - (b) ima li sorta vrijednost za održivi uzgoj i uporabu, u skladu s člankom 52., u slučaju sorti iz članka 47. stavka 1. točke (a) podtočke ii.
2. Tehničko ispitivanje iz stavka 1. provode nadležna tijela u skladu s člankom 60., osim kad se primjenjuje odstupanje iz članka 61. stavka 1.
 3. Ako je službeno izvješće o različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorte, koje izrađuje CPVO ili drugo nadležno tijelo, već raspoloživo, nadležno tijelo uzima u obzir zaključke iz tog izvješća za potrebe dovršetka tehničkog ispitivanja.
 4. Za provedbu tehničkog ispitivanja iz stavka 1. podnositelju zahtjeva može se naplatiti naknada, koju utvrđuje nadležno tijelo.

Članak 60.

Revizija prostora nadležnog tijela

Nadležno tijelo predmetne države članice može provesti tehničko ispitivanje usklađenosti sa zahtjevima u pogledu različitosti, ujednačenosti i postojanosti iz članaka od 48. do 50. tek nakon što se utvrdi da su njegovi prostori i radni uvjeti, namijenjeni toj svrsi, prikladni za provedbu tog ispitivanja u skladu s revizijom koju je proveo CPVO ili Komisija.

Na temelju revizije iz prvog podstavka Komisija može, prema potrebi, preporučiti nadležnom tijelu mjere za osiguravanje prikladnosti prostora i organizacije nadležnih tijela. Komisija može provoditi dodatne revizije i prema potrebi preporučiti nadležnim tijelima korektivne mjere kako bi se osigurala prikladnost njihovih prostora i organizacije.

Članak 61.

Ovlaštenje podnositelja zahtjeva za provedbu tehničkog ispitivanja vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu

1. Odstupajući od članka 59. stavka 2., podnositelj zahtjeva u skladu s člankom 52. može provesti tehničko ispitivanje održive vrijednosti za uzgoj i uporabu sorte ili njezina dijela u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako je tog podnositelja zahtjeva odobrilo nadležno tijelo predmetne države članice;
 - (b) ako se ispitivanje provodi pod službenim nadzorom i vodstvom predmetnog nadležnog tijela; i
 - (c) ako se ispitivanje provodi u prostorima koji su tomu namijenjeni.
2. Prije nego što dodijeli odobrenje za provođenje tehničkog ispitivanja u prostorima oplemenjivača, nadležno tijelo provodi reviziju prostora, resursa i organizacijskih kapaciteta podnositelja zahtjeva. Tom se revizijom provjerava jesu li prostori, laboratoriji, organizacija i provođenje pokusnog uzgoja prikladni za provedbu tehničkog ispitivanja u prostorima oplemenjivača u pogledu usklađenosti sa zahtjevima vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu iz članka 52.
3. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila o reviziji iz stavka 2.
4. Na temelju revizije iz stavka 2. nadležno tijelo može, prema potrebi, preporučiti podnositelju zahtjeva mjere kojima će osigurati prikladnost svojih prostora i organizacije za ispitivanje.
5. Nadležno tijelo može provesti dodatne revizije uz one iz stavka 2. i, prema potrebi, preporučiti podnositelju zahtjeva da u određenom roku poduzme korektivne mjere u vezi sa svojim prostorima i radnim uvjetima. Ako nadležno tijelo nakon tog razdoblja zaključi da prostori i radni uvjeti podnositelja zahtjeva nisu prikladni, može povući ili izmijeniti ovlaštenje iz stavka 1.

Članak 62.

Dodatna pravila o tehničkom ispitivanju

1. Komisija je u skladu s člankom 75. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuju zahtjevi za tehničko ispitivanje iz članka 59. Ti se delegirani akti mogu odnositi na:
 - (a) kvalifikaciju, osposobljavanje i aktivnosti osoblja nadležnog tijela ili podnositelja zahtjeva za potrebe tehničkog ispitivanja iz članka 61.;
 - (b) potrebnu opremu, uključujući laboratorije za ispitivanje koji su nužni za provođenje tehničkog ispitivanja;
 - (c) uspostavljanje referentne zbirke sorti za usporedbu ispitane sorte s drugim sortama radi procjene različitosti i upravljanje skladištenjem takve referentne zbirke;
 - (d) uspostavljanje sustavâ za upravljanje kakvoćom, uključujući evidenciju aktivnosti i protokola ili smjernica koji će se upotrebljavati za tehničko ispitivanje;

- (e) provođenje pokusnog uzgoja i laboratorijskih ispitivanja za određene rodove ili vrste, uključujući biomolekularne tehnike.

Ti se delegirani akti prilagođavaju dostupnim međunarodnim tehničkim i znanstvenim protokolima.

2. Ako nisu doneseni zahtjevi na temelju stavka 1., tehnička ispitivanja provode se u skladu s nacionalnim protokolima u pogledu elemenata iz stavka 1. točaka od (a) do (e).

Članak 63.

Povjerljivost

1. Ako se tijekom tehničkog ispitivanja iz članka 59. pokaže da je nužno ispitivanje genealoških komponenti, rezultati tog ispitivanja i opis genealoških komponenti smatraju se povjerljivima ako to podnositelj zahtjeva zatraži.
2. U slučaju sorti biljnog reprodukcijanskog materijala namijenjenih isključivo proizvodnji poljoprivrednih sirovina u industrijske svrhe, određeni elementi tehničkog ispitivanja i namjene tih sorti, čije objavljivanje može utjecati na konkurentski položaj podnositelja zahtjeva, smatraju se povjerljivima ako to podnositelj zahtjeva zatraži.
3. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje članak 8. Uredbe (EU) 2017/625.

Članak 64.

Privremeno izvješće o ispitivanju i privremeni službeni opis

1. Nakon tehničkog ispitivanja iz članka 59. nadležno tijelo izrađuje privremeno izvješće o ispitivanju u pogledu usklađenosti sa zahtjevima različitosti, ujednačenosti i postojanosti te značajkama vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu, prema potrebi, kako je navedeno u člancima 48., 49., 50. i 52., te na temelju tog izvješća izdaje privremeni službeni opis sorte.
2. Privremeno izvješće o ispitivanju može se odnositi na nalaze drugih izvješća o ispitivanju koje je o predmetnoj sorti izradilo dotično nadležno tijelo, druga nadležna tijela ili CPVO.
3. Nadležno tijelo obavještuje podnositelja zahtjeva o privremenom izvješću o ispitivanju i privremenom službenom opisu sorte. Podnositelj zahtjeva može u roku od 15 kalendarskih dana dostaviti primjedbe na te dokumente.
4. Ako nadležno tijelo ne smatra da je privremeno izvješće o ispitivanju dostatna osnova za odluku o registraciji sorte, od podnositelja zahtjeva traži dodatne informacije, ispitivanja ili druge radnje, prema potrebi, kako bi se osigurala usklađenost sorte sa zahtjevima u pogledu različitosti, ujednačenosti, postojanosti i vrijednosti za održivi uzgoj i/ili uporabu, kako je utvrđeno u člancima 48., 49., 50. i 52.

Članak 65.

Izvješće o ispitivanju i konačni službeni opis

Nakon što razmotri sve primjedbe na privremeno izvješće o ispitivanju i privremeni službeni opis koji dostavi podnositelj zahtjeva, nadležno tijelo izdaje konačno izvješće o ispitivanju i

konačni službeni opis različitosti, ujednačenosti i postojanosti sorte, uključujući sažetak rezultata ispitivanja vrijednosti za održivi uzgoj i uporabu.

Na obrazložen zahtjev nadležna tijela trećim stranama stavljaju na raspolaganje izvješća o ispitivanju i službeni opis, u skladu s nacionalnim pravom ili pravom Unije o zaštiti podataka i pravilima o povjerljivosti.

Članak 66.

Ispitivanje naziva sorte

Nakon službenog ispitivanja zahtjeva iz članka 57., a prije upisa sorte u nacionalni registar sorti u skladu s člankom 67., nadležno tijelo savjetuje se s CPVO-om u pogledu naziva sorte koji je predložio podnositelj zahtjeva.

CPVO u skladu s člankom 54. nadležnom tijelu dostavlja preporuku o prikladnosti naziva sorte koji je predložio podnositelj zahtjeva. Nadležno tijelo obavješćuje podnositelja zahtjeva o toj preporuci.

Članak 67.

Odluka o upisu sorte u nacionalni registar sorti

1. Ako se na temelju postupka iz članaka od 55. do 66. zaključi da sorta ispunjava zahtjeve iz članka 47. stavka 1., nadležno tijelo predmetne države članice odlučuje da se sorta upiše u nacionalni registar sorti.
2. Nadležno tijelo donosi odluku o odbijanju upisa u nacionalni registar sorti ako:
 - (a) utvrdi da nisu ispunjeni odgovarajući zahtjevi iz članka 47. stavka 1.; ili
 - (b) podnositelj zahtjeva ne ispuni neku od obveza koje su za njega utvrđene u člancima od 55. do 64.
3. U odlukama o odbijanju upisa sorte u nacionalni registar sorti navode se razlozi za takvo odbijanje.
4. Nadležno tijelo dostavlja podnositelju zahtjeva odluku iz stavaka 1. i 2.
5. Protiv odluka iz stavaka 1. i 2. može se podnijeti žalba u skladu s administrativnim pravilima predmetne države članice. Svaka žalba protiv odluke iz stavka 1. ima suspenzivni učinak na registraciju predmetne sorte.
6. Za donošenje odluke iz stavka 1. podnositelju zahtjeva može se naplatiti naknada, koju utvrđuje nadležno tijelo.

Članak 68.

Sorte registrirane u skladu s direktivama 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/55/EZ i 2008/90/EZ

1. Odstupajući od članaka od 54. do 67., nadležna tijela odmah u svoje nacionalne registre sorti upisuju sve sorte koje su službeno priznate ili registrirane prije ... [*datum stupanja na snagu ove Uredbe*] u katalozima, popisima ili registrima koje su uspostavile njihove države članice u skladu s člankom 5. Direktive 68/193/EEZ, člankom 3. Direktive 2002/53/EZ, člankom 3. stavkom 2. Direktive 2002/55/EZ i člankom 7. stavkom 4. Direktive 2008/90/EZ, bez primjene postupka registracije iz tih članaka.

2. Odstupajući od članka 53., sorte priznate u skladu s člankom 3. Direktive 2008/62/EZ i člankom 3. stavkom 1. Direktive 2009/145/EZ prije ... [*SL: unijeti datum stupanja na snagu ove Uredbe*] odmah se upisuju u nacionalne registre sorti kao čuvane sorte sa službeno priznatim opisom bez primjene postupka registracije iz tog članka.

ODJELJAK 4.

RAZDOBLJE REGISTRACIJE I ODRŽAVANJE SORTE

Članak 69.

Razdoblje registracije

1. Razdoblje registracije sorte u nacionalnom registru sorti („razdoblje registracije”) traje 10 godina.

Međutim, to razdoblje registracije traje 30 godina za sorte sadnog materijala voćnih vrsta i sadnog materijala loze, kako je navedeno u dijelu C odnosno dijelu D Priloga I.

U slučaju sorti koje se sastoje od genetski modificiranog organizma ili ga sadržavaju, razdoblje registracije ograničeno je na razdoblje odobrenja za uzgoj tog genetski modificiranog organizma u skladu s Direktivom 2001/18/EZ ili Uredbom (EZ) br. 1829/2003.

U slučaju sorti koje se sastoje od biljke dobivene novim genomskim tehnikama 2. kategorije ili je sadržavaju, kako je definirano u članku 3. stavku 8. Uredbe (EU) .../... (Ured za publikacije: unijeti upućivanje na Uredbu o novim genomskim tehnikama ...), razdoblje registracije ograničeno je na razdoblje za koje je ta biljka odobrena u skladu s tom uredbom.
2. Razdoblje registracije sorte u nacionalnom registru sorti može se produljiti na daljnje razdoblje od 10 odnosno 30 godina u skladu s postupkom i uvjetima utvrđenima u članku 70.

U slučaju da se sorta sastoji od genetski modificiranog organizma ili ga sadržava, produljenje razdoblja registracije ograničeno je na razdoblje odobrenja za uzgoj tog genetski modificiranog organizma u skladu s Direktivom 2001/18/EZ ili Uredbom (EZ) br. 1829/2003.
3. Za registraciju sorte podnositelju zahtjeva može se naplatiti godišnja naknada, koju utvrđuje nadležno tijelo.

Članak 70.

Postupak i uvjeti za produljenje registracije

1. Osoba koja namjerava produljiti registraciju sorte mora podnijeti zahtjev najviše 12, a najmanje šest mjeseci prije isteka razdoblja registracije iz članka 69. stavka 1.
2. Zahtjev se podnosi elektronički. Uz njega se prilažu dokazi koji potvrđuju da su ispunjeni uvjeti iz stavka 3.
3. Produljenje registracije sorte u nacionalnom registru sorti može se odobriti samo ako:
 - (a) podnositelj zahtjeva dostavi dostatne dokaze da sorta i dalje ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz članka 47. stavka 1.; i

- (b) nadležno tijelo predmetne države članice utvrdi da postoji osoba odgovorna za održavanje sorte u skladu s člankom 72.
4. Nadležno tijelo može na vlastitu inicijativu produljiti registraciju sorte ako je ona i dalje u velikoj mjeri potrebna predmetnim specijaliziranim subjektima i poljoprivrednicima ili bi je trebalo zadržati u interesu očuvanja biljnih genetskih izvora.

Članak 71.

Brisanje iz nacionalnih registara sorti

1. Nadležno tijelo predmetne države članice briše sortu iz nacionalnog registra sorti:
 - (a) ako nadležno tijelo na temelju novih dokaza zaključi da zahtjevi za registraciju iz članka 47. stavka 1. više nisu ispunjeni;
 - (b) ako podnositelj zahtjeva ne plati naknadu koju je nadležno tijelo odredilo u skladu s člankom 55., člankom 59. stavkom 4., člankom 67. stavkom 6. i člankom 69. stavkom 3.;
 - (c) ako to zatraži osoba odgovorna za održavanje sorte, kako je navedeno u članku 72., ili je ta osoba prestala održavati sortu i nijedna druga osoba nije postala odgovorna za njezino održavanje;
 - (d) ako se sorta više ne održava u skladu sa zahtjevima iz članka 72.;
 - (e) ako se sorta održava u trećoj zemlji, koja nije osigurala pomoć u kontroli tog održavanja u skladu s člankom 72. stavkom 7.;
 - (f) ako su u vrijeme podnošenja zahtjeva podneseni lažni ili krivotvoreni podaci na temelju kojih je donesena odluka o registraciji;
 - (g) ako zahtjev za produljenje nije podnesen do roka iz članka 70. stavka 1. i isteklo je razdoblje valjanosti registracije iz članka 69. stavka 1.
2. Na zahtjev podnositelja zahtjeva nadležno tijelo može dopustiti da sorta koja je izbrisana iz nacionalnog registra sorti u skladu sa stavkom 1. točkom (g) i dalje bude raspoloživa na tržištu do 30. lipnja treće godine nakon brisanja iz registra.

Taj se zahtjev mora podnijeti najkasnije do datuma isteka valjanosti registracije.
3. Nakon brisanja iz nacionalnog registra sorti, kako je navedeno u stavku 1., predmetna se sorta odmah briše iz registra sorti Unije ako nije upisana ni u koji drugi nacionalni registar sorti.

Članak 72.

Održavanje sorte

1. Sorte upisane u nacionalni registar sorti održava podnositelj zahtjeva ili bilo koja druga osoba o kojoj podnositelj zahtjeva obavijesti nadležno tijelo. Nadležno tijelo ovlašćuje tu drugu osobu za održavanje sorte ako ta osoba dokaže svoju sposobnost za tu zadaću, a povlači to ovlaštenje ako ta osoba više nije sposobna za to. Podnositelj zahtjeva obavješćuje nadležno tijelo države članice o imenu i registracijskom broju te osobe.
2. Sorta se održava u skladu s prihvaćenim praksama koje se, prema potrebi, odnose na rodove, vrste ili tipove sorti.

3. Osobe iz stavka 1. vode evidenciju o održavanju sorte. Nadležno tijelo mora u svakom trenutku imati mogućnost provjere održavanja sorte na temelju te evidencije. Navedena evidencija obuhvaća i proizvodnju predosnovnog, osnovnog, certificiranog i standardnog materijala i faze proizvodnje koje prethode predosnovnom materijalu.
Standardni uzorak predmetne sorte na zahtjev se dostavlja nadležnom tijelu.
4. Nadležno tijelo kontrolira način na koji se sorta održava i može u tu svrhu uzimati uzorke predmetnih sorti. Učestalost tih kontrola temelji se na vjerojatnosti neusklađenosti sa stavcima od 1. do 3.
5. Ako nadležno tijelo ustanovi da osoba odgovorna za održavanje sorte nije u skladu sa stavcima od 1. do 3., daje toj osobi dovoljno vremena da poduzme korektivnu mjeru ili zatraži od druge osobe da održava sortu. Ako se mjere ne poduzmu u tom roku, nadležno tijelo briše sortu iz nacionalnog registra sorti u skladu s člankom 71.
6. Ako se održavanje sorte odvija u državi članici koja nije država članica u čijem je nacionalnom registru sorti upisana sorta, nadležna tijela dviju predmetnih država članica međusobno si pomažu u nadzoru održavanja sorte. Ako se takva pomoć ne pruži u razumnom roku ili se zaključi da se održavanje sorte ne provodi u skladu s ovim člankom, odgovarajuće nadležno tijelo briše sortu iz nacionalnog registra sorti u skladu s člankom 71.
7. Ako se održavanje sorte odvija u trećoj zemlji, nadležna tijela države članice u čiji je nacionalni registar sorti upisana sorta traže pomoć tijela treće zemlje u kontroli održavanja sorte, ako je takvo održavanje bilo predmet priznavanja istovjetnosti iz članka 39. stavka 5. Ako se takva pomoć ne pruži u razumnom roku ili se zaključi da se održavanje sorte ne provodi u skladu s ovim člankom, odgovarajuće nadležno tijelo briše sortu iz nacionalnog registra sorti u skladu s člankom 71.

ODJELJAK 5.

ČUVANJE DOKUMENTACIJE I UZORAKA

Članak 73.

Dokumentacija o nacionalnim registrima sorti

Nadležno tijelo predmetne države članice vodi spis o svakoj sorti upisanoj u nacionalni registar sorti, koji sadržava:

- (a) službeni opis ili službeno priznati opis sorte;
- (b) izvješće o ispitivanju; i
- (c) svako dodatno izvješće o ispitivanju u skladu s člankom 64. stavkom 4.

U slučaju službeno priznatog opisa, spis sadržava samo taj opis i popratne dokumente.

Članak 74.

Uzorci registriranih sorti

Nadležna tijela čuvaju uzorke sorti upisanih u nacionalne registre sorti i na zahtjev ih stavljaju na raspolaganje trećim stranama.

Komisija može provedbenim aktima odrediti veličinu tih uzoraka, pravila za njihovu zamjenu, ako je količina izvornog uzorka previše ograničena ili više nije primjerena zbog njegove

uporabe u drugim ispitivanjima, te njihovo podnošenje drugim nadležnim tijelima. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

POGLAVLJE V. POSTUPOVNE ODREDBE

Članak 75.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlašt za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 4., članka 10. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 20. stavka 2., članka 22. stavka 2., članka 24. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 46. stavka 2., članka 47. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 54. stavka 4., članka 61. stavka 3. i članka 62. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja od pet godina, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja prvog razdoblja od pet godina.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 4., članka 10. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 20. stavka 2., članka 22. stavka 2., članka 24. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 46. stavka 2., članka 47. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 54. stavka 4., članka 61. stavka 3. i članka 62. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 3., članka 7. stavka 3., članka 8. stavka 4., članka 10. stavka 2., članka 15. stavka 5., članka 20. stavka 2., članka 22. stavka 2., članka 24. stavka 4., članka 27. stavka 3., članka 46. stavka 2., članka 47. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 54. stavka 4., članka 61. stavka 3. i članka 62. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 76.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje osnovan člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća²⁷. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

POGLAVLJE VI.

IZVJEŠĆIVANJE, KAZNE I IZMJENE UREDABA (EU) 2016/2031, 2017/625 I 2018/848

Članak 77.

Izvješćivanje

1. Do ... [*pet godina nakon datuma početka primjene ove Uredbe*] i svakih pet godina nakon toga države članice Komisiji dostavljaju izvješće o sljedećem:
 - (a) količinama certificiranog i standardnog biljnog reproduksijskog materijala te površinama iskorištenima za njegovu proizvodnju po godini i po vrsti, uz navođenje količina koje se iskorištavaju za ekološke sorte prikladne za ekološku proizvodnju;
 - (b) količinama biljnog reproduksijskog materijala iz heterogenog materijala koji se stavlja na tržište te površinama iskorištenima za njegovu proizvodnju po godini i po vrsti;
 - (c) količinama biljnog reproduksijskog materijala iz čuvanih sorti i vrstama koje se stavljaju na tržište po godini i po vrsti;
 - (d) broju specijaliziranih subjekata koji se koriste odstupanjima za stavljanje predmetnih vrsta na tržište za krajnje korisnike u skladu s člankom 28. i ukupnim količinama biljnog reproduksijskog materijala po vrsti;
 - (e) broju banaka gena, organizacija i mreža sa zakonskim ili drugim deklariranim ciljem očuvanja biljnih genetskih izvora i predmetnih vrsta, u skladu s člankom 29.;
 - (f) količinama utvrđenima po vrsti za sjeme koje poljoprivrednici razmjenjuju u naravi u skladu s člankom 30.;
 - (g) količinama koje su odobrene po vrsti biljnog reproduksijskog materijala namijenjenog ispitivanjima i pokusima za oplemenjivanje novih sorti, u skladu s člankom 31.;
 - (h) količinama biljnog reproduksijskog materijala po rodovima i vrstama na koje se primjenjuje članak 33. stavak 4.;

²⁷ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.)

- (i) količinama biljnog reprodukcijaskog materijala po rodovima i vrstama uvezenima iz trećih zemalja, u skladu s člankom 39.;
 - (j) kaznama izrečenima u skladu s člankom 78.;
 - (k) broju specijaliziranih subjekata s poslovnim nastanom na njihovu državnom području.
2. Komisija provedbenim aktima određuje tehničke formate za izvješćivanje u skladu sa stavkom 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 76. stavka 2.

Članak 78.

Kazne

1. Države članice utvrđuju pravila o kaznama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.
2. Države članice osiguravaju da novčane kazne za kršenja ove Uredbe počinjena prijevarom odgovaraju, u skladu s nacionalnim pravom, barem ekonomskoj prednosti koju stekne specijalizirani subjekt ili postotku prometa specijaliziranog subjekta.

Članak 79.

Izmjene Uredbe (EU) 2016/2031

U članku 37. Uredbe (EU) 2016/2031 stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

- „4. Komisija provedbenim aktom, prema potrebi, utvrđuje mjere za sprečavanje prisutnosti reguliranih nekarantenskih štetnih organizama Unije na dotičnom bilju za sadnju, kako je navedeno u članku 36. točki (f). Te se mjere, prema potrebi, odnose na unos tog bilja na područje Unije i njegovo premještanje unutar područja Unije.”.

Članak 80.

Izmjene Uredbe (EU) 2017/625

Uredba (EU) 2017/625 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavku 2. dodaje se sljedeća točka:
„(k) proizvodnje i stavljanja na tržište biljnog reprodukcijaskog materijala.”;
2. u članku 3. dodaje se sljedeća točka:
„52. □□„biljni reprodukcijaski materijal” znači biljni reprodukcijaski materijal kako je definiran u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća (*)+”;

(*) Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (SL ..., str. ...). [ovdje se navodi bilješka koja će se nalaziti u toj uredbi]

[+ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj ove Uredbe, a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za ovu Uredbu.]

3. nakon članka 22. umeće se sljedeći članak:

„Članak 22.a

Posebna pravila o službenim kontrolama i za mjere koje poduzimaju nadležna tijela u vezi s biljnim reproduksijskim materijalom

1. Službene kontrole za verifikaciju usklađenosti s pravilima iz članka 1. stavka 2. točke (k) uključuju službene kontrole biljnog reproduksijskog materijala, subjekata i drugih osoba koji podliježu tim pravilima.
2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 144. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila za provedbu službenih kontrola biljnog reproduksijskog materijala radi verifikacije usklađenosti s pravilima Unije iz članka 1. stavka 2. točke (k) primjenjivima na tu robu te za mjere koje poduzimaju nadležna tijela nakon provedbe tih službenih kontrola.

Tim delegiranim aktima utvrđuju se pravila o posebnim zahtjevima za provedbu takvih službenih kontrola u pogledu:

- (a) uvoza u Uniju i stavljanja na tržište Unije određenog biljnog reproduksijskog materijala koji podliježe pravilima iz članka 1. stavka 2. točke (k) u vezi s njegovom autentičnošću i kakvoćom; i
 - (b) posebnih zahtjeva za provedbu takvih službenih kontrola u pogledu aktivnosti subjekata tijekom proizvodnje određenog biljnog reproduksijskog materijala koji podliježe pravilima iz članka 1. stavka 2. točke (k).
3. Komisija provedbenim aktima utvrđuje pravila o ujednačenom praktičnom uređenju za provedbu službenih kontrola biljnog reproduksijskog materijala radi verifikacije usklađenosti s pravilima Unije iz članka 1. stavka 2. točke (k) primjenjivima na tu robu te za mjere koje poduzimaju nadležna tijela nakon tih službenih kontrola u pogledu:
 - (a) ujednačene minimalne učestalosti tih službenih kontrola, kad je minimalna razina službene kontrole potrebna kako bi se odgovorilo na prepoznate ujednačene rizike neusklađenosti s pravilima o biljnom reproduksijskom materijalu određenog podrijetla ili izvora;
 - (b) ujednačene učestalosti službenih kontrola koje nadležna tijela provode nad subjektima ovlaštenima za certificiranje pod službenim nadzorom u skladu s člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) .../... ++

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 145. stavka 2.

++ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj ove Uredbe.

4. Za potrebe članka 30. dopušteno je određene zadaće službenih kontrola iz ovog članka delegirati jednoj ili više fizičkih osoba.”;
4. u članku 40. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:
- „(c) laboratorije koje je akreditiralo Međunarodno udruženje za ispitivanje sjemena radi provođenja analiza, ispitivanja i dijagnoza uzoraka sjemena”.

Članak 81.

Izmjena Uredbe (EU) 2018/848

Uredba (EU) 2018/848 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 17. zamjenjuje se sljedećim:

„17. „biljni reproduksijski materijal” znači biljni reproduksijski materijal kako je definiran u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća (*)+;”;

(*) Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (SL ..., str. ...).
[*ovdje se navodi bilješka koja će se nalaziti u toj uredbi*]

[+ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj ove Uredbe, a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za ovu Uredbu.]

(b) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. „ekološki heterogeni materijal” znači heterogeni materijal kako je definiran u članku 3. stavku 27. Uredbe (EU) .../... (*)++, proizveden u skladu s ovom Uredbom;”;

(*) Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća ... (SL ..., str. ...).
[*ovdje se navodi bilješka koja će se nalaziti u toj uredbi*]

[++ Ured za publikacije: u tekst unijeti broj ove Uredbe.]

2. članak 13. briše se;

3. dio I. točka 1.8.4. drugi odlomak Priloga II. Uredbi (EU) 2018/848 zamjenjuje se sljedećim: „Sve metode umnažanja, osim kultura biljnog tkiva, staničnih kultura, germplazme, meristema, himeričnih klonova i mikropropagiranog materijala, provode se u okviru certificiranog sustava ekološkog upravljanja.”.

POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 82.

Stavljanja izvan snage

Direktive 66/401/EEZ, 66/402/EEZ, 68/193/EEZ, 2002/53/EZ, 2002/54/EZ, 2002/55/EZ, 2002/56/EZ, 2002/57/EZ, 2008/72/EZ i 2008/90/EZ stavljaju se izvan snage.

Upućivanja na te akte koji su stavljani izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VIII.

Članak 83.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od ... [36 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe].

Međutim,

- (a) članak 40. stavak 4. počinje se primjenjivati tri dana od stupanja na snagu ove Uredbe;
- (b) članak 52. primjenjuje se od ... [60 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] za vrste navedene u dijelovima B i C Priloga I. Obvezujući je u cijelosti i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik